

**CENTRUM PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ
A HODNOCENÍ KRAJINY**

**PODKLADY PRO
ROZBOR UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ÚZEMÍ
pro správní obvod ORP Náchod
5. úplná aktualizace – 2020**

ZADAVATEL:	MĚSTO NÁCHOD
ZPRACOVATEL:	EKOTOXA s.r.o.

ŘÍJEN 2020

© EKOTOXA s.r.o.

Fišova 403/7, 602 00 Brno, Černá Pole

tel. 558 900 010, fax 558 900 011, e-mail: emc@ekotoxa.cz

AUTORSKÝ KOLEKTIV

Mgr. Hana Trávníčková	koordinace projektu ÚAP, metodika, kompletace zprávy
Ing. Štěpán Vizina	prostorové a funkční uspořádání území
Ing. Roman Przybyla	vodní režim, technická infrastruktura – vodovody a kanalizace
Mgr. Přemysl Pavka	zemědělský půdní fond, horninové prostředí, mapy ve zprávě
Ing. Eva Birgusová	pozemky určené k plnění funkce lesa
Ing. Soňa Malá	příroda a krajina, kvalita životního prostředí
Mgr. Radek Kadlubiec	dopravní a technická infrastruktura, občanská vybavenost
Ing. Lucie Rašovská	dopravní a technická infrastruktura
Ing. Žaneta Žůrková	ekonomické a hospodářské podmínky, rekreace a cestovní ruch
Bc. Tomáš Mühr	bezpečnost a ochrana obyvatel, výkresová dokumentace
Natálie Šefraná	širší územní vztahy, struktura osídlení
Ondřej Myšák	sociodemografické podmínky a bydlení

OBSAH

1	ÚVOD.....	7
2	ZÁKLADNÍ ÚDAJE O SO ORP NÁCHOD.....	7
3	ZJIŠTĚNÍ A VYHODNOCENÍ STAVU A VÝVOJE ÚZEMÍ.....	8
3.1	Širší územní vztahy.....	9
3.1.1	Fyzicko-geografická charakteristika	12
3.1.2	Spádovost obcí SO ORP Náchod	12
3.2	Prostorové a funkční uspořádání území	14
3.3	Struktura osídlení.....	19
3.4	Sociodemografické podmínky a bydlení	21
3.4.1	Sociodemografické podmínky.....	22
3.4.2	Bydlení.....	30
3.5	Příroda a krajina.....	33
3.6	Vodní režim a horninové prostředí.....	55
3.6.1	Vodní režim	55
3.6.2	Horninové prostředí.....	59
3.7	Kvalita životního prostředí.....	63
3.8	Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa	70
3.8.1	Ochrana zemědělského půdního fondu.....	70
3.8.2	Pozemky určené k plnění funkcí lesa	79
3.9	Občanská vybavenost včetně její dostupnosti a veřejná prostranství	82
3.10	Dopravní a technická infrastruktura včetně její dostupnosti	86
3.10.1	Dopravní infrastruktura	86
3.10.2	Technická infrastruktura	89
3.11	Ekonomické a hospodářské podmínky	96
3.12	Rekreace a cestovní ruch	101
3.12.1	Lokalizační předpoklady rekreace a cestovního ruchu	102
3.12.2	Infrastrukturní předpoklady rekreace a cestovního ruchu	105
3.13	Bezpečnost a ochrana obyvatel	109
4	ZJIŠTĚNÍ A VYHODNOCENÍ STAVU A VÝVOJE HODNOT A LIMITŮ VYUŽITÍ ÚZEMÍ.....	113
4.1	Hodnoty v území.....	113
4.1.1	Kulturní hodnoty	113
4.1.2	Civilizační hodnoty	115
4.1.3	Přírodní a krajinné hodnoty	116
4.2	Limity využití území.....	117
5	ZÁMĚRY NA PROVEDENÍ ZMĚN V ÚZEMÍ	118

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1:	SO ORP Náchod a jeho správní obvody obcí s pověřeným obecním úřadem v roce 2019	10
Obrázek 2:	Počet spojů do Náchoda v rámci SO ORP Náchod v roce 2019	11
Obrázek 3:	Vymezený funkční městský region SO ORP Náchod v roce 2019	13
Obrázek 4:	Velikostní kategorie obcí v SO ORP Náchod v roce 2019	20
Obrázek 5:	Věková struktura obyvatelstva v SO ORP Náchod v roce 2019	21
Obrázek 6:	Index stárí ve SO ORP Náchod v roce 2019	28
Obrázek 7:	Oblasti krajinného rázu v SO ORP Náchod dle ZÚR KHK	34
Obrázek 8:	Místa krajinného rázu na území CHKO Broumovsko v SO ORP Náchod	35
Obrázek 9:	Krajinné okrsky a vlastní krajiny v SO ORP Náchod	38
Obrázek 10:	Územní systém ekologické stability v SO ORP Náchod	40
Obrázek 11:	Návrh dle Aktualizace plánů ÚSES správního obvodu ORP Náchod	41
Obrázek 12:	Přehled chráněných oblastí, NATURA 2000 a VKP registrovaných na území SO ORP Náchod	52
Obrázek 13:	Biotop velkých savců na území SO ORP Náchod	54
Obrázek 14:	Zdroje nerostných surovin v SO ORP Náchod	61
Obrázek 15:	Sesuvná území, poddolovaná území a stará důlní díla v SO ORP Náchod	63
Obrázek 16:	Kvalita životního prostředí na území SO ORP Náchod	69
Obrázek 17:	Třídy ochrany ZPF v SO ORP Náchod	71
Obrázek 18:	Erozní ohrožení plošným odtokem v SO ORP Náchod	73
Obrázek 19:	Ohrožení větrnou erozí v SO ORP Náchod	75
Obrázek 20:	Odvodňovací zařízení v SO ORP Náchod	76
Obrázek 21:	Plochy vhodné k zatravnění a zalesnění (dle LPIS) v SO ORP Náchod	79
Obrázek 22:	Kategorie lesa v SO ORP Náchod	80

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1:	Základní údaje o obcích ve správním obvodu ORP Náchod	7
Tabulka 2:	Administrativní členění dle klasifikace NUTS a LAU	9
Tabulka 3:	Stav vektorové podoby jevu č. 1a pro jednotlivé obce SO ORP Náchod pro rok 2020 ..	14
Tabulka 4:	Kategorizace ploch s rozdílným způsobem využití a jejich procentuální zastoupení na rozloze SO ORP Náchod	15
Tabulka 5:	Počet jednotlivých navržených rozvojových ploch dle jednotlivých obcí v SO ORP Náchod.....	16
Tabulka 6:	Přehled evidovaných brownfieldů na území SO ORP Náchod.....	18
Tabulka 7:	Dlouhodobý vývoj počtu obyvatel v obcích SO ORP Náchod	22
Tabulka 8:	Změna počtu obyvatel v obcích SO ORP Náchod přirozenou měnou a migrací v letech 2015, 2017, 2019	23
Tabulka 9:	Změna počtu obyvatel v obcích SO ORP Náchod migrací v letech 2015, 2017, 2019 ...	24
Tabulka 10:	Podíl věkových skupin obyvatel 0-14 let a 65+ let v letech 2015 a 2019 a index stárí v obcích SO ORP Náchod	26
Tabulka 11:	Vzdělanostní struktura obcí SO ORP Náchod v roce 2011	29
Tabulka 12:	Dokončené byty v období 2011-2019	30
Tabulka 13:	Domovní fond na území obcí SO ORP Náchod v letech 2001 a 2011.....	31
Tabulka 14:	Trvale obydlené domy (TOD) podle období výstavby v SO ORP Náchod	32
Tabulka 15:	Místa krajinného rázu v CHKO Broumovsko v SO ORP Náchod	34
Tabulka 16:	Krajinné okrsky včetně zastoupených krajinných typů v SO ORP Náchod	36
Tabulka 17:	Nadregionální a regionální biocentra - přehled prvků ÚSES v SO ORP Náchod	39
Tabulka 18:	Nadregionální a regionální biokoridory - přehled prvků ÚSES v SO ORP Náchod	39
Tabulka 19:	Přehled významných krajinných prvků registrovaných v SO ORP Náchod	42
Tabulka 20:	Obce v SO ORP Náchod ležící na území CHKO Broumovsko.....	43
Tabulka 21:	Chráněná území v SO ORP Náchod.....	44
Tabulka 22:	Památné stromy v SO ORP Náchod	47
Tabulka 23:	Přehled Evropsky významných lokalit v SO ORP Náchod	49
Tabulka 24:	CHLÚ v SO ORP Náchod	59
Tabulka 25:	Výhradní ložiska (VL), nevýhradní ložiska (NL), nebilancované zdroje (NZ), schválený prognózní zdroj (SPZ) a ostatní prognózní zdroje (OPZ) v SO ORP Náchod.....	60
Tabulka 26:	Poddolovaná území v SO ORP Náchod	61
Tabulka 27:	Výběr stávajících SEZ s potvrzenou kontaminací (priorita A) a potenciálně kontaminovaných lokalit (priorita P) evidovaných na území SO ORP Náchod.....	64
Tabulka 28:	Přehled uzavřených a opuštěných úložných míst těžebního odpadu na území SO ORP Náchod.....	65
Tabulka 29:	Naměřené hodnoty hlukových ukazatelů ze silniční dopravy v SO ORP Náchod.....	68
Tabulka 30:	Kategorie a subkategorie lesa	81
Tabulka 31:	Počty sledovaných základních typů zařízení občanské vybavenosti v obcích	83
Tabulka 32:	Zdravotnická zařízení vyšší kategorie	84
Tabulka 33:	Zařízení vybraných sociálních služeb	84
Tabulka 34:	Přehled železničních zastávek a stanic	87
Tabulka 35:	Zdroje elektrické energie v území SO ORP Náchod nad 0,1 MW instalovaného výkonu	93
Tabulka 36:	Daňové příjmy a výtěžnost (v tis. Kč).....	96
Tabulka 37:	Základní ukazatele nezaměstnanosti (k 31. 12. 2019).....	98
Tabulka 38:	Podíl nezaměstnaných osob v letech 2015 – 2019.....	99
Tabulka 39:	Míra podnikatelské aktivity	100
Tabulka 40:	Podíl potenciálně rekreačních ploch na celkové výměře (za rok 2019)	102
Tabulka 41:	Přírodní turistické atraktivity.....	104
Tabulka 42:	Kulturně – historické předpoklady	104
Tabulka 43:	Turistická infrastruktura	106

Tabulka 44:	Počet a kapacita hromadných ubytovacích zařízení.....	107
Tabulka 45:	Počet a kapacita objektů individuální rekreace.....	108
Tabulka 46:	Vybavenost obcí objekty civilní ochrany	111
Tabulka 47:	Vybavenost obcí objekty požární ochrany	111

1 ÚVOD

Dokument je zpracován zcela nově, dřívější aktualizace ÚAP 2020 SO ORP Náchod textovou část k Podkladům pro rozbor neobsahovaly. Pátá aktualizace Územně analytických podkladů SO ORP Náchod 2020 obsahuje dvě na sebe navazující části:

- **Podklady pro Rozbor udržitelného rozvoje území pro správní obvod ORP Náchod**, které zahrnují zjištění a vyhodnocení stavu a vývoje území, jeho hodnot, limity využití území, zjištění a vyhodnocení záměrů na provedení změn v území, zpracované po jednotlivých tématech. Od aktualizace v roce 2016 se změnila vyhláška č. 500/2006 Sb. – některá témata byla sloučena a některé jsou nová – celkem je řešeno 13 témat: širší územní vztahy, prostorové a funkční uspořádání území, struktura osídlení, sociodemografické podmínky a bydlení, příroda a krajina, vodní režim a horninové prostředí, kvalita životního prostředí, zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa, občanská vybavenost včetně její dostupnosti a veřejná prostranství, dopravní a technická infrastruktura včetně jejich dostupnosti, ekonomické a hospodářské podmínky, rekreace a cestovní ruch, bezpečnost a ochrana obyvatel.
- **Rozbor udržitelného rozvoje území pro správní obvod ORP Náchod (RURÚ)**, který vyhodnocuje pozitiva a negativa v území v členění na 13 výše uvedených témat, vyhodnocuje územní podmínky a potenciály jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje území a určuje problémy k řešení v územně plánovacích dokumentacích, případně v územních studiích.

2 ZÁKLADNÍ ÚDAJE O SO ORP NÁCHOD

Základní údaje o počtu obyvatel a rozloze jednotlivých obcí na území SO ORP Náchod jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 1: Základní údaje o obcích ve správním obvodu ORP Náchod

Kód obce	Obec	Počet obyvatel	Katastrální výměra (ha)	Hustota zalidnění (počet obyvatel/km ²)
573884	Bezděkov nad Metují	587	517,1	113,52
573906	Borová	203	307,1	66,10
573931	Brzice	249	1 051,0	23,69
547751	Bukovice	356	243,4	146,26
505099	Červená Hora	202	209,8	96,28
573965	Červený Kostelec	8 360	2 407,0	347,32
573973	Česká Čermná	523	892,3	58,61
573981	Česká Metuje	290	969,8	29,90
573990	Česká Skalice	5 047	1 736,3	290,68
574023	Dolní Radechová	772	420,4	183,63
574066	Horní Radechová	508	555,3	91,48
574074	Hoříčky	560	665,8	84,11
574082	Hronov	6 098	2 203,7	276,72
574546	Kramolna	1 077	698,7	154,14
574180	Lhota pod Hoříčkami	304	591,9	51,36
573388	Litboř	107	351,5	30,44
574210	Machov	1 092	1 939,1	56,31
574236	Mezilečí	132	519,8	25,39
573868	Náchod	19 897	3 334,3	596,74
574287	Nový Hrádek	851	1 140,2	74,64
574341	Police nad Metují	4 049	2 440,9	165,88

Kód obce	Obec	Počet obyvatel	Katastrální výměra (ha)	Hustota zalidnění (počet obyvatel/km ²)
530786	Říkov	227	247,2	91,83
574422	Slatina nad Úpou	307	1 010,9	30,37
574465	Stárkov	657	1 652,7	39,75
574481	Studnice	1 135	1 037,7	109,38
574490	Suchý Důl	411	1 328,4	30,94
574562	Velká Jesenice	735	1 472,5	49,92
574571	Velké Petrovice	429	609,4	70,40
547646	Velké Poříčí	2 354	744,8	316,06
547565	Vestec	184	392,6	46,87
574635	Vysoká Srbská	284	745,1	38,12
574643	Vysokov	516	567,7	90,89
574651	Zábrodí	585	821,7	71,19
574686	Žďár nad Metují	656	815,9	80,40
574694	Žďárky	562	459,8	122,23
574708	Žernov	289	470,3	61,45
	SO ORP Náchod	60 595	35 572,1	170,34

Zdroj: ČSÚ, aktualizace k 30.6.2020, data za rok 2019

3 ZJIŠTĚNÍ A VYHODNOCENÍ STAVU A VÝVOJE ÚZEMÍ

V této kapitole je zpracováno nově 13 témat daných vyhláškou č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a o způsobu evidence územně plánovací činnosti, v platném znění. Následné vyhodnocení indikátorů, pozitiva, negativa, potenciály a problémy k řešení jsou řešeny v samostatné textové části Rozbor udržitelného rozvoje území.

Zpracovaná témata:

- 1 širší územní vztahy
- 2 prostorové a funkční uspořádání území
- 3 struktura osídlení
- 4 sociodemografické podmínky a bydlení
- 5 příroda a krajina
- 6 vodní režim a horninové prostředí
- 7 kvalita životního prostředí
- 8 zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa
- 9 občanská vybavenost včetně její dostupnosti a veřejná prostranství
- 10 dopravní a technická infrastruktura včetně jejich dostupnosti
- 11 ekonomické a hospodářské podmínky
- 12 rekreace a cestovní ruch
- 13 bezpečnost a ochrana obyvatel

Všechna data důležitá pro zpracování Podkladů pro rozbor a Rozboru udržitelného rozvoje území SO ORP Náchod jsou zpracována na úroveň jednotlivých obcí. Pro hodnocení regionálních rozdílů na úrovni

správního obvodu obce s rozšířenou působností (SO ORP) i nižších jednotek uvnitř SO ORP jsou v Rozboru udržitelného rozvoje území používány následující **prostorové úrovně**:

- Královéhradecký kraj a ČR jako nejvyšší srovnávací jednotky pro SO ORP Náchod
- Ostatní SO ORP Královéhradeckého kraje pro srovnání jednotlivých SO ORP.

3.1 ŠIRŠÍ ÚZEMNÍ VZTAHY

Správní obvod obce s rozšířenou působností Náchod se nachází na východě Královéhradeckého kraje. Tento správní obvod sousedí s dalšími správními obvody – na severovýchodě s Broumovem, na severozápadě s Trutnovem, na západě s Dvorem Králové nad Labem, na jihozápadě s Jaroměří a na jihu s Novým Městem nad Metují a Dobruškou. SO ORP Náchod se rozléhá na 35 558 ha, čímž se rozkládá na 7,5 % rozlohy Královéhradeckého kraje. K 31. 12. 2019 zde žilo 60 595 obyvatel. Z hlediska relativních čísel je hustota zalidnění ve sledovaném ORP vyšší než celorepublikový průměr. Činí 170 obyvatel/km².

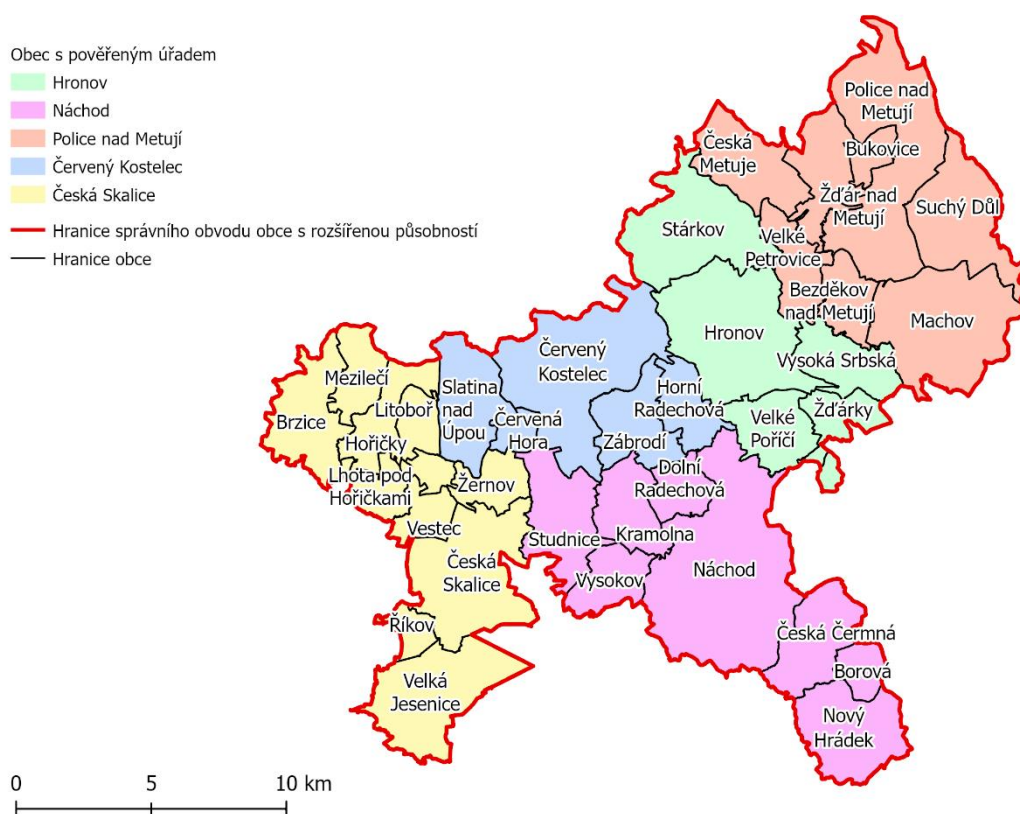
Tabulka 2: Administrativní členění dle klasifikace NUTS a LAU

NUTS 1	Česko
NUTS 2	Severovýchod
NUTS 3	Královéhradecký kraj
LAU 1	Náchod

Zdroj: RISK, 2020

SO ORP Náchod je tvořen celkem 36 obcemi, které spadají pod 5 správních obvodů obce s pověřeným úřadem – Červený Kostelec, Česká Skalice, Hronov, Náchod a Police nad Metují. Jednotlivé obce hájí společné zájmy ve svazcích obcí mikroregionů: Mezi tyto svazky se řadí Dobrovolný svazek obcí Kladská stezka, Dobrovolný svazek obcí Lesy Policka, Dobrovolný svazek obcí Podborsko, Dobrovolný svazek obcí Policka, Svazek obcí "ÚPA", Svazek obcí 1866, Svazek obcí Metuje.

Obrázek 1: SO ORP Náchod a jeho správní obvody obcí s pověřeným obecním úřadem v roce 2019

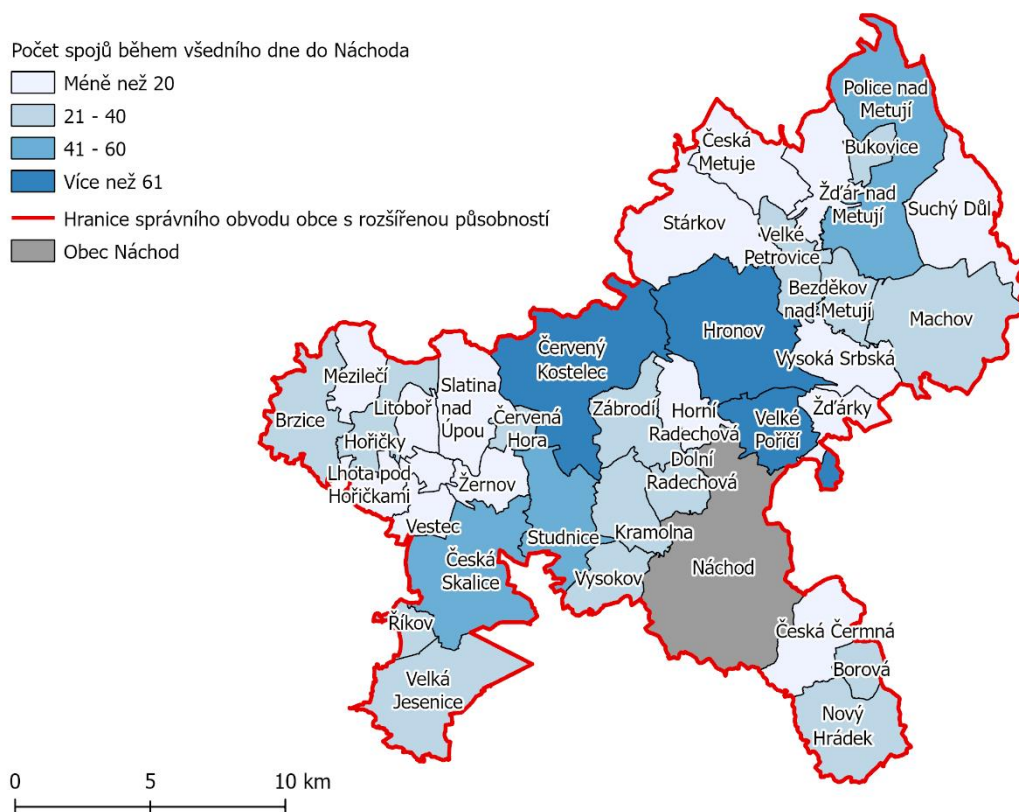
Zdroj: ArcData Praha

Dopravní síť na území SO ORP Náchod je dobrá. Území má poměrně hustou silniční síť. Nejvýznamnějším silničním tahem je silnice I. třídy č. 33 spojující Hradec Králové, Jaroměř, Českou Skalici, Náchod a Polsko. Stejně významná je také silnice I. třídy č. 14, která vede z Liberce přes Trutnov do Náchoda a dále pokračuje jižním směrem na Rychnov nad Kněžnou, Ústí nad Orlicí a Českou Třebovou. Území je doplněno o silnice II. a III. třídy.

Z hlediska železniční dopravy zde existují dvě jednokolejné železniční tratě. Železniční trať č. 032 spojuje Červený Kostelec a Českou Skalici s Jaroměří a Trutnovem. Železniční trať 026 spojuje Náchod s Týništěm nad Orlicí a Broumovem, dále pokračuje do Polska.

Dopravní dostupnost se promítá také na frekvenci hromadné dopravy z okolních obcí do Náchoda. Kartogram na následujícím obrázku zobrazuje obce podle počtu spojů během všedního dne. Intenzita hromadné dopravy ve SO ORP přímo souvisí s polohou dopravních tahů a vzdáleností od Náchoda. Nejhuře jsou na tom obce Lhota pod Hoříčkami a Vestec, nicméně obce, které disponují méně jak 10 spoji během všedního dne, na tomto území nejsou. Nejvyšší počet spojů vykazují obce Červený Kostelec, Hronov a Česká Skalice, které leží jak na hlavní železniční, tak silniční spojnici.

Obrázek 2: Počet spojů do Náchoda v rámci SO ORP Náchod v roce 2019

Zdroj: IDOS, ArcData Praha

3.1.1 Fyzicko-geografická charakteristika

Geomorfologické poměry SO ORP Náchod tvoří především vrchoviny. Celá oblast spadá pod soustavu Česká vysočina. Území SO ORP Náchod je tvořen X geomorfologickými celky – na severu zasahuje Krkonošské podhůří a Broumovská vrchovina, ve střední části území se rozléhá Podorlická pahorkatina a na jihozápadě lze nalézt Orlickou tabuli. Nejvyšším vrcholem v SO ORP Náchod je Ruprechtický Špičák, který dosahuje výšky 880 m n. m.

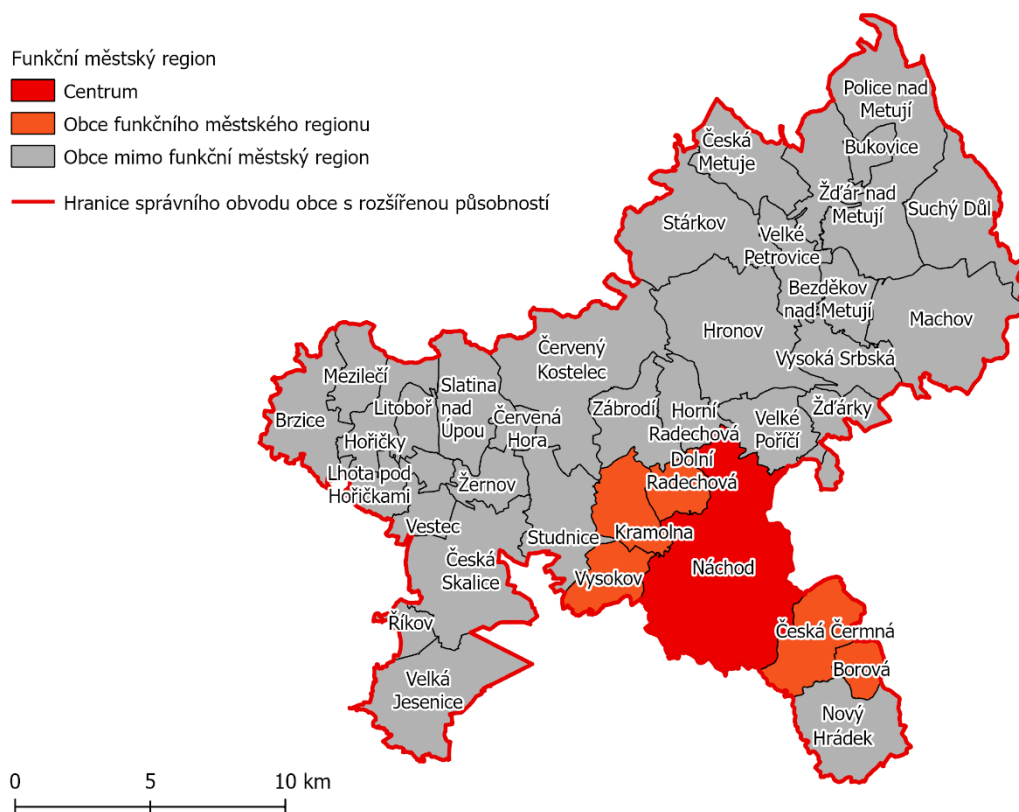
Celé území náleží k povodí Labe. Hlavními toky jsou Úpa a Metuje, které jsou levostrannými přítoky Labe. Oblast má díky geologickým podmínkám české křídové pánve zásoby podzemní vody. Vyskytují se zde také minerální prameny, např. v okolí Náchodu nebo Hronova. Na území SO ORP se nachází řada menších rybníků, nicméně větší pozornost náleží nádrži Rozkoš, která má nejen protipovodňovou funkci, ale také rekreační a sportovní.

Podle Quittovy klasifikace podnebí náleží území SO ORP k mírně teplým a chladným klimatickým oblastem. Největší oblastí je MT7, dále se zde v menších celcích objevují MT11, MT9, MT5, MT3, MT2 a CH7. Klimatické poměry jsou úzce spjaty s lokalizací jednotlivých geomorfologických celků a podcelků. Nejchladnější oblast CH7 zasahuje na severu, naopak nejteplejší a nejsušší klima je v okrajové části na jihu a jihovýchodě území.

3.1.2 Spádovost obcí SO ORP Náchod

Obec Náchod plní poměrně malou funkci hlavního jádra v tomto SO ORP. Vyplývá to z vymezování funkčních městských regionů (FMR), které se vymezují na základě dat o dojížděcí ekonomicky aktivního obyvatelstva z dané obce do vybraného centra. V tomto případě je FMR stanoven na hranici 15 % vyjíždějícího ekonomicky aktivního obyvatelstva. FMR Náchod je složen pouze z pěti obcí – Kramolna, Dolní Radechová, Borová, Vysokov a Česká Čermná. Ve FMR Náchod žije celkem 3 035 obyvatel.

Obrázek 3: Vymezený funkční městský region SO ORP Náchod v roce 2019

Zdroj: ČSÚ, ArcData Praha

3.2 PROSTOROVÉ A FUNKČNÍ USPOŘÁDÁNÍ ÚZEMÍ

V tématu jsou řešeny tyto jevy dané vyhláškou č. 500/2006 Sb. (Příloha č. 1, Část A), ve znění pozdějších předpisů:

Číslo jevu	Název jevu	Hodnota	Limit	Jev vstupuje do indikátoru RURÚ
1	zastavěné území		x	x
1a	plochy s rozdílným způsobem využití	x	x	x
1b	zastavitelné plochy, plochy přestavby a plochy změn v krajině			x
3a	veřejná prostranství			
4a	brownfieldy			
11a	struktura a výška zástavby	x		

Jev č. 1 – Zastavěné území

Zastavěné území je území vymezené územním plánem nebo postupem podle stavebního zákona. Nemá-li obec takto vymezené zastavěné území, je zastavěným územím zastavěná část obce vymezená k 1. září 1966 a vyznačená v mapách evidence nemovitostí („intravilán“).

Jev č. 1a – Plochy s rozdílným způsobem využití

Jedná se o plochy vymezené územním plánem dle stávajícího nebo požadovaného způsobu využití, a to s ohledem na specifické podmínky a charakter území. Tento sledovaný jev by měl obsahovat pouze plochy s rozdílným způsobem využití z platných územních plánů, nikoliv z dokumentací rozpracovaných nebo připravovaných, ani z průzkumů a rozborů.

V rámci SO ORP Náchod jsou plochy s rozdílným způsobem využití jednotně datově zpracovány, kdy jsou přebrány vektorově z územních plánů. V obcích, kde není vektorová podoba územních plánů dostupná, byly přebrány plochy RZV z předchozích aktualizací ÚAP a vybrané plochy byly vektorizovány z rastrového podkladu. V takových případech pak není území obce pokryto daty ze 100 %, viz následující tabulka.

Tabulka 3: Stav vektorové podoby jevu č. 1a pro jednotlivé obce SO ORP Náchod pro rok 2020

Kód obce	Název obce	Kompletně vektorově zpracovaný jev č. 1a (ano/ne)	Procentuální pokrytí obce vektorově zpracovanými plochami s rozdílným způsobem využití
573884	Bezděkov nad Metují	ano	100
573906	Borová	ne	4
573931	Brzice	ne	2
547751	Bukovice	ano	100
505099	Červená Hora	ne	3
573965	Červený Kostelec	ne	13
573973	Česká Čermná	ne	1
573981	Česká Metuje	ne	2
573990	Česká Skalice	ne	10
574023	Dolní Radechová	ne	8

Kód obce	Název obce	Kompletně vektorově zpracovaný jev č. 1a (ano/ne)	Procentuální pokrytí obce vektorově zpracovanými plochami s rozdílným způsobem využití
574066	Horní Radechová	ne	2
574074	Hoříčky	ne	6
574082	Hronov	ne	5
574546	Kramolna	ano	100
574180	Lhota pod Hoříčkami	ne	2
573388	Litoboř	ne	2
574210	Machov	ne	3
574236	Mezilečí	ne	2
573868	Náchod	ano	100
574287	Nový Hrádek	ne	3
574341	Police nad Metují	ne	2
530786	Říkov	ne	18
574422	Slatina nad Úpou	ne	2
574465	Stárvkov	ano	100
574481	Studnice	ne	5
574490	Suchý Důl	ne	1
574562	Velká Jesenice	ne	6
574571	Velké Petrovice	ano	100
547646	Velké Poříčí	ano	100
547565	Vestec	ne	2
574635	Vysoká Srbská	ne	2
574643	Vysokov	ne	8
574651	Zábrodí	ne	5
574686	Žďár nad Metují	ne	2
574694	Žďárky	ano	100
574708	Žernov	ne	7

Zdroj: ÚAP, vlastní analýza

Pro všechny obce, kde jsou plochy s rozdílným způsobem využití dostupné vektorově, byla zvolená jednotná kategorizace dle následující tabulky.

Tabulka 4: Kategorizace ploch s rozdílným způsobem využití a jejich procentuální zastoupení na rozloze SO ORP Náchod

Kategorizace plochy s rozdílným způsobem využití	Časový horizont	Procentuální zastoupení na výměře ORP
plochy bydlení	stav	1,46 %
plochy bydlení	návrh	1,33 %
plochy dopravní infrastruktury	stav	0,86 %
plochy dopravní infrastruktury	návrh	0,38 %
plochy lesní	stav	6,02 %
plochy lesní	návrh	0,00 %
plochy občanského vybavení	stav	0,67 %
plochy občanského vybavení	návrh	0,24 %
plochy přírodní	stav	1,93 %
plochy přírodní	návrh	0,04 %

Kategorizace plochy s rozdílným způsobem využití	Časový horizont	Procentuální zastoupení na výměře ORP
plochy rekreace	stav	0,15 %
plochy rekreace	návrh	0,04 %
plochy smíšené nezastavěného území	stav	2,70 %
plochy smíšené nezastavěného území	návrh	0,01 %
plochy smíšené obytné	stav	0,33 %
plochy smíšené obytné	návrh	0,27 %
plochy smíšené výrobní	stav	0,01 %
plochy smíšené výrobní	návrh	0,00 %
plochy specifické	stav	0,01 %
plochy specifické	stav	0,01 %
plochy technické infrastruktury	stav	0,04 %
plochy technické infrastruktury	návrh	0,03 %
plochy těžby nerostů	stav	0,00 %
plochy veřejných prostranství	stav	0,38 %
plochy veřejných prostranství	návrh	0,05 %
plochy vodní a vodohospodářské	stav	0,23 %
plochy vodní a vodohospodářské	návrh	0,00 %
plochy výroby a skladování	stav	1,08 %
plochy výroby a skladování	návrh	0,42 %
plochy zeleně	stav	0,60 %
plochy zeleně	návrh	0,07 %
plochy zemědělské	stav	7,23 %
plochy zemědělské	návrh	0,04 %
nespecifikované	stav	0,03 %
nespecifikované	návrh	0,34 %
není dostupné vektorově	-	72,96 %
celkem	-	100,00 %

Zdroj: ÚAP, vlastní analýza

Jev č. 1b – Zastavitelné plochy, plochy přestavby a plochy změn v krajině

Zastavitelnou plochou je plocha vymezená k zastavění v územním plánu. Plochou přestavby je plocha vymezená v územním plánu ke změně stávající zástavby, k obnově nebo opětovnému využití znehodnoceného území. V územním plánu jsou zastavitelné plochy, plochy přestavby a plochy změn v krajině součástí výkresu základního členění území. Tento sledovaný jev by měl obsahovat pouze plochy z platných územně plánovacích dokumentací, nikoliv z dokumentací rozpracovaných nebo připravovaných, ani z průzkumů a rozborů.

Tabulka 5: Počet jednotlivých navržených rozvojových ploch dle jednotlivých obcí v SO ORP Náchod

Název obce	Počet zastavitelných ploch - Z	Počet ploch přestavby - P	Počet ploch změn v krajině - K
Bezděkov nad Metují	23	1	2
Borová	10	3	-
Brzice	23	-	-
Bukovice	18	-	7
Červená Hora	3	-	-
Červený Kostelec	207	30	12

Název obce	Počet zastavitelných ploch - Z	Počet ploch přestavby - P	Počet ploch změn v krajině - K
Česká Čermná	11	1	-
Česká Metuje	19	4	-
Česká Skalice	33	1	-
Dolní Radechová	24	-	-
Horní Radechová	19	1	-
Hořičky	34	1	-
Hronov	43	36	-
Kramolna	23	8	-
Lhota pod Hořičkami	13	-	-
Litoboř	5	1	-
Machov	36	4	-
Mezilečí	8	-	-
Náchod	160	28	-
Nový Hrádek	49	3	-
Police nad Metují	47	22	-
Říkov	13	-	-
Slatina nad Úpou	16	-	-
Stárvkov	25	7	1
Studnice	60	-	13
Suchý Důl	23	-	-
Velká Jesenice	36	4	-
Velké Petrovice	20	-	2
Velké Poříčí	113	5	1
Vestec	10	-	-
Vysoká Srbská	15	-	-
Vysokov	28	1	-
Zábrodí	69 - nelze rozlišit typ		
Žďár nad Metují	13	-	-
Žďárky	29	4	-
Žernov	27	1	1

Zdroj: ÚAP, vlastní analýza

Jev č. 3a – Veřejná prostranství

Veřejným prostranstvím jsou všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru. Tento jev zahrnuje pouze vybraná veřejná prostranství, nejedná se o kompletní výčet veřejných prostranství. Data, která budou součástí tohoto sledovaného jevu, budou využita především pro analytickou činnost v územním plánování, zejména pro posuzování dostupnosti veřejných prostranství dle Standardu dostupnosti veřejné infrastruktury.

Tento sledovaný jev má být zmapováním stavu území v oblasti veřejných prostranství, není jej možné směřovat s plochami s rozdílným způsobem využití z platné ÚPD. Data pro tento jev nejsou pro aktualizaci ÚAP SO ORP Náchod 2020 k dispozici a budou doplněna až v následujících aktualizacích.

Jev č. 4a – Brownfieldy

Brownfield je nemovitost (území, areál, pozemek, objekt), která je nevyužívaná, zanedbaná a může být i kontaminovaná. Vzniká jako pozůstatek průmyslové, zemědělské, rezidenční, vojenské či jiné aktivity. Brownfield nelze vhodně a efektivně využívat, aniž by proběhl proces jeho regenerace.

V rámci Národní strategie regenerace brownfieldů 2019-2024 se v souvislosti s aktualizací a rozvojem Národní databáze brownfieldů předpokládá využívání této databáze pro potřeby ÚAP, zároveň by v rámci aktualizace tohoto jevu ze strany pořizovatelů ÚAP měla být předávána data Agentuře CzechInvest, která bude hlavním gestorem této databáze v ČR.

Tabulka 6: Přehled evidovaných brownfieldů na území SO ORP Náchod.

Název obce	Brownfield
Borová	část areálu zemědělské výroby (376/3, 381/4, 381/1 a st. 181)
Bukovice	zemědělský areál u II/303 (st.120, st.121, st.140, st. 141)
Červený Kostelec	areál ZD (st.89/1, st.89/2, st.99, k.ú. Bohdašín nad Olešnicí)
	rozpadlá chalupa čp.15 (st.1, k.ú. Bohdašín nad Olešnicí)
	výrobní areál TEXTONNIA CZECH, spol. s r.o.
Česká Čermná	areál zemědělské výroby (st.215/1, st.216, k.ú. Česká Čermná)
Česká Metuje	bývalý Solovický dvůr (st. 71/1, st. 71/2 a st. 71/4, k.ú. Metujka)
	výrobní objekt za čp.52 (st.67/2, k.ú. Česká Metuje)
Horní Radechová	výrobní objekt (st.260, k.ú. Horní Radechová)
Hronov	(st. 21 a st. 46, k.ú. Malá Čermná)
Mezilečí	objekt čp.1 (st.15, k.ú. Mezilečí)
Náchod	areál JTH Holding a.s. (st.338/1 k.ú. Náchod)
	Bělovské lázně a.s. (st. 61/2, 61/3 a 61/4, k.ú. Běloves)
Slatina nad Úpou	usedlost čp.1 (st.209, k.ú. Slatina nad Úpou)
	dům čp.25 (st.300, k.ú. Slatina nad Úpou)
Stárvov	zámek čp. 1, včetně areálu (st 1, k.ú. Stárvov)
	zámeček-vila čp. 182, u továrny (st. 259 , k.ú. Stárvov)
Velká Jesenice	zeměděl. areál v Novém Dvoře (parc.č.154/1-7, k.ú. Volovka)
	objekt čp.4 (st.8, k.ú. Velká Jesenice)
	bytový dům čp. 17 (st. 24/1, k.ú. Velké Petrovice)
Zábrodí	bývalý areál ZD (st. 49/2, k.ú. Zábrodí)
	bývalý areál ZD (st. 50/2, k.ú. Zábrodí)

Zdroj: ÚAP

Jev č. 11a – Struktura a výška zástavby

Obsahem tohoto jevu by měly být následující informace:

- velikost a funkční uspořádání sídla,
- historická struktura zástavby – historické jádro, uspořádání sídla apod.
- prostorové členění na centra, jádrová území, vnitřní části, čtvrtě a předměstí, satelitní území apod.,
- forma zástavby – pravidelná či nepravidelná, kompaktní či rozvolněná, lineární apod.,
- výška zástavby – nízkopodlažní, vysokopodlažní, smíšená, výškové dominanty, výškové hladiny aj.,
- urbanistické celky,
- hustota zástavby.

Zdrojem pro naplnění jevu struktura a výška zástavby mohou být doplňující průzkumy a rozbor, zejména analýzy zpracovatele pro návrh urbanistické koncepce, případně samostatné analýzy území, které zatím nebyly realizovány. Data pro tento jev nejsou pro aktualizaci ÚAP SO ORP Náchod 2020 k dispozici a budou doplněna až v následujících aktualizacích.

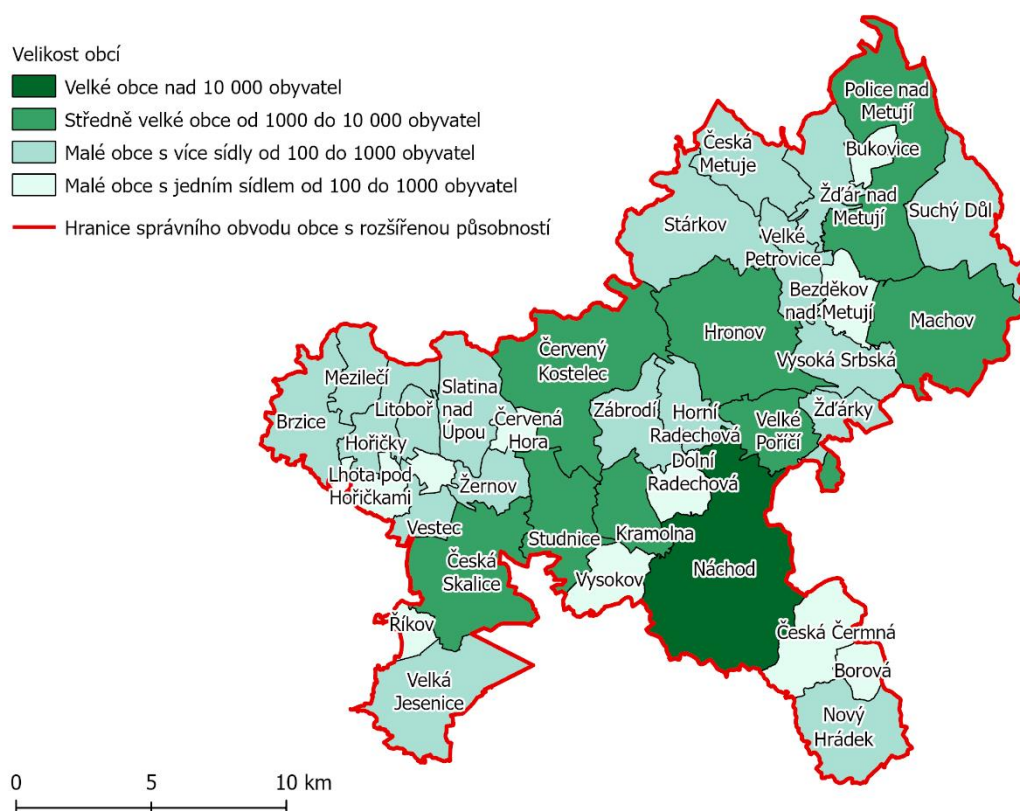
3.3 STRUKTURA OSÍDLENÍ

Ve SO ORP Náchod se nachází 36 obcí. Tyto obce jsou členěny do čtyř základních kategorií dle populační velikosti, viz následující obrázek. Jedná se o tyto kategorie:

1. Velké obce nad 10 000 obyvatel
2. středně velké obce od 1000 do 10000 obyvatel
3. malé obce s více sídly od 100 do 1000 obyvatel
4. malé obce s jedním sídlem od 100 do 1000 obyvatel

Dle výše uvedených kategorií je největší obcí Náchod, která spadá do první kategorie. K roku 2019 žilo v Náchodě 19 897 obyvatel. Následuje kategorie středně velké obce od 1000 do 10 000 obyvatel, kam spadá celkem 8 obcí. Další kategorií jsou malé obce s více sídly, která je nejpočetnější. Do této kategorie náleží celkem 18 obcí. Tyto obce jsou charakteristické pro populační velikost od 100 do 1000 obyvatel a mají na svém katastrálním území roztroušených více sídel. Kategorii malé obce s jedním sídlem tvoří celkem 9 obcí na území SO ORP Náchod, které disponují jedním sídlem od 100 do 1000 obyvatel. Rozložení velikostní struktury obcí může být dáno fyzicko-geografickými podmínkami, z historického hlediska nebo lokalizací hlavních dopravních tepen.

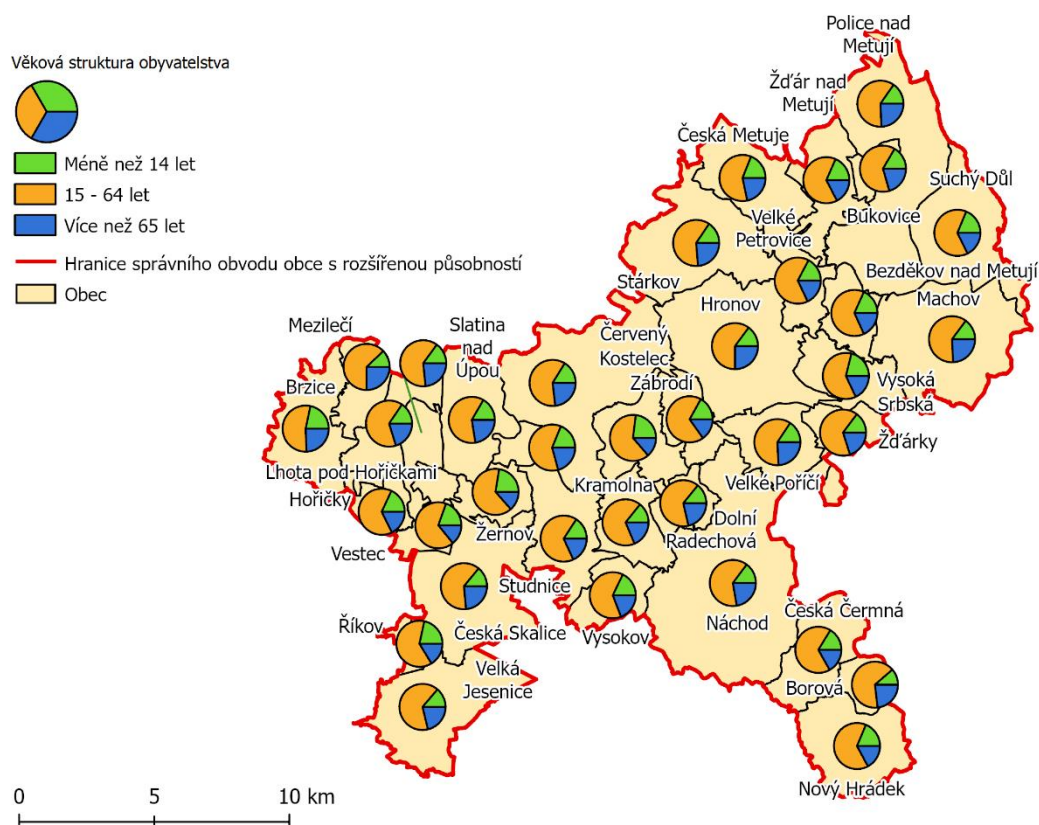
Obrázek 4: Velikostní kategorie obcí v SO ORP Náchod v roce 2019

Zdroj: ČSÚ, ArcData Praha

Velikost obcí na území SO ORP Náchod souvisí také s průběhem dopravních tahů. Největší obce jsou lokalizovány při silnicích I. a II. třídy a železniční trati. Obce ležící mimo tyto spojnice jsou charakteristické menší velikostí.

Obrázek 5: Věková struktura obyvatelstva v SO ORP Náchod v roce 2019

Zdroj: ČSÚ, ArcData Praha

3.4 SOCIODEMOGRAFICKÉ PODMÍNKY A BYDLENÍ

V tématu jsou řešeny tyto jevy dané vyhláškou č. 500/2006 Sb. (Příloha č.1, Část B), ve znění pozdějších předpisů:

Číslo	Název jevu	Hodnota	Limit	Jev vstupuje do indikátoru RURÚ
1	vývoj počtu obyvatelstva			x
2a	věkové složení obyvatelstva			x
4a	vzdělanostní složení obyvatelstva			x
11	výstavba domů a bytů			x
12a	obydlenost bytového fondu			x
13	stáří a struktura bytového a domovního fondu			

3.4.1 Sociodemografické podmínky

Jev č. 1 – vývoj počtu obyvatelstva

Vývoj počtu obyvatel od roku 1991 do jisté míry kopíruje trendy podobné celému území České republiky. Zjednodušeně řečeno odlehlé venkovské oblasti se potýkají s úbytkem obyvatelstva, zatímco příměstské oblasti v okolí větších měst zaznamenávají nárůst počtu obyvatel v souvislosti s rostoucí intenzitou procesu suburbanizace, při kterém jádrové město naopak své obyvatelstvo ztrácí. Mezi faktory, které se řadí do důležitých činitelů v procesu suburbanizace je například levnější cena pozemků, čerpání výhod jak venkova, tak blízkého většího města aj. Na druhém konci spektra se potýkají obce s poměrně velkým odlivem obyvatelstva. Tyto obce často mívají nízkou občanskou vybavenost, disponují nedostatečnou technickou infrastrukturou apod. Velkým negativním hybatelem také bývá malá nabídka pracovních příležitostí. Možnou příležitostí pro odlehlé oblasti však může být vysoká kvalita životního prostředí a rekreační možnosti, což hraje stále podstatnější roli v myšlení obyvatel.

Tabulka 7: Dlouhodobý vývoj počtu obyvatel v obcích SO ORP Náchod

Obec	Počet obyvatel								
	dle SLDB			dle běžné evidence obyvatelstva					Index změny v %
	1991	2001	2011	2011	2013	2015	2017	2019	2019/2011
Bezděkov nad Metují	482	510	496	488	494	519	571	587	120,29
Borová	226	178	209	211	200	199	205	203	96,21
Brzice	207	201	206	209	216	225	231	249	119,14
Bukovice	433	380	373	362	359	361	348	356	98,34
Červená Hora	186	186	207	203	196	198	197	202	99,51
Červený Kostelec	8 598	8 467	8 539	8 535	8 471	8 428	8 332	8 360	97,95
Česká Čermná	431	437	474	493	516	499	510	523	106,09
Česká Metuje	343	333	321	323	309	297	288	290	89,78
Česká Skalice	5 594	5 407	5 205	5 201	5 154	5 049	5 083	5 047	97,04
Dolní Radechová	659	675	800	800	792	784	769	772	96,50
Horní Radechová	434	445	501	504	506	507	496	508	100,79
Hoříčky	459	489	533	536	539	547	551	560	104,48
Hronov	6 653	6 519	6 357	6 328	6 255	6 107	6 132	6 098	96,37
Kramolna	781	896	1 039	1 045	1 076	1 105	1 089	1 077	103,06
Lhota pod Hoříčkami	222	246	277	286	291	299	295	304	106,29
Litoboř	97	94	116	117	115	115	111	107	91,45
Machov	1 147	1 112	1 117	1 108	1 092	1 078	1 087	1 092	98,56
Mezilečí	139	139	157	151	146	136	139	132	87,42
Náchod	20 712	21 400	20 763	20 665	20 417	20 267	20 132	19 897	96,28
Nový Hrádek	700	704	784	791	797	822	837	851	107,59
Police nad Metují	4 480	4 396	4 294	4 301	4 234	4 172	4 115	4 049	94,14
Říkov	153	173	200	205	204	204	220	227	110,73
Slatina nad Úpou	320	297	296	301	304	301	296	307	101,99
Stárkov	777	736	623	628	619	637	642	657	104,62
Studnice	916	959	1 081	1 096	1 124	1 137	1 101	1 135	103,56
Suchý Důl	339	402	427	425	417	413	413	411	96,71
Velká Jesenice	736	722	752	754	749	750	739	735	97,48

Obec	Počet obyvatel								
	dle SLDB			dle běžné evidence obyvatelstva					Index změny v %
	1991	2001	2011	2011	2013	2015	2017	2019	2019/2011
Velké Petrovice	362	370	369	375	394	395	418	429	114,40
Velké Poříčí	2 361	2 282	2 420	2 419	2 451	2 395	2 371	2 354	97,31
Vestec	125	115	147	154	159	173	183	184	119,48
Vysoká Srbská	257	260	265	267	274	273	274	284	106,37
Vysokov	366	396	480	486	489	504	516	516	106,17
Zábrodí	424	429	469	473	501	539	554	585	123,68
Žďár nad Metují	454	487	634	645	648	661	660	656	101,71
Žďárky	541	549	555	551	541	546	548	562	102,00
Žernov	216	209	252	251	255	261	267	289	115,14
SO ORP Náchod	61 330	61 600	61 738	61 687	61 304	60 903	60 720	60 595	103,02

Zdroj: ČSÚ - SLDB 1991, 2001 a 2011; Databáze demografických údajů za obce, 2020

Dlouhodobý vývoj počtu obyvatel regionu a obcí ovlivňují a v budoucnosti mohou ovlivňovat především následující faktory:

- Dominantnost města Náchod a jeho budoucí rozvoj či pokračující depopulace celé oblasti
- Rozvoj území a zlepšení dopravní sítě, která zvýší atraktivitu zdejší oblasti

V období 2011-2019 ubylo celkově v SO ORP Náchod 1 092 obyvatel. Největší relativní přírůstek v tomto období zaznamenaly obce Bezděkov nad Metují a Brzice (index změny 110 % a více). Naopak nejvýznamnější pokles počtu obyvatel nastal u obcí Mezilečí a Česká Metuje (index změny 90 % a méně). V období 2011-2019 v mírně většině obyvatelé relativně ubývali, při pohledu na absolutní hodnoty však úbytek byl vyšší. Dáno je to převážně úbytkem obyvatel ve větších sídlech, jako je Náchod apod.

Změny počtu obyvatel přirozenou měnou a migrací

Pro úspěšné hodnocení vývoje počtu obyvatelstva obcí SO ORP Náchod je nutné rozdělit vývoj počtu obyvatel do dvou složek – do jeho přirozené složky, která je výsledkem procesů porodnosti a úmrtnosti a migrační složky. Právě druhá z nich se používá jako indikátor pro určení atraktivity dané lokality pro bydlení. Tato složka má také výraznější dynamiku a geograficky je mnohem více variabilní. Často, jak již bylo zmíněno výše, má migrační složka výrazně selektivní tendenci, co se týče především věkových a vzdělanostních charakteristik migrantů.

Tabulka 8: Změna počtu obyvatel v obcích SO ORP Náchod přirozenou měnou a migrací v letech 2015, 2017, 2019

Obec	Přirozený přírůstek					
	2015		2017		2019	
	absolutně	roční rel. (‰)	absolutně	roční rel. (‰)	absolutně	roční rel. (‰)
Bezděkov nad Metují	6	11,56	10	17,51	10	17,04
Borová	-1	-5,03	-1	-4,88	1	4,93
Brzice	2	8,89	-2	-8,66	3	12,05
Bukovice	3	8,31	2	5,75	3	8,43

Obec	Přirozený přírůstek					
	2015		2017		2019	
	absolutně	roční rel. (‰)	absolutně	roční rel. (‰)	absolutně	roční rel. (‰)
Červená Hora	3	15,15	1	5,08	6	29,70
Červený Kostelec	6	0,71	-12	-1,44	-5	-0,60
Česká Čermná	2	4,01	2	3,92	6	11,47
Česká Metuje	-2	-6,73	-5	-17,36	0	0,00
Česká Skalice	-20	-3,96	-19	-3,74	-22	-4,36
Dolní Radechovná	-5	-6,38	-3	-3,90	-4	-5,18
Horní Radechovná	0	0,00	5	10,08	2	3,94
Hoříčky	3	5,48	3	5,44	1	1,79
Hronov	-36	-5,89	-11	-1,79	-18	-2,95
Kramolna	2	1,81	2	1,84	12	11,14
Lhota pod Hoříčkami	-3	-10,03	0	0,00	3	9,87
Litoboř	-1	-8,70	-1	-9,01	1	9,35
Machov	-2	-1,86	-2	-1,84	3	2,75
Mezilečí	-2	-14,71	-1	-7,19	-1	-7,58
Náchod	-22	-1,09	-23	-1,14	-49	-2,46
Nový Hrádek	5	6,08	2	2,39	-8	-9,40
Police nad Metují	-15	-3,60	2	0,49	-8	-1,98
Říkov	-1	-4,90	2	9,09	0	0,00
Slatina nad Úpou	1	3,32	1	3,38	0	0,00
Stárvov	-7	-10,99	5	7,79	0	0,00
Studnice	0	0,00	-2	-1,82	5	4,41
Suchý Důl	2	4,84	-1	-2,42	1	2,43
Velká Jesenice	-2	-2,67	-8	-10,83	5	6,80
Velké Petrovice	-4	-10,13	6	14,35	2	4,66
Velké Poříčí	3	1,25	9	3,80	-8	-3,40
Vestec	1	5,78	2	10,93	1	5,43
Vysoká Srbská	0	0,00	2	7,30	1	3,52
Vysokov	2	3,97	5	9,69	2	3,88
Zábrodí	6	11,13	-9	-16,25	6	10,26
Žďár nad Metují	6	9,08	1	1,52	0	0,00
Žďárky	2	3,66	-4	-7,30	6	10,68
Žernov	4	15,33	-1	-3,75	1	3,46
SO ORP Náchod	-64	0,66	-43	0,47	-42	3,89

Zdroj: ČSÚ - Databáze demografických údajů za obce, 2020

Tabulka 9: Změna počtu obyvatel v obcích SO ORP Náchod migrací v letech 2015, 2017, 2019

Obec	Migrační přírůstek					
	2015		2017		2019	
	absolutně	roční rel. (‰)	absolutně	roční rel. (‰)	absolutně	roční rel. (‰)
Bezděkov nad Metují	6	11,56	29	50,79	0	0,00
Borová	-4	-20,10	4	19,51	-3	-14,78
Brzice	4	17,78	-1	-4,33	6	24,10
Bukovice	3	8,31	-11	-31,61	3	8,43
Červená Hora	2	10,10	3	15,23	-4	-19,80
Červený Kostelec	-32	-3,80	-11	-1,32	13	1,56

Obec	Migrační přírůstek					
	2015		2017		2019	
	absolutně	roční rel. (‰)	absolutně	roční rel. (‰)	absolutně	roční rel. (‰)
Česká Čermná	-6	-12,02	0	0,00	-11	-21,03
Česká Metuje	-3	-10,10	2	6,94	-8	-27,59
Česká Skalice	-16	-3,17	53	10,43	-9	-1,78
Dolní Radechovná	0	0,00	11	14,30	8	10,36
Horní Radechovná	-6	-11,83	-10	-20,16	2	3,94
Hoříčky	0	0,00	-5	-9,07	-7	-12,50
Hronov	-26	-4,26	31	5,06	-9	-1,48
Kramolna	13	11,76	-4	-3,67	-7	-6,50
Lhota pod Hoříčkami	5	16,72	-6	-20,34	-1	-3,29
Litoboř	-4	-34,78	-6	-54,05	-3	-28,04
Machov	4	3,71	2	1,84	-7	-6,41
Mezilečí	-4	-29,41	0	0,00	1	7,58
Náchod	-119	-5,87	6	0,30	-33	-1,66
Nový Hrádek	12	14,60	2	2,39	11	12,93
Police nad Metují	-14	-3,36	-10	-2,43	-29	-7,16
Říkov	3	14,71	7	31,82	3	13,22
Slatina nad Úpou	-7	-23,26	-8	-27,03	9	29,32
Stárvkov	14	21,98	4	6,23	13	19,79
Studnice	8	7,04	-10	-9,08	16	14,10
Suchý Důl	-9	-21,79	1	2,42	-8	-19,46
Velká Jesenice	4	5,33	-3	-4,06	-8	-10,88
Velké Petrovice	3	7,59	4	9,57	6	13,99
Velké Poříčí	0	0,00	-23	-9,70	6	2,55
Vestec	7	40,46	3	16,39	1	5,43
Vysoká Srbská	4	14,65	3	10,95	4	14,08
Vysokov	23	45,63	8	15,50	-2	-3,88
Zábrodí	13	24,12	13	23,47	2	3,42
Žďár nad Metují	10	15,13	-5	-7,58	-9	-13,72
Žďárky	-5	-9,16	-7	-12,77	4	7,12
Žernov	-5	-19,16	8	29,96	13	44,98
SO ORP Náchod	-122	2,20	74	1,55	-37	1,03

Zdroj: ČSÚ - Databáze demografických údajů za obce, 2020

Co se týče přirozeného pohybu obyvatelstva, nejvyšší absolutní přirozený přírůstek k roku 2019 zaznamenala obec Kramolna. Tato obec se dlouhodobě drží v kladných hodnotách přirozeného přírůstu. Celkově lze však na území pozorovat soustavný odliv obyvatelstva díky negativního migračního salda. Také je zde zaznamenán úbytek obyvatel i přirozenou cestou.

Jev č. 2a – věkové složení obyvatelstva

Věková struktura obyvatel poukazuje do jisté míry vývoj v minulosti (posledních cca 20-30 letech) a současně determinuje možnosti budoucího vývoje, především změny počtu obyvatel přirozenou měnou (počet narozených a zemřelých). Údaje o věkové struktuře obyvatel jsou podobně jako jiné demografické údaje poměrně dobře dostupné až na úroveň jednotlivých obcí. Tyto údaje jsou uvedeny

v následující tabulce. Podrobnější údaje s ohledem na územní členění (za základní sídelní jednotky) jsou dostupné ze sčítání lidu, domů a bytů, tj. cca v desetileté periodě.

Z následující tabulky jsou patrné poměrně značné rozdíly ve věkové struktuře obyvatel jednotlivých obcí. Především u menších obcí je však nutno pamatovat, že podíl věkových skupin může být významně ovlivněn lokalizací zařízení, např. domovů s pečovatelskou službou, domovů důchodců apod. sloužící i širšímu regionu. Obecně tak platí, že vyššího indexu stáří zde dosahují obce, které jsou spíše v periferních oblastech. Dáno to je více faktory. Jedním z nich může být částečná neatraktivita pro mladé rodiny, špatná dopravní dostupnost aj.

Tabulka 10: Podíl věkových skupin obyvatel 0-14 let a 65+ let v letech 2015 a 2019 a index stáří v obcích SO ORP Náchod

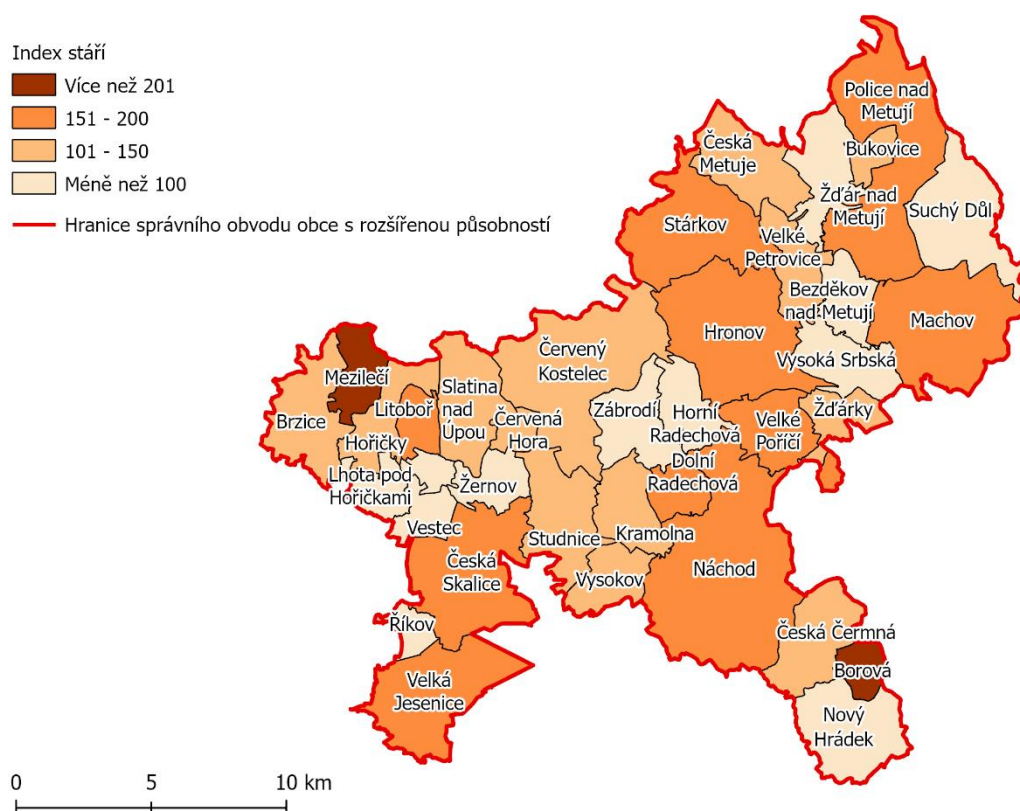
Obec	Podíl věkových skupin na celkovém počtu obyvatel obce v %				Index stáří (65+ / 0-14)		Změna indexu stáří v % (2019/2015)
	0-14 let		65 a více let				
	2015	2019	2015	2019	2015	2019	
Bezděkov nad Metují	81	107	90	107	1,11	1,00	90,00
Borová	19	23	38	47	2,00	2,04	102,17
Brzice	39	54	50	61	1,28	1,13	88,11
Bukovice	47	59	68	73	1,45	1,24	85,52
Červená Hora	34	38	29	42	0,85	1,11	129,58
Červený Kostelec	1 325	1 355	1 813	1 937	1,37	1,43	104,47
Česká Čermná	66	85	80	88	1,21	1,04	85,41
Česká Metuje	59	55	62	63	1,05	1,15	109,00
Česká Skalice	701	706	996	1 187	1,42	1,68	118,33
Dolní Radechová	108	109	149	165	1,38	1,51	109,72
Horní Radechová	83	86	72	77	0,87	0,90	103,21
Hoříčky	86	87	104	113	1,21	1,30	107,40
Hronov	862	904	1 444	1 520	1,68	1,68	100,37
Kramolna	175	153	177	201	1,01	1,31	129,89
Lhota pod Hoříčkami	44	55	47	54	1,07	0,98	91,91
Litoboř	20	16	25	25	1,25	1,56	125,00
Machov	148	162	233	265	1,57	1,64	103,91
Mezilečí	18	16	28	33	1,56	2,06	132,59
Náchod	3 032	2 941	4 146	4 440	1,37	1,51	110,40
Nový Hrádek	161	159	127	146	0,79	0,92	116,41
Police nad Metují	648	620	881	984	1,36	1,59	116,74
Říkov	41	49	36	37	0,88	0,76	86,00
Slatina nad Úpou	42	51	70	69	1,67	1,35	81,18
Stárvkov	93	102	134	156	1,44	1,53	106,15
Studnice	202	179	179	206	0,89	1,15	129,87
Suchý Důl	63	77	69	73	1,10	0,95	86,56
Velká Jesenice	117	101	142	156	1,21	1,54	127,26
Velké Petrovice	64	74	68	77	1,06	1,04	97,93
Velké Poříčí	384	368	524	570	1,36	1,55	113,51
Vestec	29	36	15	26	0,52	0,72	139,63
Vysoká Srbská	54	60	46	51	0,85	0,85	99,78
Vysokov	89	92	76	99	0,85	1,08	126,02

Obec	Podíl věkových skupin na celkovém počtu obyvatel obce v %				Index stáří (65+ / 0-14)		Změna indexu stáří v % (2019/2015)
	0-14 let		65 a více let				
	2015	2019	2015	2019	2015	2019	
Zábrodí	102	135	81	80	0,79	0,59	74,62
Žďár nad Metují	126	121	93	114	0,74	0,94	127,65
Žďárky	76	83	95	113	1,25	1,36	108,92
Žernov	51	65	35	39	0,69	0,60	87,43

Zdroj: ČSÚ – Územně analytické podklady, 2020

Nejvyšších hodnot indexu stáří dosahuje obec Mezilečí, kde počet obyvatel v postproduktivním věku v roce 2019 více než dvakrát přesahoval počet obyvatel v postproduktivním věku. V období 2011-2019 došlo k nárůstu počtu obyvatel v postproduktivním věku. Při porovnání indexu stáří pro SO ORP Náchod za roky 2011 a 2019 zjistíme, že došlo k stárnutí populace – index stáří se zvýšil z 1,17 na 1,24. K roku 2019 se index stáří v SO ORP Náchod rovná celorepublikovému průměru (1,24).

Obrázek 6: Index stáří ve SO ORP Náchod v roce 2019

Zdroj: ČSÚ, ArcData Praha

Jev č. 4a – vzdělanostní složení obyvatelstva

Vzdělanost obyvatel představuje významný rozvojový předpoklad, faktor ovlivňující hospodářské podmínky i soudržnost obyvatel obce. S rostoucí vzdělaností významně klesá nezaměstnanost a je posilován občanský a individualistický charakter sociálních vazeb místních komunit.

Do r. 1991 docházelo k silné koncentraci obyvatel s vyšším stupněm vzdělání ve městech (v atraktivních sídlech s intenzivními transfery užitků z veřejných zdrojů). V posledních letech dochází k částečnému přesměrování migrační mobility těchto osob do atraktivních příměstských a rekreačních sídel. Procesy suburbanizace a preference bydlení v kvalitním prostředí do značné míry zmenšují územní rozdíly ve vzdělanosti obyvatel. Nejnižší vzdělanost obyvatel přetrvává u neatraktivních zemědělských obcí.

Tabulka 11: Vzdělanostní struktura obcí SO ORP Náchod v roce 2011

Název obce	Bez vzdělání, nezjištěné, neukončené základní, základní	Vyučení a střední bez maturity	Úplné střední s maturitou a vyšší odborné a nástavbové	Vysoko- školské (2011)	Vysoko- školské (2001)	Index změny
						(vš 2011/ vš 2001)
Bezděkov nad Metují	91	180	130	25	11	227,27
Borová	35	72	62	11	4	275,00
Brzice	35	73	50	20	8	250,00
Bukovice	55	136	96	24	10	240,00
Červená Hora	33	77	33	12	9	133,33
Červený Kostelec	1 447	2 633	2 331	594	418	142,11
Česká Čermná	77	147	136	28	15	186,67
Česká Metuje	62	117	52	10	8	125,00
Česká Skalice	985	1 657	1 434	361	285	126,67
Dolní Radechová	128	235	225	50	36	138,89
Horní Radechová	88	182	122	23	12	191,67
Hoříčky	94	186	118	46	25	184,00
Hronov	1 220	1 975	1 728	401	320	125,31
Kramolna	148	282	330	92	50	184,00
Lhota pod Hoříčkami	47	102	60	10	9	111,11
Litoboř	26	31	19	10	8	125,00
Machov	198	356	292	85	35	242,86
Mezilečí	34	61	27	6	5	120,00
Náchod	4 102	5 759	5 893	1 764	1 462	120,66
Nový Hrádek	147	206	197	64	44	145,45
Police nad Metují	874	1 377	1 032	277	193	143,52
Říkov	37	60	46	13	10	130,00
Slatina nad Úpou	54	116	66	14	11	127,27
Stárvov	167	224	135	22	12	183,33
Studnice	164	359	277	67	39	171,79
Suchý Důl	71	157	90	28	17	164,71
Velká Jesenice	155	255	169	31	20	155,00
Velké Petrovice	60	131	104	13	10	130,00
Velké Poříčí	434	692	699	154	110	140,00
Vestec	26	52	33	8	2	400,00
Vysoká Srbská	49	69	76	7	6	116,67
Vysokov	81	155	105	40	15	266,67
Zábrodí	74	159	119	29	17	170,59
Žďár nad Metují	109	207	168	34	19	178,95
Žďárky	103	192	149	35	20	175,00
Žernov	37	75	77	19	9	211,11
SO ORP Náchod	11 547	18 747	16 680	4 427	3 284	173,88

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Mezi roky 2001 a 2011 došlo k výraznému zlepšení vzdělanostní struktury obcí správního obvodu. Nejvíce lze pozorovat pozitivní nárůst ve složce vysokoškolsky vzdělaných obyvatel, kde ve všech obcích SO ORP Náchod byl pozitivní nárůst. Celkově se dá konstatovat, že ve sledovaném období se vzdělanostní poměry stále zlepšovaly.

3.4.2 Bydlení

Ukazatele bydlení jsou jedny z nejdůležitějších pro hodnocení socioekonomických poměrů území, protože dokážou reflektovat ekonomický růst a konkurenceschopnost domácností, kvalitu domovního a bytového fondu a celkovou atraktivitu sledovaného regionu. Důkladná analýza stavu domovního a bytového fondu se tak v kombinaci s demografickou analýzou stává velmi důležitým předpokladem pro vypracování správného a efektivního plánu rozvoje každého regionu.

Datovou základnu tvoří především data ze Sčítání lidu, domů a bytů (SLDB) za rok 2001 a 2011, které umožňují hlubší porozumění chování obyvatel daného regionu a hledání jeho širších kontextových příčin a souvislostí v sčítacím meziobdobí. Další data pochází především z Veřejné databáze ČSÚ.

Jev č. 11 – výstavba domů a bytů

Rychlost a objem bytové výstavby jsou důležitými hospodářskými ukazateli ekonomické prosperity regionu. V období s ekonomicky příznivou situací se zvyšuje poptávka po novém bydlení a tím logicky roste i samotná výstavba. Získaná data sledují vývoj dokončených bytů v jednotlivých letech v období 2011–2019, a to na území obcí a celého regionu SO ORP.

Počet dokončených bytů v SO ORP Náchod ve sledovaném období střídavě klesá a narůstá a vyznačuje se viditelným vrcholem v roce 2017. Ve vývoji počtu dokončených bytů je dobře patrný vliv finanční krize, která se projevuje v letech 2013 a 2015. Celkově jsou dominantními činiteli v tomto směru města Náchod a Červený Kostelec s hodnotami 215, respektive 172 dokončenými byty ve sledovaném období.

Tabulka 12: Dokončené byty v období 2011-2019

Obec	Dokončené byty v letech									Celkem
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Bezděkov nad M.	0	7	2	2	3	3	4	3	7	31
Borová	1	0	0	0	0	2	0	1	2	6
Brzice	1	0	0	0	0	1	0	2	0	4
Bukovice	0	0	1	0	0	0	0	1	1	3
Červená Hora	1	0	0	0	1	0	0	0	1	3
Červený Kostelec	17	19	22	14	14	14	24	19	29	172
Česká Čermná	2	2	0	2	0	1	3	1	1	12
Česká Metuje	2	0	0	0	0	0	1	0	0	3
Česká Skalice	8	7	13	5	16	17	12	14	6	98
Dolní Radechová	1	4	3	0	0	0	1	2	2	13
Horní Radechová	4	0	1	1	0	1	2	1	2	12
Hoříčky	6	3	5	2	1	0	2	4	1	24
Hronov	9	21	13	8	18	10	21	31	4	135
Kramolna	6	6	2	8	3	1	3	1	1	31
Lhota p. Hoříčkami	2	1	0	1	2	0	1	1	0	8
Litoboř	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Machov	0	3	1	3	3	3	1	2	1	17

Obec	Dokončené byty v letech									Celkem
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Mezilečí	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
Náchod	14	41	16	22	26	17	36	15	28	215
Nový Hrádek	3	2	0	3	3	0	2	2	3	18
Police nad M.	9	7	3	5	9	13	8	6	3	63
Říkov	3	1	2	0	1	2	3	1	0	13
Slatina nad Ú.	0	0	0	0	2	0	2	0	0	4
Stárvov	1	0	0	1	0	0	2	2	3	9
Studnice	4	2	4	4	4	3	3	1	6	31
Suchý Důl	1	1	0	1	0	1	0	0	3	7
Velká Jesenice	0	4	2	3	1	5	3	0	2	20
Velké Petrovice	0	9	0	1	4	3	2	1	1	21
Velké Poříčí	7	15	7	7	7	3	1	4	5	56
Vestec	1	0	0	1	0	0	1	0	0	3
Vysoká Srbská	2	2	2	1	0	1	2	0	1	11
Vysokov	3	1	0	5	1	0	4	2	0	16
Zábrodí	6	1	1	2	8	2	1	1	0	22
Žďár nad Metují	1	2	2	2	2	2	3	0	1	15
Žďárky	2	0	4	0	2	1	1	7	4	21
Žernov	4	0	0	3	2	3	1	1	3	17
SO ORP Náchod	137	182	128	156	121	110	150	126	121	1 136

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ (2020)

Jev č. 12a – obydlenost bytového fondu

Celkový počet domů se ve SO ORP Náchod v období 2001–2011 zvýšil o 647 domů. Ve správním obvodu nepatrně rostl i počet trvale obydlených domů. Přibyl i počet neobydlených domů. Převážná část správního obvodu má venkovský charakter, o čemž svědčí mnohonásobně převažující absolutní počet rodinných domů nad domy bytovými.

Tabulka 13: Domovní fond na území obcí SO ORP Náchod v letech 2001 a 2011

Obec, SO ORP	Domy celkem		Trvale obydlené domy						Neobydlené domy			
			Celkem		Rodinné domy		Bytové domy		Celkem		Podíl (%)	
	2001	2011	2001	2011	2001	2011	2001	2011	2001	2011	2001	2011
Bezděkov nad Metují	186	187	131	133	124	124	3	6	55	51	29,57	27,27
Borová	119	124	63	79	62	76	0	1	56	45	47,06	36,29
Brzice	140	117	62	63	60	62	1	1	78	54	55,71	46,15
Bukovice	133	140	107	114	99	106	5	6	26	23	19,55	16,43
Červená Hora	66	72	44	53	43	50	1	2	22	10	33,33	13,89
Červený Kostelec	2 078	2 149	1 735	1 810	1 546	1 595	162	199	343	310	16,51	14,43
Česká Čermná	166	179	116	130	110	125	3	5	50	48	30,12	26,82
Česká Metuje	157	156	96	98	85	89	4	5	61	57	38,85	36,54
Česká Skalice	1 241	1 290	1 091	1 106	945	956	113	127	150	170	12,09	13,18
Dolní Radechová	244	265	202	231	198	215	1	10	42	33	17,21	12,45
Horní Radechová	191	205	128	136	123	121	2	13	63	69	32,98	33,66

Obec, SO ORP	Domy celkem		Trvale obydlené domy						Neobydlené domy			
			Celkem		Rodinné domy		Bytové domy		Celkem		Podíl (%)	
	2001	2011	2001	2011	2001	2011	2001	2011	2001	2011	2001	2011
Hoříčky	224	218	129	150	120	138	6	8	95	64	42,41	29,36
Hronov	1 621	1 693	1 375	1 446	1 189	1 241	140	184	246	223	15,18	13,17
Kramolna	325	364	267	312	265	305	2	7	58	49	17,85	13,46
Lhota pod Hoříčkami	146	148	78	84	75	81	2	3	68	64	46,58	43,24
Litoboř	88	60	32	36	32	36	0	0	56	7	63,64	11,67
Machov	461	468	313	316	299	299	9	15	148	147	32,10	31,41
Mezilečí	73	45	33	34	31	31	2	2	40	11	54,79	24,44
Náchod	3 059	3 228	2 699	2 807	2 180	2 240	443	502	360	381	11,77	11,80
Nový Hrádek	336	355	188	201	173	182	13	15	148	150	44,05	42,25
Police nad Metují	975	1 004	773	788	660	680	90	96	202	208	20,72	20,72
Říkov	66	72	53	58	53	57	0	1	13	14	19,70	19,44
Slatina nad Úpou	200	202	95	91	92	87	1	2	105	110	52,50	54,46
Stárkov	364	366	195	182	184	167	9	12	169	179	46,43	48,91
Studnice	400	439	268	309	258	292	4	8	132	128	33,00	29,16
Suchý Důl	176	177	114	126	110	121	2	5	62	51	35,23	28,81
Velká Jesenice	272	267	204	218	196	211	5	5	68	46	25,00	17,23
Velké Petrovice	165	174	104	113	101	108	2	3	61	61	36,97	35,06
Velké Poříčí	512	548	452	479	397	415	49	57	60	66	11,72	12,04
Vestec	71	77	39	50	36	48	2	1	32	26	45,07	33,77
Vysoká Srbská	155	163	82	85	79	77	2	6	73	78	47,10	47,85
Vysokov	154	176	112	132	108	128	4	4	42	43	27,27	24,43
Zábrodí	177	200	123	141	119	135	2	6	54	57	30,51	28,50
Žďár nad Metují	169	212	127	170	116	150	7	17	42	42	24,85	19,81
Žďárky	230	241	159	176	157	169	2	7	71	65	30,87	26,97
Žernov	108	114	63	70	62	67	1	3	45	44	41,67	38,60
SO ORP Náchod	15 248	15 895	11 852	12 527	10 487	10 984	1 094	1 344	3 396	3 184	33,05	27,32

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2001 a 2011

Jev č. 13 - stáří a struktura bytového a domovního fondu

Kvalitu domovní fondu lze do určité míry posuzovat na základě stáří trvale obydlených domů (další ukazatele, jako jsou např. rozloha obytné plochy, počet trvale žijících osob a technická vybavenost, prozatím nelze sledovat za rok 2011), konkrétně na podílu trvale obydlených domů vystavených před druhou světovou válkou. Nejvyšší růst byl zaznamenán v době okolo 60. -80. minulého století, kdy byl velký stavební rozmach v celé republice.

Tabulka 14: Trvale obydlené domy (TOD) podle období výstavby v SO ORP Náchod

Obec, SO ORP, kraj, ČR	1919 a dříve	1920–1970	1971–1980	1981–1990	1991–2000	2001–2011	Podíl domů postavených před r. 1971 (%)
SO ORP Náchod	1 930	4 425	1 990	1 566	1 382	1 152	49,9
Královéhradecký	16 466	36 345	17 254	14 119	11 593	11 438	48,1

kraj							
Česká republika	230 908	623 757	269 255	213 648	196 874	219 379	47,5

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2001 a 2011

3.5 PŘÍRODA A KRAJINA

V tématu jsou řešeny tyto jevy dané vyhláškou č. 500/2006 Sb. (Příloha č. 1, Část A), ve znění pozdějších předpisů:

Číslo jevu	Název jevu	Hodnota	Limit	Jev vstupuje do indikátoru RURÚ
17a	krajinný ráz	x	x	
17b	krajiny a krajinné okrsky			
21	územní systém ekologické stability		x	x
23a	významné krajinné prvky	x	x	
24	přechodně chráněné plochy	x	x	
25a	velkoplošná zvláště chráněná území, jejich zóny a ochranná pásma a klidové zóny národních parků	x	x	
27a	maloplošná zvláště chráněná území a jejich ochranná pásma	x	x	
30	přírodní parky	x	x	
32	památné stromy a informace o jejich ochranném pásmu	x	x	
33	biosférické rezervace UNESCO, geoparky UNESCO, národní geoparky	x	x	
34	NATURA 2000 - evropsky významné lokality	x	x	
35	NATURA 2000 - ptačí oblasti	x	x	
35a	smluvně chráněná území	x	x	
36	lokality výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů s národním významem	x	x	
36a	mokřady dle Ramsarské úmluvy	x	x	
36b	biotop vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců	x	x	

Jev č. 17a – Krajinný ráz

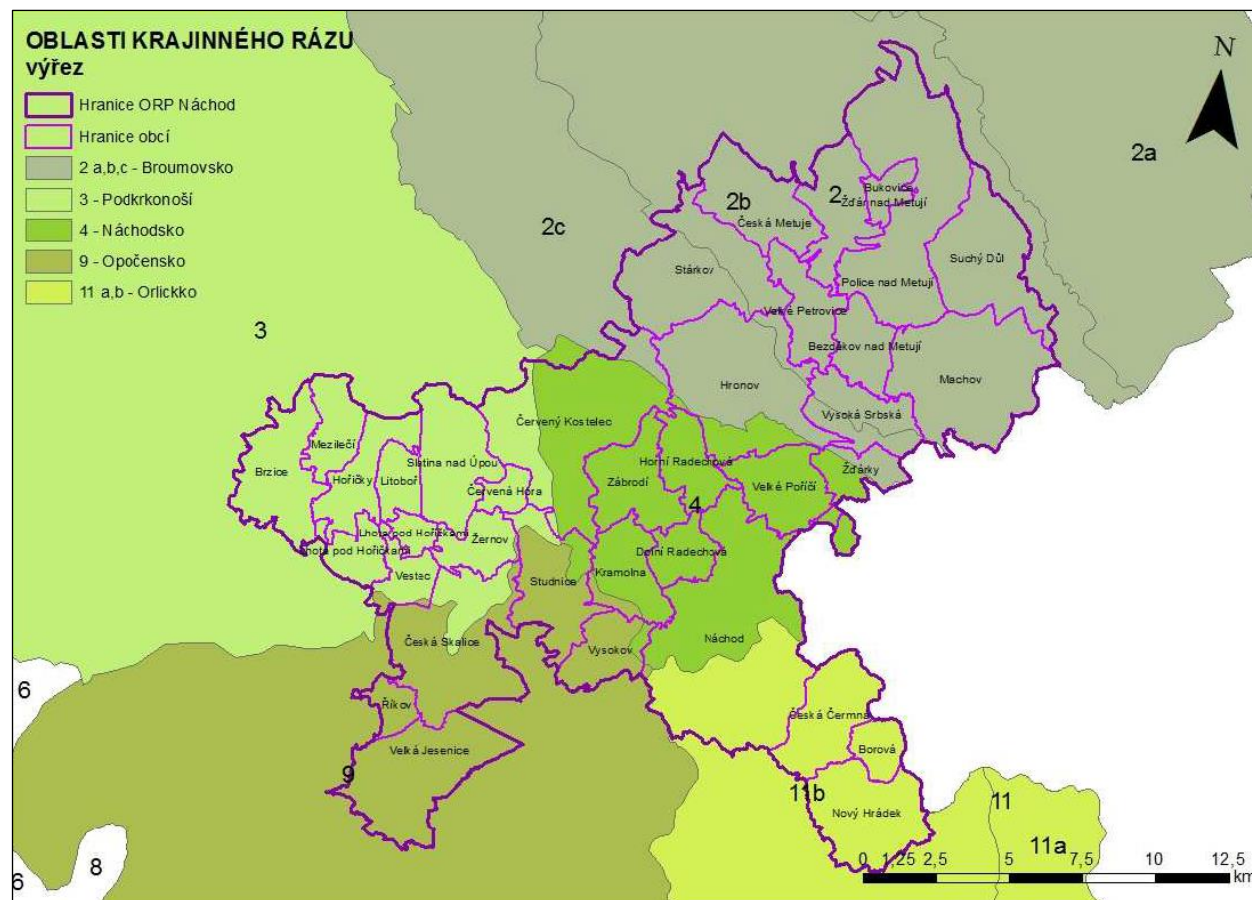
Krajinný ráz (§ 12) je přírodní, kulturní a historická charakteristika určitého místa či oblasti, je chráněn před činností snižující jeho estetickou a přírodní hodnotu. Ačkoliv je ochrana estetických a přírodních hodnot krajiny zakotvena v českém zákoně o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb., v úplném znění (úplné znění vyhlášeno zákonem č. 460/2004 Sb.), lze obtížně exaktně krajinný ráz posuzovat, jeho vnímání je částečně založeno na senzitivním vnímání posuzovatele.

Oblast krajinného rázu je krajinný celek specificky se odlišující od okolních, s podobnou přírodní, kulturní a historickou charakteristikou, s podobným souborem typických základních znaků.¹

Dle ZÚR Královéhradeckého kraje vstupují na území SO ORP Náchod tyto oblasti krajinného rázu: Broumovsko, Podkrkonoší, Náchodsko, Opočensko a Orlicko.

1 VONDRÁČKOVÁ, S. - VOREL I. - KUPKA J. (2018): Krajinný okrsek jako prostorová a charakterová jednotka krajiny

Obrázek 7: Oblasti krajinného rázu v SO ORP Náchod dle ZÚR KHK

Zdroj: ZÚR KHK, ÚSK SO ORP Náchod 2019

Dle ÚSK SO ORP Náchod (2019) jsou: „podrobnější parametry ochrany krajinného rázu v ORP Náchod definovány pouze na území CHKO, a to na základě studie preventivního hodnocení území CHKO Broumovsko (2010), ve které byly specifikovány „krajinné prostory“, které odpovídají místům krajinného rázu.“

Místo krajinného rázu je část krajiny relativně homogenní z hlediska přírodních, kulturních a historických charakteristik a výskytu estetických a přírodních hodnot, které odlišují místo krajinného rázu od jiných míst. Jde o místo pohledově spojitě z většiny pozorovacích stanovišť nebo území typické díky své výrazné charakterové odlišnosti, většinou jej lze jednoznačně vymezit. Terénní horizonty (konvexní krajinné linie) oddělují tato specifická území z pohledového i morfologického hlediska.²

Tabulka 15: Místa krajinného rázu v CHKO Broumovsko v SO ORP Náchod

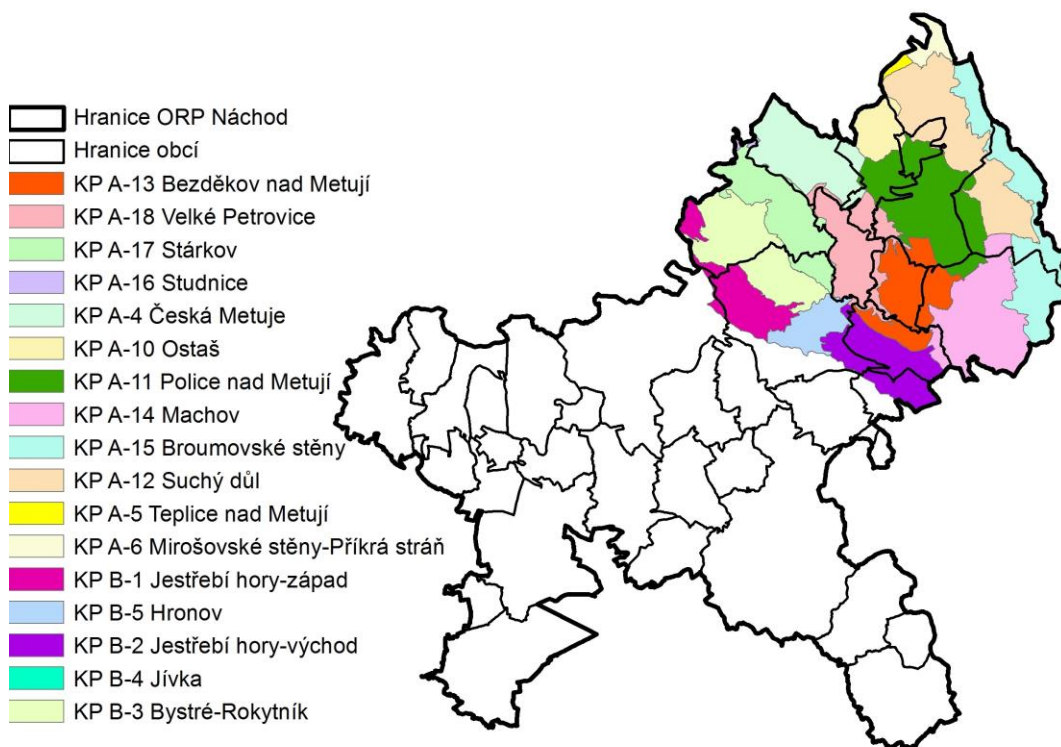
Název	Popis	Ochranné pásmo
Bezděkov nad Metují	KP A-13	II.
Velké Petrovice	KP A-18	II.
Stádkov	KP A-17	I.
Studnice	KP A-16	I.

2 VONDRÁČKOVÁ, S. - VOREL I. - KUPKA J. (2018): Krajinný okrsek jako prostorová a charakterová jednotka krajiny

Název	Popis	Ochranné pásmo
Česká Metuje	KP A-4	II.
Ostaš	KP A-10	I.
Police nad Metují	KP A-11	III.
Machov	KP A-14	I.
Broumovské stěny	KP A-15	I.
Suchý důl	KP A-12	I.
Teplice nad Metují	KP A-5	III.
Mirošovské stěny-Příkrá stráň	KP A-6	I.
Jestřebí hory-západ	KP B-1	I.
Hronov	KP B-5	III.
Jestřebí hory-východ	KP B-2	II.
Bystré-Rokytník	KP B-4	II.
Jívka	KP B-3	II.

Zdroj: ÚAP 2016

Obrázek 8: Místa krajinného rázu na území CHKO Broumovsko v SO ORP Náchod

Zdroj: ÚAP 2016

Z pohledu krajinného rázu se jedná o zajímavé a pestré území s množstvím významných přírodních a kulturně-historických památek. Primární struktura krajiny je ve vertikálním smyslu určována kontrastem mezi hornatou částí Orlicka a Krkonoška s vrchovinami a pahorkatinami a otevřenou, rovinatou krajinou Východočeské tabule. Členitý terén je pohledově atraktivní, o čemž svědčí i řada vyhlídkových bodů v ORP. Tento pestrý krajinný obraz dotváří na horizontální úrovni 2 hlavní toky na území ORP, řeky Úpa a Metuje. Metuje, pramenící v Broumovské vrchovině, prochází celým CHKO Broumovsko a zejména na svém horním toku vytváří hluboká zaříznutá údolí (typické přírodní meandry s peřejemi a dramatickými

skalnatými svahy jsou k vidění např. v PR Peklo). Úpa, pramenící v Krkonoších, vstupuje na území ORP v Červeném Kostelci a prochází celou NPP Babiččino údolí. Zde se nachází zříceniny hradů Vízmburk (ORP Trutnov), Červená Hora a Rýzmburk či Ratibořice se Starým Bělídlem, zámek a dalšími kulturními památkami. V obci Česká Skalice je odváděno část toku řeky Úpy do vodní nádrže Rozkoš (s 276 m n.m. se jedná o nejnižší položené místo v ORP), která je vyhledávaným místem cestovního ruchu. Významnou historickou památkou je NKP Státní zámek Náchod či dělostřelecká tvrz Dobrošov. Toto nikdy nedokončené opevnění s rozsáhlým systémem chodeb a srubů je rovněž Evropsky významnou lokalitou.

Změny proti roku 2016: jev č. 17a – Krajinový ráz je nově vymezený jev, který nahrazuje původní dělení (jev č. 17 – Oblast krajinového rázu a její charakteristika a jev č. 18 – Místo krajinového rázu a jeho charakteristik). V roce 2019 byla zpracována ÚSK SO ORP Náchod, která se tématu krajinového rázu na území ORP věnuje.

Jev č. 17b – Krajiny a krajinné okrsky

Na území SO ORP Náchod se vyskytuje 5 krajinových typů (lesozemědělské krajiny, lesní krajiny, zemědělské krajiny, krajiny skalních měst a krajiny s výrazným zastoupením vodních ploch). ÚSK SO ORP Náchod (2019) dále stanovuje 5 vlastních krajin (Broumovsko, Náchodsko, Podorlicko, Zvičinsko-kocleřovský hřbet, Českoskalicko) a vymezuje 28 krajinových okrsků.

Zadání územní studie krajiny pro správní obvod obce s rozšířenou působností (Metodický pokyn MMR ČR a MŽP ČR, 02/2016) definuje pojem krajinového okrsku takto: „Krajinový okrsek je základní skladebná relativně homogenní část krajiny, která se od sousedních krajinových okrsků odlišuje svými přírodními, popř. jinými charakteristikami a způsobem využití.“³

Tabulka 16: Krajinné okrsky včetně zastoupených krajinových typů v SO ORP Náchod

ID	Název okrsku	Kód	Rozloha (ha)	Krajinový typ
1	Polické stěny	KOkr-01	1397,63	Lesozemědělské krajiny
				Krajiny skalních měst
				Lesní krajiny
2	Suchý důl	KOkr-02	1602,42	Krajiny skalních měst
				Lesozemědělské krajiny
				Lesní krajiny
3	Ostaš	KOkr-03	368,12	Krajiny skalních měst
				Lesozemědělské krajiny
4	Police n. Metují	KOkr-04	1531,12	Lesozemědělské krajiny
5	Česká Metuje	KOkr-05	1012,80	Lesozemědělské krajiny
6	Stárvov	KOkr-06	1005,13	Lesozemědělské krajiny
7	Bystré-Rokytník	KOkr-07	1256,59	Lesozemědělské krajiny
8	Velké Petrovice	KOkr-08	971,33	Lesozemědělské krajiny
9	Bezděkov n. Metují	KOkr-09	930,22	Lesozemědělské krajiny

3 VONDRÁČKOVÁ, S. - VOREL I. - KUPKA J. (2018): Krajinový okrsek jako prostorová a charakterová jednotka krajiny

ID	Název okrsku	Kód	Rozloha (ha)	Krajinný typ
10	Machov	KOkr-10	1327,13	Lesozemědělské krajiny
				Krajiny skalních měst
11	Jestřebí hory-východ	KOkr-11	1588,83	Lesozemědělské krajiny
12	Hronov-Velké Poříčí	KOkr-12	1381,98	Lesozemědělské krajiny
13	Jestřábí hory-západ	KOkr-13	836,99	Lesozemědělské krajiny
14	Babiččino údolí	KOkr-14	1319,03	Lesozemědělské krajiny
				Zemědělské krajiny
15	Červený Kostelec	KOkr-15	1905,84	Lesozemědělské krajiny
16	Náchod	KOkr-16	2580,42	Lesní krajiny
				Lesozemědělské krajiny
17	Česká Čermná-Nový Hrádek	KOkr-17	1371,21	Lesní krajiny
				Lesozemědělské krajiny
18	Krahulčí	KOkr-18	1156,21	Lesní krajiny
				Lesozemědělské krajiny
19	Velká Jesenice	KOkr-19	1479,08	Zemědělské krajiny
				Krajiny s výrazným zastoupením vodních ploch
				Lesozemědělské krajiny
20	Rozkoš	KOkr-20	628,49	Krajiny s výrazným zastoupením vodních ploch
				Lesozemědělské krajiny
21	Vysokov-I/33	KOkr-21	271,54	Lesozemědělské krajiny
22	Česká Skalice	KOkr-22	411,61	Zemědělské krajiny
				Krajiny s výrazným zastoupením vodních ploch
				Lesozemědělské krajiny
23	Olešnice-Kramolna	KOkr-23	3146,60	Lesozemědělské krajiny
24	Horní a Dolní Radechová	KOkr-24	1544,96	Lesozemědělské krajiny
25	Sady	KOkr-25	383,03	Zemědělské krajiny
				Lesozemědělské krajiny
26	Brzice	KOkr-26	712,43	Lesozemědělské krajiny
27	Křižanov	KOkr-27	819,25	Lesozemědělské krajiny
28	Hořičky	KOkr-28	2630,15	Lesozemědělské krajiny
				Zemědělské krajiny

Zdroj: ÚSK SO ORP Náchod (2019)

Obrázek 9: Krajinné okrsky a vlastní krajiny v SO ORP Náchod

Krajinné okrsky & upřesnění vlastních krajín Stav po úpravě

Zdroj: ÚSK SO ORP Náchod (2019)

Změny proti roku 2016: Jev č. 17b – Krajiny a krajinné okrsky je nově vymezený jev, který doplňuje původní dělení (jev č. 17 – Oblast krajinného rázu a její charakteristika a jev č. 18 – Místo krajinného rázu a jeho charakteristik). Toto nové rozdělení jevů lépe odpovídá pojmům navrženým a užívaným v Evropské úmluvě o krajině. Smyslem je popsat specifické charakteristiky krajiny a navržení individuálního členění proti původnímu typologickému členění. Celkem 28 krajinných okrsků bylo vymezeno v roce 2019 v rámci zpracování Územní studie krajiny SO ORP Náchod.

Jev č. 21 – Územní systém ekologické stability

Ze zákona ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění vyplývá význam a postavení územního systému ekologické stability (ÚSES). Územní systém ekologické stability (ÚSES) krajiny je vzájemně propojený soubor přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu. ÚSES je tvořen biocentry a biokoridory a je postupně navrhován ve třech navzájem provázaných hierarchických úrovních - nadregionální, regionální a lokální (místní). Ochrana ÚSES je dle ustanovení § 4 výše uvedeného zákona povinností všech vlastníků a uživatelů pozemků tvořících jeho základ. Vytváření ÚSES je veřejným zájmem, na kterém se podílejí vlastníci pozemků, obec i stát.

Aktuální data ÚSES obsahují vrstvu ZÚR a z ÚP obcí.

Tabulka 17: Nadregionální a regionální biocentra - přehled prvků ÚSES v SO ORP Náchod

Kód	Název	Obec
NRBC 87	Peklo	Náchod, Česká Čermná, Borová, Nový Hrádek
RBC 383	Broumovské stěny	Police nad Metují, Suchý Důl, Machov
RBC 523	Kozínek	Hronov, Velké Petrovice, Bezděkov nad Metují, Vysoká Srbská
RBC 524	Zbečnick	Hronov
RBC 525	U Špinky	Červený Kostelec, Zábrodí, Kramolna
RBC 526	Babiččino údolí	Česká Skalice, Žernov, Slatina nad Úpou, Červená Hora
RBC 528	Ostaš – Hejda - Rovný	Police nad Metují, Žďár nad Metují, Bukovice
RBC 1633	Stará Metuje	Velká Jesenice
RBC 1634	U Sedmákovic	Vysoká Srbská, Machov
RBC 1636	U Vízmburka	Červený Kostelec
RBC H071	Česká Metuje	Česká Metuje
RBC H073	Běloveská Metuje	Náchod
RBC H074	Studnické bučiny	Česká Metuje, Stárvov
RBC H075	Stárvovské	Česká Metuje, Stárvov
RBC H076	Hronovské	Hronov
RBC H077	Bor – Bludné skály	Machov
RBC H087	Rozkoš	Velká Jesenice
RBC H005	Smiřická stráž	Mezilečí
RBC H006	Údolí Úpy – Boušínská	Červený Kostelec, Slatina nad Úpou
RBC H008	Rtyňské	Červený Kostelec
RBC H009	Nad Bělovsi	Náchod
RBC H066	Harcovské	Brzice
RBC H072	Poříčská Metuje	Velké Poříčí, Náchod
RBC H078	Kobylice	Kramolna, Horní Radechová, Náchod
RBC 1197	Kohoutovské	Brzice

Zdroj: ÚAP 2020

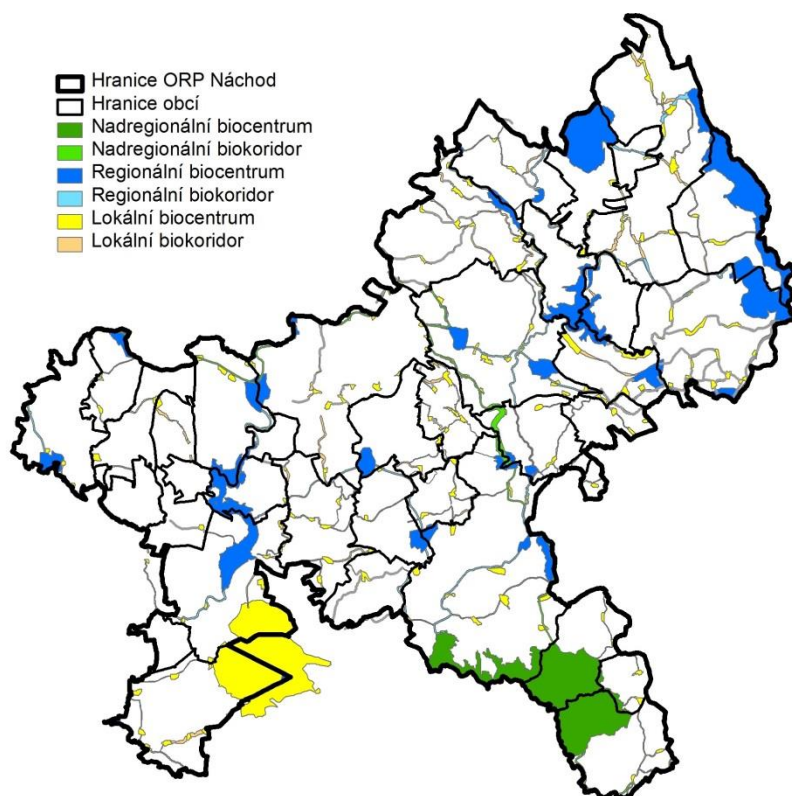
Tabulka 18: Nadregionální a regionální biokoridory - přehled prvků ÚSES v SO ORP Náchod

Kód	Název	Obec
K36	NRBK K36	Červený Kostelec, Slatina nad Úpou, Mezilečí, Brzice
K37	NRBK K37	Stárvov, Hronov, Náchod
K79	NRBK K79	jižní hranice obce Nový Hrádek
K94	NRBK K94	Police nad Metují, Suchý Důl, Machov
751/2	RK 751/2	Brzice
762	RK 762	Police nad Metují, Bukovice
763	RK 763	Hronov, Velké Poříčí
764	RK 764	Bezděkov nad Metují, Police nad Metují, Machov
765/1	RK 765/1	Hronov
765/2	RK 765/2	Hronov, Vysoká Srbská, Žďárky
766/1	RK 766/1	Vysoká Srbská, Machov
766/2	RK 766/2	Machov
767	RK 767	Kramolna, Zábrodí, Horní Radechová, Dolní Radechová, Náchod
768/1	RK 768/1	Kramolna, Zábrodí, Dolní Radechová
768/2	RK 768/2	Kramolna, Náchod, Vysokov
769	RK 769	Česká Skalice, Žernov, Studnice, Červený Kostelec
770	RK 770	Slatina nad Úpou, Červená Hora

Kód	Název	Obec
771/1	RK 771/1	Říkov, Česká Skalice
776/1	RK 776/1	Velká Jesenice
H037	RK H037	Česká Metuje
H038	RK H038	Velké Petrovice, Police nad Metují, Žďár nad Metují, Česká Metuje
H039	RK H039	Náchod
H040	RK H040	Náchod
H042	RK H042	Stárv, Česká Metuje
H043	RK H043	Stárv, Velké Petrovice, Hronov

Zdroj: ÚAP 2020

Obrázek 10: Územní systém ekologické stability v SO ORP Náchod

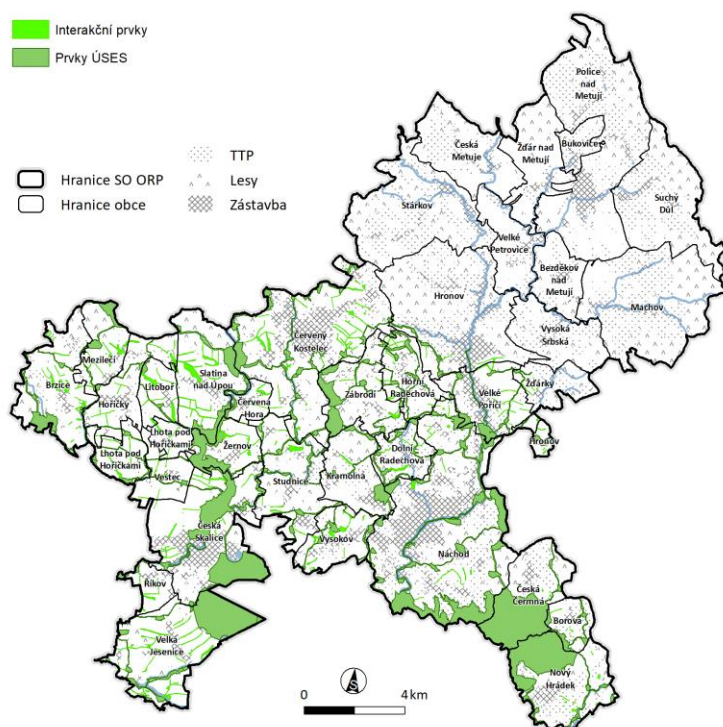
Zdroj: ÚAP 2016

K červnu 2020 byla vypracována Aktualizace plánů ÚSES správního obvodu SO ORP Náchod (mimo velkoplošně zvláště chráněné území CHKO Broumovsko). Aktualizovaný plán obsahuje analytickou a návrhovou část. Výsledek analytické části upozorňuje na několik problémů ÚSES na území ORP: „Obecným problémem byla celková nepropojenost systému (jak fyzická, tak funkční), chybějící vložená lokální biocentra do prvků regionálních a nadregionálních biokoridorů, nedodržení minimálních prostorových parametrů a celkově absence souborných digitálních dat. Dalším častým problémem byla koncepce ÚSES, která vymezovala osy lokálních biokoridorů podél toků vodotečí, přičemž tyto prvky zaujímaly minimální prostory v nivě a vztahovaly se spíše jen na samotnou vodoteč a její břehové porosty. Z hlediska metodického je však nutné se na údolní nivu dívat jako na reálně (či potencionálně) velmi hodnotné lokality, které charakterizují převážně luční biotopy. Cílem tedy bylo rozšířit či upravit

toto vymezení na antropogenně podmíněné osy lučního/nivního ÚSES.“ Návrhová část obsahuje kapitoly Zpřesnění vymezení a popis nadregionálního a regionálního ÚSES (kapitoly 2.3 a 2.4) a Vymezení a popis místního ÚSES (kapitola 2.5). Dokument rovněž obsahuje tabulku Analýza a návrh změn ve vymezení stávajícího ÚSES, jejíž výstupy se promítnou do jednotlivých Karet obcí, a digitální vrstvy s návrhem na změny v ÚSES.

Popis koncepce řešení a její zdůvodnění je v dokumentu popsáno následovně: „V rámci Plánu ÚSES byly revidovány a zpřesňovány nadregionální a regionální úrovně ÚSES, a to s ohledem na měřítko zpracování. Hlavní práce však byla s vymezením lokálního (místního) ÚSES a jeho navázání na prvky vyšší hierarchie a okolní území (sousední ORP a CHKO Broumovsko). Dílčí větve místního ÚSES byly znovu vymezeny s ohledem na výše komentované principy vymezování. Jednalo se převážně o zohlednění aktuálního stavu krajiny, o antropogenní bariéry a podmínky přírodní (biotické bariéry) včetně sladění hydrických a trofických atributů v rámci jednotlivých větví místního ÚSES. Několik větví bylo doplněno zcela nově. Dále byla revidována vložená místní biocentra a doplněna do biokoridorů vyšších hierarchií.“⁴

Obrázek 11: Návrh dle Aktualizace plánů ÚSES správního obvodu ORP Náchod

Zdroj: Ekotoxa, Aktualizace plánů ÚSES správního obvodu ORP Náchod

Změna proti roku 2016: Dle aktuálních dat nedošlo k žádným výrazným změnám v ÚSES, datový model z roku 2020 obsahuje pouze drobné změny v upřesnění vymezení biokoridorů a biocenter na úrovni ÚP obcí. Hlavní změnou od roku 2016 je zpracování Aktualizace plánů ÚSES a problémové mapy spolu s GIS databází v rozsahu všech katastrálních území obcí náležejících do území ORP Náchod, mimo velkoplošně zvláště chráněné území, tj. CHKO Broumovsko včetně jeho ochranného pásma, to znamená na ploše 22

4 Aktualizace plánů ÚSES správního obvodu ORP Náchod (2020)

337 ha. Dokument obsahuje analytickou a návrhovou část, problémy vyplývající z analytické části a navržené změny budou zohledněny v RURÚ a Kartách obcí SO ORP Náchod.

Jev č. 23 a – Významné krajinné prvky

Významnými krajinnými prvky ze zákona (ex lege) jsou dle § 3 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění jsou ekologicky nebo esteticky důležité části krajiny vzniklé spontánně nebo lidskou činností. Jsou to hlavně lesy, vodní toky, rybníky, údolní nivy, parky, zahrady, důležité aleje, hřbitovy, remízy, lada apod. V krajině správního území ORP je zastoupení těchto VKP relativně četné.

Významnými krajinnými prvky registrovanými se mohou stát jiné části krajiny, zejména mokřady, stepní trávníky, remízy, meze, trvalé travní plochy, naleziště nerostů a zkamenělin, umělé i přirozené skalní útvary, výchozy či odkryvy nebo i cenné plochy porostů v sídelním útvaru, např. historické zahrady nebo parky (historické zahrady a parky mohou být zároveň nemovitou památkou podle zákona o státní památkové péči č. 20/1987 Sb. v platném znění). Jako VKP je možné registrovat i jiné části krajiny. (AOPK)

Tabulka 19: Přehled významných krajinných prvků registrovaných v SO ORP Náchod

Název	K.ú.	Poznámka
Remíz	Světlá u Hoříček	
VKP u osady Ryzmburk	Žernov u České Skalice	rybníček a přilehlé pozemky
Alej jírovců pleťových	Zlích	
Dědečkovovo údolí	Zlích, Třtice nad Olešnicí	
Lom Běloves	Běloves	
Vachta	Trubějov	botanicky cenná lokalita
Rousín	Spyta	
Lom Lhota pod Hoříčkami	Lhota pod Hoříčkami	bývalý lom opukového kamene
U Wajsarů	Červený Kostelec	park (70letý)
Na Větrníku I.a II.	Červený Kostelec	park (80letý)
Smetanovy sady	Červený Kostelec	park (70letý)
park Manželů Burdychových	Červený Kostelec	park u č.p. 841(90-letý)
Louka v Náchodci	Stolín	botanicky cenná lokalita, terénní sníženina
Červený Kostelec – Lipky	Červený Kostelec	stromořadí nesouvislá alej
Rozkoš- východní zátoky	Domkov, Lhota u Nahořan	východní část vodní nádrže Rozkoš v místech zaniklé obce Domkov

Zdroj: ÚAP 2020

Změna proti roku 2016: Beze změn.

Jev č. 24 – Přechodně chráněné plochy

Jev se v řešeném území nevyskytuje.

Jev č. 25a – Velkoplošná zvláště chráněná území, jejich zóny a ochranná pásma a klidové zóny národních parků

CHKO Broumovsko

Na území SO ORP Náchod se nachází 1 velkoplošně chráněné území CHKO Broumovsko. Chráněná krajinná oblast Broumovsko byla zřízena v roce 1991 vyhláškou Ministerstva životního prostředí č. 157 za účelem „ochrany a postupné obnovy hodnot krajiny, jejího vzhledu a jejích typických znaků a vytvoření a rozvíjení ekologicky optimálního systému všestranného využívání krajiny a jejích přírodních zdrojů v oblasti. K typickým znakům oblasti náleží zejména její povrchové utváření, včetně vodních ploch a toků, její rostlinstvo a volně žijící živočišstvo, rozvržení a využití lesního a zemědělského původního fondu a ve vztahu k ní také rozmístění a urbanistická skladba sídlišť a místní zástavba lidového rázu.“

Celková rozloha CHKO činí 43 233 ha, z toho na území ORP zasahuje 13 221 ha. Část CHKO na území SO ORP Náchod spadá geomorfologicky do Polické vrchoviny. Broumovsko je známé především svými přírodními krásami. Nejcenější jsou dvě národní přírodní rezervace: Adršpašsko-teplické skály (s rozlohou 17 km² patří k největším skalním městům ve střední Evropě) a Broumovské stěny, které zasahují na území SO ORP Náchod (0,64 ha na severní hranici). Na území CHKO je dále vyhlášeno celkem 8 EVL, 1 Ptačí oblast, 3 NPR, 5 PP a 3 PR.

Na území SO ORP Náchod zasahuje CHKO Broumovsko ze severu a leží na území 12 obcí. V ORP se vyskytuje I. (přírodní, jádrová), II. (přírodě blízká ochranná) a III. (kulturně - krajinná) zóna CHKO. IV. zóna se na území ORP nevyskytuje.

Tabulka 20: Obce v SO ORP Náchod ležící na území CHKO Broumovsko

Kód	Obec	Plocha obce v CHKO (ha)	Podíl plochy obce v CHKO v %
00359	Bezděkov nad Metují	516,15	100 %
05012	Bukovice	243,82	100 %
02162	Česká Metuje	40,04	2 %
02110	Červený Kostelec	962,20	100 %
04837	Hronov	1672,79	76 %
08984	Machov	1940,49	100 %
12532	Police nad Metují	2438,07	100 %
15483	Stárvkov	1652,03	100 %
15933	Suchý Důl	1329,05	100 %
17926	Velké Petrovice	610,29	100 %
18812	Vysoká Srbská	745,55	100 %
19518	Žďár nad Metují	823,36	100 %
19552	Žďárky	247,33	54 %

Zdroj: ÚAP 2016, AOPK, ÚSK

Změny proti roku 2016: Beze změn.

Jev č. 27a - Maloplošná zvláště chráněná území a jejich ochranná pásma

Tabulka 21: Chráněná území v SO ORP Náchod

Kód	Typ	Název MZCHÚ	Plocha celkem (ha)	Plocha na území ORP (ha)	Obce	Informace o OP
62	CHKO	Broumovsko	43 233,00	13 221,00	Viz Jev 25a, tabulka 5	
2430	NPR	Broumovské stěny	557,39	0,64	Machov	vyhlášené - 0,85 ha
					Suchý Důl	
					Police nad Metují	
5325	NPP	Polické stěny	685,71	685,71	Machov	vyhlášené - 0,85 ha
					Police nad Metují	
					Suchý Důl	
2404	NPP	Babiččino údolí	330,98	330,98	Červená Hora	ze zákona - 112,09 ha
					Česká Skalice	
					Lhota pod Hoříčkami (pouze OP)	
					Slatina nad Úpou	
					Vestec (pouze OP)	
					Žernov	
5736	PP	Březinka	155,80	155,80	Náchod (k.ú. Běloves, Dobrošov)	vyhlášené - 6,80 ha
176	PP	Kočíčí skály	8,29	8,29	Žďár nad Metují	ze zákona - 10,22 ha
1907	PP	Louky v České Čermné	3,35	3,35	Česká Čermná	vyhlášené - 1,43 ha
3414	PP	Pískovcové sloupky	0,63	0,63	Česká Metuje	vyhlášené - 0,22 ha
5968	PP	Pod Rýzmburkem	0,87	0,87	Žernov	ze zákona - 2,84 ha
1716	PP	Rašelina	3,67	3,67	Nový Hrádek (k.ú. Dlouhé)	vyhlášené - 5,60
5318	PP	Šafránová stráň	0,23	0,23	Suchý Důl	vyhlášené - 0,27 ha
2489	PR	Dubno - Česká Skalice	80,70	10,06	Česká Skalice	ze zákona - 24,43 ha
3413	PR	Farní stráň	13,68	13,68	Machov	vyhlášené - 0,90 ha
293	PR	Ostaš	30,30	30,30	Žďár nad Metují	ze zákona - 11,63 ha
1895	PR	Peklo	465,19	465,19	Náchod	ze zákona - 103,36 ha
				154,97	Česká Čermná	

Zdroj: ÚAP, AOPK, ÚSK

Národní přírodní rezervace**NPR Broumovské stěny**

Předmět ochrany: přirozené lesní porosty na severních a východních svazích Broumovských stěn tvořené především acidofilními a květnatými bučinami a suťovými lesy a tvořícími biotop vzácných a ohrožených druhů rostlin a živočichů. Geomorfologicky ojedinělý útvar Broumovských stěn tvořený formami pseudokrasového reliéfu v kvádrových pískovcích svrchní křídly vyskytujícími se zde především v podobě rozsáhlých skalních stěn, věží a měst, složitě členěných hřbetů, soutěsek a jeskyní, se specifickými rostlinnými a živočišnými společenstvy. Typy přírodních stanovišť a druhy, pro které byla jiným právním předpisem vyhlášena Evropsky významná lokalita Broumovské stěny a které se nacházejí na území národní přírodní rezervace.

Národní přírodní památka**Polické stěny**

Předmět ochrany: Geomorfologicky ojedinělý útvar Polických stěn tvořený formami pseudokrasového reliéfu v kvádrových pískovcích svrchní křídý vyskytujícími se zde především v podobě rozsáhlých skalních plošin a měst, složitě členěných hřbetů a skalních věží, kaňonů, soutěsek a jeskyní, se specifickými rostlinnými a živočišnými společenstvy a se zbytky přirozených lesních ekosystémů a typy přírodních stanovišť a druhy, pro které byla jiným právním předpisem vyhlášena EVL Broumovské stěny a které se nacházejí na území národní přírodní památky.

Babiččino údolí

Předmět ochrany: ochrana přírody a krajinného rázu místa kulturně významného.

Přírodní památka

PP Březinka

Předmět ochrany: ochrana evropsky významných typů stanovišť: extenzivních sečených luk nížin až podhůří (Arrhenatherion, Brachypodio-Centaureion nemoralis), bučin asociace Luzulo-Fagetum, bučin asociace Asperulo-Fagetum a smíšených jasanovo-olšových lužních lesů temperátní a boreální Evropy (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)

PP Kočičí skály

Předmět ochrany: reliéf s geomorfologicky významnými útvary, vyvinutý na kvádrových pískovcích svrchní křídý, a přírodě blízký ekosystém borů se specifickými rostlinnými i živočišnými lesními a skalními společenstvy.

PP Pískovcové sloupky

Předmět ochrany: přírodními procesy vymodelované skalní sloupky tvaru přesýpacích hodin ve stěně umělého odkryvu, geomorfologicky pozoruhodný suťový svah se skalními výchozy, rostlinná i živočišná společenstva přírodě blízkého lesa a skal, populace lilie zlatohlavé

PP Pod Rýzmburkem

Předmět ochrany: ochrana a stabilizace populace čolka velkého (Triturus cristatus), jakož i dalších zvláště chráněných druhů obojživelníků vyskytujících se na lokalitě, zejména kuňky ohnivé (Bombina bombina) a čolka obecného (Triturus vulgaris)

PP Rašelina

Předmět ochrany: zbytek podhorských rašelinných luk s ohroženými a ustupujícími rostlinnými společenstvy a s výskytem zvláště chráněných druhů rostlin jako vrba plazivá (Salix repens), upolín evropský (Trollius altissimus), prstnatec májový (Dactylorhiza majalis), bledule jarní (Leucojum vernalis),

vachta trojlistá (*Menyanthes trifoliata*). Zdroj fytogenofundu pro rekonstrukci podobných lučních porostů v oblasti Orlické podhůří. Mokřadní území jako část krajiny významné pro udržení ekologické stability v celém katastrálním území Dlouhé.

PP Šafránová stráň

Předmět ochrany: populace silně ohroženého šafránu bělokvětého (*Crocus albiflorus*) na druhově bohaté svahové louce.

Přírodní rezervace

PR Dubno - Česká Skalice

Předmět ochrany: ochrana evropsky významných typů stanovišť - dubohabřin asociace Galio-Carpinetum, smíšených jasanovo-olšovských lužních lesů temperátní a boreální Evropy (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) a bezkolencových luk na vápnitých, rašelinných nebo hlinito-jílovitých půdách (*Molinion caeruleae*), jakož i ochrana dalších typů lesních a nelesních ekosystémů - mokřadních olšin, rákosin eutrofních stojatých vod, mezofilních ovsíkových luk, vlhkých pcháčových luk a celého ekosystému rybníka; dále ochrana zvláště chráněných druhů rostlin a jejich biotopů, s důrazem na populace pětiprstky obecné hustokvěté (*Gymnadenia conopsea* subsp. *densiflora*), prstnatce pleťového (*Dactylorhiza incarnata*), kruštíku bahenního (*Epipactis palustris*) a hadilky obecné (*Ophioglossum vulgatum*); ochrana zvláště chráněných druhů živočichů a jejich biotopy - zejména kuřka ohnivá (*Bombina bombina*), dále např. bělopásek dvouřadý (*Limenitis camilla*), střevlík Ulrichův (*Carabus ullrichii*), čolek velký (*Triturus cristatus*), holub doupňák (*Columba oenas*), chřástal vodní (*Rallus aquaticus*), rákosník velký (*Acrocephalus arundinaceus*), žluva hajní (*Oriolus oriolus*)

PR Farní stráň

Předmět ochrany: jedlové a klenové bučiny s typickou zvířenou a květenou, balvaniště a skalní výchozy se specifickými rostlinnými a živočišnými společenstvy

PR Ostaš

Předmět ochrany: geomorfologicky cenné území v kvádrových pískovcích svrchní křídý s přírodovědně významnými formami pískovcového reliéfu a zbytky přírodě blízkých ekosystémů se specifickými rostlinnými a živočišnými lesními a skalními společenstvy

PR Peklo

Předmět ochrany: zachování cenných lesních, vodních a skalních ekosystémů, především skalních útvarů a suťových polí a kamenných moří, nížinných až horských vodních toků s vegetací svazů *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho-Batrachion*; vlhkomilných vysokobylinných lemových společenstev nížin a horského až alpínského stupně; extenzivně sečených luk nížin až podhůří; středoevropských silikátových

sutí; chasmoxytické vegetace silikátových skalnatých svahů; bučin asociace Luzulo-Fagetum; bučin asociace Asperulo-Fagetum; dubohabřin asociace Galio-Carpinetum, lesů svazu Tilio-Acerion na svazích, sutích a v roklicích; smíšených jasanovo-olšových lužních lesů temporální a boreální Evropy; zachování a posílení populace evropsky významného druhu mechu šikouška zeleného a jeho biotopu

Poskytnutá data obsahují navíc PP Šestajovická stráň (ORP Jaroměř), PP Stará Metuje (ORP Jaroměř) a PP Mořská transgrese (ORP Broumov).

Změny proti roku 2016: beze změn.

Jev č. 30 – Přírodní parky

Jev se v řešeném území nevyskytuje.

Jev č. 32 - Památné stromy a informace o jejich ochranném pásmu

Tabulka 22: Památné stromy v SO ORP Náchod

Kód	Název	Katastrální území	Informace o OP
101470	Bartoňovy jasaný (skupina 5 stromů)	Žďárky	vyhlášené - kruh o poloměru desetinásobku průměru kmene v 1,3 m, tj. v době vyhlášení 8 m, 9 m, 13 m, 14 m a 15 m, mimo stavební objekty
101471	Javor na Krkavčině	Bohdašín nad Olešnicí	vyhlášené - kruh o poloměru 12 m
101472	Lípa na Východní	Lhota za Červeným Kostelcem	vyhlášené - kruh o poloměru 12 m
101473	Obecní lípa	Chlívce	vyhlášené - kruh o poloměru desetinásobku průměru kmene v 1,3 m, tj. v době vyhlášení 12 m
101475	Štajerova lípa	Maršov nad Metují	vyhlášené - kruh o poloměru desetinásobku průměru kmene v 1,3 m, tj. v době vyhlášení 10 m
101476	Kosova lípa	Vysoká Srbská	vyhlášené - kruh o poloměru desetinásobku průměru kmene v 1,3 m, tj. v době vyhlášení 14 m se středem v ose kmene, zčásti omezené zdmi sousedících objektů
101481	Jilm horský	Dlouhé	vyhlášené - kruh o poloměru 7 m
101482	Bezděkovský dub	Bezděkov nad Metují	vyhlášené - kruh o průměru 15 m se středem v průniku osy kmene se zemí
101483	Bohadlova lípa	Vysoká Srbská	vyhlášené - kruh o průměru 15 m se středem v průniku osy kmene se zemí
101486	Jasan ztepilý	Horní Kostelec	vyhlášené - kruh o poloměru 30 m
101487	Jasan ztepilý	Slatina nad Úpou	vyhlášené - kruh o poloměru 15 m
101495	Lípa velkolistá	Borová	vyhlášené - svislý průmět koruny rozšířený o 5 m kolem stromu
101496	Lípa srdčitá	Velké Poříčí	vyhlášené - svislý průmět koruny
101497	Lípa velkolistá	Vysokov	vyhlášené - svislý průmět koruny
101498	Dub letní Vostaš	Zlích	vyhlášené - svislý průmět koruny
101499	Barešova lípa	Suchý Důl	vyhlášené - svislý průmět koruny
101500	Berkova lípa	Česká Metuje	vyhlášené - svislý průmět koruny rozšířený až k domu čp. 21, na stráni proti čp. 21 o 10 m, na ostatní strany o 5 m
101501	Husitská lípa na Ostaši	Žďár nad Metují	vyhlášené - svislý průmět koruny
101505	Šrůtkova lípa	Machov	vyhlášené - svislý průmět koruny
101506	Hrnčířův jasan	Žabokrký	vyhlášené - svislý průmět koruny

Kód	Název	Katastrální území	Informace o OP
101513	Vavřenova lípa	Velké Petrovice	vyhlášené - svislý průmět koruny
101514	Lípa velkolistá „Šarbochova“	Dlouhé	vyhlášené - svislý průmět koruny
101515	Horákův jasan	Borová	vyhlášené - svislý průmět koruny
105454	Lípa svobody 1919	Náchod	vyhlášené - kruh o poloměru desetinásobku průměru kmene v 1,3 m zvětšeného o 2 m
105851	Nývltův dub	Vysokov	vyhlášené - kruh o poloměru desetinásobku průměru kmene v 1,3 m, tj. v době vyhlášení 12,5 m
105902	Dub letní	Červený Kostelec	ze zákona
105989	Vávrova lípa	Hoříčky	vyhlášené - kruh o poloměru desetinásobku průměru kmene v 1,3 m, tj. v době vyhlášení 10,25 m
106121	Buk lesní červenolistý	Červený Kostelec	ze zákona
106123*	Buk lesní červenolistý	Červený Kostelec	ze zákona
106332*	Krausův jilm	Náchod	vyhlášené - neúplný kruh o poloměru 10 m na p. č. 1137/8; z OP byly vyjmuty st. p. č. 4061, části st. p. č. 2047 - 2054 a část p. č. 1137/6.
106354*	Lípa srdčitá	Červený Kostelec	ze zákona

Zdroj: ÚAP, AOPK*

Změny proti roku 2016: V datech z roku 2016 je mylně uveden Kavalířův dub v Roztokách nad Metují (kód 101507), který spadá pod ORP Jaroměř. Proti poslední aktualizaci ÚAP ubyla skupina stromů Lípy Zita a Karel v Olešnici u Červeného Kostelce (kód 101485) a Špetlův buk ve Slatině nad Úpou (kód 101509). Dle nejnovějších dat AOPK byly na území nově vyhlášeny 3 památné stromy a to Buk lesní červenolistý (kód 106123), Krausův jilm (kód 106332) a Lípa srdčitá (kód 106354), poskytnutá data však prozatím tyto památné stromy neevidují.

Jev č. 33 - Biosférické rezervace UNESCO, geoparky UNESCO, národní geoparky

V roce 2018 byl na části území SO ORP Náchod vyhlášen národní geopark Broumovsko. Vymezením národní geopark Broumovsko odpovídá Broumovsku a Žacléřsku, rozkládá se na ploše 570 km². Nachází se zde kontinentální uloženiny vnitrosudetské pánve místy se zkamenělinami, produkty permského vulkanismu. Charakteristická jsou skalní města vymodelovaná v křídových pískovcích. Území je rezervoárem podzemní vody zásobujícím řadu měst východních Čech. Jedná se o harmonickou krajinu se souborem význačných barokních kostelů, na jejichž stavbu byly použity místní horniny. Geopark je rozsáhlejší než CHKO Broumovsko. (AOPK⁵)

Geopark zasahuje do území ORP v severovýchodní části a vstupuje na území 12 obcí: Česká Metuje, Police nad Metují, Bukovice, Suchý Důl, Machov, Vysoká Srbská, Žďárky, Hronov, Velké Petrovice, Stárkov, Bezděkov nad Metují a Žďár nad Metují.

Změny proti roku 2016: Národní Geopark Broumovsko byl vyhlášen v roce 2018, v roce 2016 se tedy jev v území nevyskytoval.

5 Zdroj: <https://www.ochranaprirody.cz/obecna-ochrana-prirody-a-krajiny/neziva-priroda/geoparky/>

Jev č. 34 - NATURA 2000 - evropsky významné lokality

Tabulka 23: Přehled Evropsky významných lokalit v SO ORP Náchod

Kód	Kód NATURA	Název EVL	Rozloha na území ORP Náchod
2920	CZ0523280	Metuje a Dřevíč	30,17 ha
2899	CZ0520178	Březinka	162,60 ha
2898	CZ0520518	Broumovské stěny	691,87 ha
2905	CZ0523268	Dubno - Česká Skalice	6,60 ha
2929	CZ0524047	Peklo	154,97 ha
2896	CZ0520028	Babiččino údolí - Rýzmburk	65,46 ha
2931	CZ0523680	Pevnost Dobrošov	1,97 ha
5518	CZ0520507	Kozínek	84,07 ha
5521	CZ0523011	Pod Rýzmburkem	0,76 ha
5523	CZ0525002	Řeřišný u Machova	4,22 ha
5524	CZ0520508	Stárkovské bučiny	114,93 ha
5526	CZ0523014	Vladivostok	22,13 ha

Zdroj: ÚAP, AOPK 2020

Metuje a Dřevíč

Poloha: Koryto řeky Metuje jako jedna z nejvýznamnějších oblastí s výskytem Mihule potoční (*Lampetra planeri*) v ČR.

Dotčená katastrální území v ORP Náchod: Bezděkov nad Metují, Bystré u Stárkova, Česká Metuje, Horní Dřevíč, Maršov nad Metují, Metujka, Police nad Metují, Stárkov, Velké Petrovice, Velký Dřevíč, Vysoká Srbská, Žabokrky, Žďár nad Metují

Předmět ochrany: mihule potoční (*Lampetra planeri*)

Březinka

Poloha: Soustava luk a lesů ležící východně od Náchoda, Bělovi směrem k polským hranicím.

Dotčená katastrální území: Běloves, Dobrošov, Náchod

Předmět ochrany: extenzivní sečené louky nížin až podhůří (*Arrhenatherion*, *Brachypodio-Centaureion nemoralis*) (6510); bučiny asociace *Luzulo-Fagetum* (9110); bučiny asociace *Asperulo-Fagetum* (9130); smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) (91E0); čolek velký (*Triturus cristatus*)

Broumovské stěny

Poloha : Mezi obcemi (osadami) Božanov, Martínkovice, Křinice, Hony, Hlavňov, Suchý Důl, Bělý.

Dotčená katastrální území v ORP Náchod: Bělý, Hlavňov, Hony, Slavný, Suchý Důl

Předmět ochrany: evropská suchá vřesoviště (4030); chasmofytická vegetace silikátových skalnatých svahů (8220); jeskyně nepřístupné veřejnosti (8310); bučiny asociace *Luzulo-Fagetum* (9110); bučiny asociace *Asperulo-Fagetum* (9130)

Dubno - Česká Skalice

Poloha: Lesní porost, louky a rybník u železniční trati severně od přehradní nádrže Rozkoš, cca 2 km severovýchodně od České Skalice.

Dotčená katastrální území: Česká Skalice, Zlích

Předmět ochrany: bezkolencové louky na vápnatých, rašelinných nebo hlinito-jílovitých půdách (*Molinion caeruleae*) (6410); dubohabřiny asociace *Galio-Carpinetum* (9170); smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) (91E0); kučka ohnivá (*Bombina bombina*)

Peklo

Poloha: Údolí Metuje a Olešanky mezi Náchodem a Novým Městem nad Metují, z J navazuje na obec Nové Město nad Metují a táhne se sv. směrem. Příkrý svah na pravém břehu hluboce zaříznutého údolí řeky Metuje; 0,5 - 2 km sv. od Nového Města nad Metují, ve fytogeografickém regionu Orlické podhůří.

Dotčená katastrální území v ORP Náchod: Česká Čermná, Jizbice u Náchoda, Lipí u Náchoda

Předmět ochrany: nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho-Batrachion* (3260); středoevropské silikátové sutě (8150); chasmofytická vegetace silikátových skalnatých svahů (8220); bučiny asociace *Luzulo-Fagetum* (9110); bučiny asociace *Asperulo-Fagetum* (9130); lesy svazu *Tilio-Acerion* na svazích, sutích a v roklích (9180); šikoušek zelený (*Buxbaumia viridis*)

Babiččino údolí - Rýzmburk

Poloha: Úsek Babiččina údolí od zříceniny Rýzmburk po Staré Bělídlo, cca 1 km západně od městyse Žernov.

Dotčená katastrální území: Ratibořice u České Skalice, Slatina nad Úpou, Žernov u České Skalice

Předmět ochrany: petrifikující prameny s tvorbou pěnvců (*Cratoneurion*) (7220); chasmofytická vegetace vápnatých skalnatých svahů (8210); lesy svazu *Tilio-Acerion* na svazích, sutích a v roklích (9180)

Pevnost Dobrošov

Poloha: Pevnost u obce Dobrošov asi 2 km jv. od Náchoda (pevnosti Zelený, Jeřáb, Amerika a Můstek).

Dotčená katastrální území: Dobrošov

Předmět ochrany: netopýr brvitý (*Myotis emarginatus*); netopýr velký (*Myotis myotis*); vrápenec malý (*Rhinolophus hipposideros*)

Kozínek

Poloha: Údolí Metuje a Židovky mezi Velkými Petrovicemi, Bezděkovem nad Metují a Žabokrký. Lokalita je disjunktní, složená z hlavního celku na pravobřežních svazích a dvou menších částí na svazích levobřežních.

Dotčená katastrální území: Bezděkov nad Metují, Velké Petrovice, Žabokrký

Předmět ochrany: extenzivní sečené louky nížin až podhůří (*Arrhenatherion*, *Brachypodio-Centaureion nemoralis*) (6510); chasmofytická vegetace vápnitých skalnatých svahů (8210); bučiny asociace *Asperulo-Fagetum* (9130); lesy svazu *Tilio-Acerion* na svazích, sutích a v roklich (9180)

Pod Rýzmburkem

Poloha : Rybníček asi 0,5 km SZ od městyse Žernov.

Dotčená katastrální území: Žernov u České Skalice

Předmět ochrany: čolek velký (*Triturus cristatus*)

Řeřišný u Machova

Poloha: Osada Řeřišný a její okolí v údolí potoka Židovky, severovýchodně od obce Machov v okrese Náchod.

Dotčená katastrální území: Bělý, Machovská Lhota, Nížká Srbská.

Předmět ochrany: srpnatka fermežová (*Hamatocaulis vernicosus*)

Stárkovské bučiny

Poloha: Svahy kuesty táhnoucí se v délce několika kilometrů nad Velkým Dřevíčem, Stárkovem a Studnicí u Jívky.

Dotčená katastrální území v ORP Náchod: Skalka u České Metuje, Metujka, Maršov nad Metují, Horní Dřevíč, Stárkov

Předmět ochrany: extenzivní sečené louky nížin až podhůří (*Arrhenatherion*, *Brachypodio-Centaureion nemoralis*) (6510); chasmofytická vegetace vápnitých skalnatých svahů (8210); bučiny asociace *Asperulo-Fagetum* (9130)

Vladivostok

Poloha: Lokalita se nachází pod vrchem Bor, jižně do obce Machov v okrese Náchod.

Dotčená katastrální území: Machov, Machovská Lhota

Předmět ochrany: modrásek bahenní (*Maculinea nausithous*); modrásek očkovaný (*Maculinea teleius*)

Změny proti roku 2016: Beze změn.

Jev č. 35 - NATURA 2000 - ptačí oblasti

Nařízení vlády č. 20/2005 Sb., kterým se vymezuje Ptačí oblast Broumovsko (ze dne 15. 12. 2004).

Broumovsko (kód: 2307, kód NATURA: CZ0521014)

Rozloha: 9126 ha, z toho 4116 ha na území ORP Náchod.

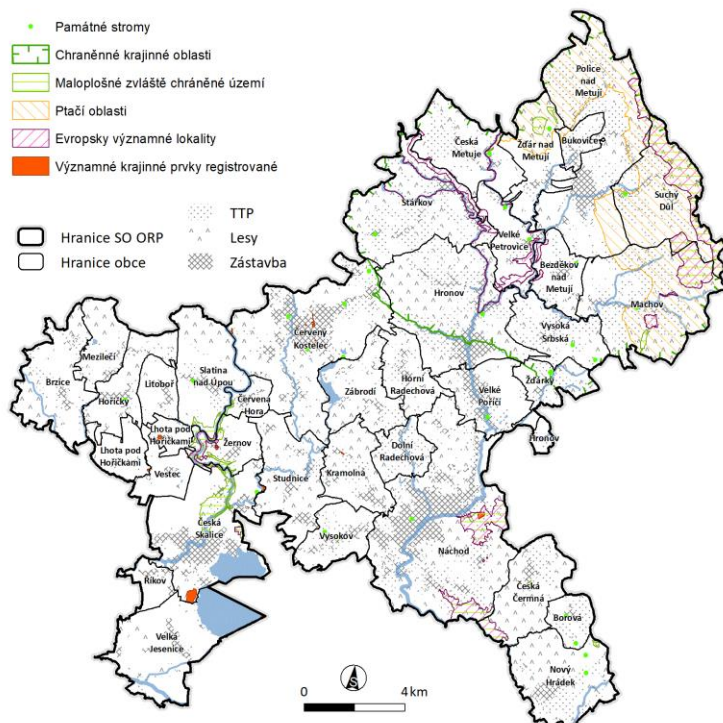
Poloha: Území se nachází na severu Čech, na hranicích s Polskem a mezi obcemi Police nad Metují, Adršpach, Teplice nad Metují a Božanov. Zaujímá středovou část CHKO Broumovsko a zhruba 1/4 její rozlohy. Na délku měří 23 km, v nejširším místě má 6,5 km.

Dotčená katastrální území v ORP Náchod: Bělý, Bukovice, Česká Metuje, Hlavňov, Hony, Machov, Machovská Lhota, Nízká Srbská, Pěkov, Slavný, Suchý Důl, Velká Ledhuje, Žďár nad Metují.

Předmět ochrany: Populace sokola stěhovavého (*Falco peregrinus*) a výra velkého (*Bubo bubo*) a jejich biotopy.

Změny od roku 2016: Beze změn

Obrázek 12: Přehled chráněných oblastí, NATURA 2000 a VKP registrovaných na území SO ORP Náchod

Zdroj: ÚAP 2020

Jev č. 35a - Smluvně chráněná území

Jev se v řešeném území nevyskytuje.

Jev č. 36 - Lokality výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů s národním významem

Na území ORP Náchod se nacházejí následující lokality s výskytem zvláště chráněného druhu rostliny s národním významem (ohrožené druhy):

Gentianella praecox subsp. Bohemica (hořeček mnohotvarý český), který se nachází v lokalitě Olešnice-sjezdovka U Žídků – k.ú. Dlouhé a v k.ú. Machov.

Změny od roku 2016: Beze změn

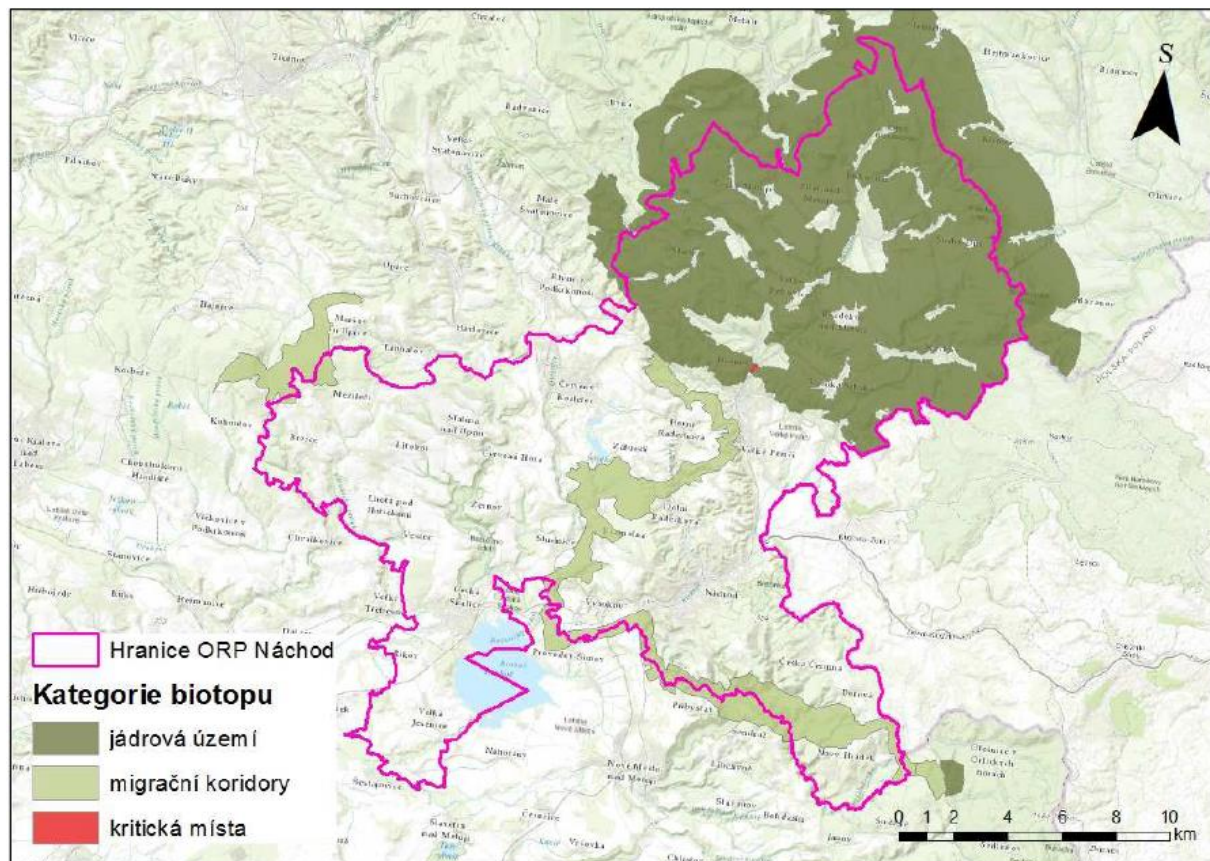
Jev č. 36a - Mokřady dle Ramsarské úmluvy

Jev se v řešeném území nevyskytuje.

Jev č. 36b - Biotop vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců

Na území SO ORP Náchod se vyskytuje jádrové území, jedná se o CHKO Broumovsko (kód 28), dále jsou zde 2 migrační koridory: MK kód 169 a MK kód 192. V jádrovém území se vyskytuje kritické místo (kód 233), jedná se o úsek na hranici 3 katastrálních území (Hronov, Žabokrký, Velký Dřevíč). V místě je několik překážek komplikujících průchodnost územím, jádrové území je ve střetu se silnicí II/303, železnicí, zástavbou, řekou Metují a průchodnost snižuje také přítomnost bezlesí.

Obrázek 13: Biotop velkých savců na území SO ORP Náchod

Zdroj: ÚSK 2019

Změny od roku 2016: Tento nově sledovaný jev nahradil dříve sledované jevy 119 B, C a D (migračně významná území, dálkové migrační koridory a bariérová místa dálkových migračních koridorů).

Jev č. 119 – Další dostupné údaje o území (mapování biotopů)

Pro potřeby vytipování evropsky významných lokalit probíhá od roku 2001 mapování biotopů České republiky dle Katalogu biotopů České republiky (aktualizovaný v roce 2010), zdrojem dat je AOPK ČR. Jeho úkolem je zmapovat typické a unikátní přírodní biotopy a biotopy silně ovlivněné nebo vytvořené člověkem. Kvalitní přírodní biotopy hostí pro území typické druhy rostlin a živočichů, včetně těch vzácných a ohrožených a jsou často výsledkem vhodného způsobu obhospodařování území. Proto by vrstva měla být podkladem pro procesy územního plánování ve smyslu zachování stávajícího způsobu využití území.

V území jsou poměrně rovnoměrně rozmístěné drobné segmenty přírodních biotopů. Nejvyšší hustota je patrná v okolí řek Úpa (Slatina nad Úpou, Červená Hora) a Metuje, resp. na území CHKO (zejména obce Machov, Široký Důl, Česká Metuje) a v NPP Babiččino údolí (Žernov, Česká Skalice). Nejpočetněji byly v ORP zmapovány přírodní biotopy tvořící mozaiku formací (lesoluční, křovinoluční apod.), dále přírodní luční biotopy (zejména Mezofilní ovsíkové louky) a přírodní lesní biotopy (Květnaté bučiny, Acidofilní bučiny a Údolní jasanovo-olšové luhy).

Tabulka 24: Formace přírodních biotopů na území SO ORP Náchod

Formační skupina	Rozloha [ha]
Mozaiky	2459,37
Sekundární trávníky a vřesoviště	2399,88
Lesy	1415,79
Vodní toky a nádrže	48,55
Křoviny	44,61
Mokřady a pobřežní vegetace	6,19
Skály, sutě a jeskyně	2,24
Prameniště a rašeliniště	1,42

Zdroj: AOPK ČR (Vrstva mapování biotopů)

3.6 VODNÍ REŽIM A HORNINOVÉ PROSTŘEDÍ

3.6.1 Vodní režim

V tématu jsou řešeny tyto jevy dané vyhláškou č. 500/2006 Sb. (Příloha č. 1, Část A), ve znění pozdějších předpisů:

Číslo	Název jevu	Hodnota	Limit	Jev vstupuje do indikátoru RURÚ
44	vodní zdroje pro zásobování pitnou vodou a jejich ochranná pásma		x	
45	chráněné oblasti přirozené akumulace vod		x	
46	zranitelné oblasti povrchových a podzemních vod		x	
46a	povrchové vody využívané ke koupání	x		
47	vodní útvary povrchových a podzemních vod, vodní nádrže a jejich ochranná pásma		x	
48a	území chráněná pro akumulaci povrchových vod	x	x	
49	povodí vodního toku, rozvodnice		x	
50a	záplavová území včetně aktivních zón		x	x
52a	kategorie území podle map povodňového ohrožení v oblastech s významným povodňovým rizikem		x	
52b	kritické body a jejich povodí		x	
53	území ohrožená zvláštními povodněmi		x	
54a	stavby, objekty a zařízení na ochranu před povodněmi a území určená k řízeným rozlivům povodní		x	
55	přírodní léčivé zdroje, zdroje přírodní minerální vody a jejich ochranná pásma	x	x	
56	lázeňské místo včetně vymezení vnitřních a vnějších území lázeňského místa	x	x	

Jev č. 44 – vodní zdroje pro zásobování pitnou vodou a jejich ochranná pásma

V SO ORP Náchod jev datech ÚAP evidováno celkem 80 vodních zdrojů.

Na území SO ORP Náchod bylo celkem pro zvýšení ochrany vod stanoveno 65 ochranných pásem I. nebo II. stupně ochrany.

Ochranná pásma I. stupně jsou stanovena k bezprostřední ochraně okolí jímacího nebo odběrného zařízení vodního zdroje. Těchto ochranných pásem bylo stanoveno celkem 39.

Ochranné pásma II. stupně jsou vymezena vně ochranného pásma I. stupně a nemusí tvořit souvislou plochu. Slouží k ochraně vodního zdroje v územích stanovených vodoprávním úřadem. Celkem bylo stanoveno 26 těchto ochranných pásem.

Změny proti roku 2016

- přibyla ochranná pásma II. stupně kolem vrtů ve Rtyni v Podkrkonoší a v Hajnicích a také ochranné pásmo II. stupně v Havlovicích
- bylo rozšířeno pásmo II. stupně v Červeném Kostelci a významně se zvětšila pásma II. stupně v Polické křídové pánvi
- některá ochranná pásma stupně IIa byla sloučena do větších celků a kategorie IIb (Božanov, Červený Kostelec, Machov)

Jev č. 45 – chráněná oblast přirozené akumulace vod

V území SO ORP Náchod se nachází dva významné územní limity CHOPAV. Jedná se o CHOPAV Východočeská křída a Polická pánev. Tato území jsou chráněná kvůli přírodním poměrům, díky kterým se v těchto lokalitách přirozeně akumuluje voda. CHOPAV jsou vyhlášena vládním nařízením a v těchto oblastech jsou následně zakázány činnosti, které by narušovaly vodní režim krajiny. Mezi zakázané činnosti patří odlesňování, odvodňování nebo povrchová těžba.

Změny proti roku 2016 – žádné změny.

Jev č. 46 – zranitelné oblasti povrchových a podzemních vod

Jedná se o oblasti, kde se vyskytují povrchové nebo podzemní vody, zejména využívané nebo určené jako zdroje pitné vody, v nichž koncentrace dusičnanů přesahuje hodnotu 50 mg/l nebo mohou této hodnoty dosáhnout, nebo se jedná o povrchové vody, u nichž v důsledku vysoké koncentrace dusičnanů ze zemědělských zdrojů dochází nebo může dojít k nežádoucímu zhoršení jakosti vody.

V SO ORP Náchod jsou zranitelné oblasti vymezeny v celkem 25 obcích situovaných na západě a jihozápadě SO ORP.

Změny proti roku 2016 – žádné změny.

Jev č. 46a – povrchové vody využívané ke koupání

Dle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/7/ES o řízení jakosti vod ke koupání je zavedena povinnost evidovat profily pro povrchové vody využívané ke koupání.

Na území SO ORP Náchod je jediným místem, které se vyskytuje v seznamu přírodních koupališť pro rok 2020, vodní nádrž Rozkoš na jihu SO ORP. Další povrchové vody, které by ke koupání mohly být

potenciálně využity, se nacházejí v obcích Náchod, Kramolna, Studnice, Zábrodí, Červený Kostelec, Police nad Metují, Machov, Velké Poříčí, Mezilečí a Velká Jesenice.

Změny proti roku 2016 – nelze porovnat, nedostupná data z roku 2016

Jev č. 47 – vodní útvar povrchových, podzemních vod, vodní nádrže a jejich ochranná pásma

Útvar podzemních vod – citace textu z webu www.mzp.cz „je vodním zákonem definován jako vymezené soustředění podzemní vody v příslušném kolektoru nebo kolektorech. Kolektorem se rozumí horninová vrstva nebo souvrství hornin s dostatečnou propustností umožňující významnou spojitou akumulaci podzemní vody nebo její proudění či odběr“.

V SO ORP Náchod se nachází celkem šest útvarů podzemních vod. Jedná se o Polickou pánev, západní část Dolnoslezské pánve, Hronovsko-poříčskou křidu, Náchodský perm, Podorlickou křidu v povodí Úpy a Metuje a Krystalinikum Orlických hor.

Útvar povrchové vody je vymezené soustředění povrchové vody v určitém prostředí. Vodní útvary tekoucích vod jsou rozděleny do kategorií vod na tekoucí a stojaté. Vodní útvary povrchových vod tekoucích jsou tvořeny navazujícími úseky vodních toků.

- Vodní útvar povrchových vod stojatých – v řešeném území SO ORP Náchod se nachází vodní útvar Rozkoš.
-
- Vodní útvar povrchových vod tekoucích – v řešeném území SO ORP Náchod se nachází tyto dílčí vodní útvary povrchových vod – Beluška po ústí do toku Labe, Brlenka po ústí do toku Metuje, Dřevíč po ústí do toku Metuje, Metuje po soutok s toky Střela, Židovka a Labe, Olešenka po ústí do toku Metuje, Olešnice po ústí do toku Úpa, Stěna po státní hranici, Úpa po ústí do toku Labe, Verněřovický potok po soutok s tokem Stěna, Židovka po ústí do toku Metuje

V SO ORP Náchod je realizováno 288 vodních nádrží.

Změny proti roku 2016 – žádné změny.

Jev č. 48a – území chráněná pro akumulaci povrchových vod

V podkladech datová vrstva chybí.

Jev č. 49 – povodí vodního toku, rozvodnice

SO ORP Náchod náleží do povodí I. řádu Labe, dvou povodí II. řádu (Labe, okrajově Odry), čtyř povodí III. řádu (Metuje, Úpa, Labe, Nysa Kłodzka) a do 63 povodí IV. řádu.

Změny proti roku 2016 – žádné změny.

Jev č. 50a – záplavová území včetně aktivních zón

Záplavové území Q_{100} je stanoveno na vodních tocích Brlenka, Dřevíč, Dunajka, Metuje, Olešnice, Trnkava, Úpa a Židovka a také na vodní nádrži Rozkoš.

Aktivní zóna záplavového území (AZZU) je území, které při povodni odvádí rozhodující část celkového průtoku. Tato zóna byla stanovena na všech výše zmíněných vodních tocích. AZZU zasahuje do zastavěného území v obci Machov a okrajově také v několika dalších obcích.

Změny proti roku 2016 – nově stanovena AZZU na toku Dunajka

Jev č. 52a – kategorie území podle map povodňového ohrožení v oblastech s významným povodňovým rizikem

V podkladech datová vrstva chybí.

Změny proti roku 2016 – žádné změny.

Jev č. 52b – kritické body a jejich povodí

V roce 2009 zpracoval Výzkumný ústav vodohospodářský T.G. Masaryka, v.v.i. v rámci studie „Vyhodnocení povodní v červnu a červenci 2009 na území České republiky“ (dílčí část „Metodika mapování povodňového rizika“) analýzu, ve které identifikoval povodí, která jsou rozhodující z hlediska tvorby soustředěného povrchového odtoku z přívalových srážek s nepříznivými účinky pro zastavěné části obcí. Plochy se vztahují k jednotlivým „kritickým“ závěrovým bodům (profilům).

V SO ORP Náchod byly celkem stanoveny čtyři kritické body, pod kterými je ohrožena zástavba. Tyto body se nacházejí u zástavby v obcích Hoříčky, Dolní Radechová a Police nad Metují a pod vodní nádrží Špínka, ze které následně vyvěrá stejnojmenný tok směřující do obce Trubějov.

Změny proti roku 2016 – žádné změny.

Jev č. 53 – území ohrožená zvláštními povodněmi

V SO ORP Náchod se takové území vyskytuje pouze v obci Velká Jesenice na jihu SO ORP.

Změny proti roku 2016 – žádné změny.

Jev č. 54a – stavby, objekty a zařízení na ochranu před povodněmi a území určená k řízeným rozlivům povodní

V zájmovém území SO ORP Náchod je dokumentováno 14 protipovodňových opatření. Z tohoto počtu je šest ve formě návrhu, dalších osm již bylo realizováno. Jedná se o ochranné hráze v obcích Velká Jesenice, Česká Skalice a hráz, která má ochránit město Náchod. Realizován byl také průleh v obci Velké Poříčí. Protipovodňovou ochranu samozřejmě představuje také vodní nádrž Rozkoš.

Změny proti roku 2016 – všech 8 existujících opatření bylo realizováno po roce 2016.

Jev č. 55 – přírodní léčivé zdroje, zdroje přírodní minerální vody a jejich ochranná pásma

Do zájmového území SO ORP Náchod okrajově zasahují dvě oblasti s přírodním léčivým zdrojem a jejich ochranným pásmem. Nacházejí se v Hronově a v Bělovsi (část města Náchod).

Změny proti roku 2016 – žádné změny.

Jev č. 56 – lázeňské místo včetně vymezení vnitřních a vnějších území lázeňského místa

V zájmovém území SO ORP Náchod se nachází lázeňské místo Běloves.

Změny proti roku 2016 – žádné změny.

3.6.2 Horninové prostředí

V tématu jsou řešeny tyto jevy dané vyhláškou č. 500/2006 Sb. (Příloha č. 1, Část A), ve znění pozdějších předpisů:

Číslo jevu	Název jevu	Hodnota	Limit	Jev vstupuje do indikátoru RURÚ
57	dobývací prostor		x	
58	chráněné ložiskové území	x	x	
59	chráněné území pro zvláštní zásahy do zemské kůry		x	
60	ložisko nerostných surovin	x	x	
61	poddolované území		x	x
62	sesuvné území a území jiných geologických rizik		x	x
63	staré důlní dílo		x	

Jev č. 57 – Dobývací prostor

Jev se v území nevyskytuje.

Změny proti roku 2016: Beze změn.

Jev č. 58 - Chráněné ložiskové území

Do území SO ORP Náchod zasahuje rozsáhlé CHLÚ Rtyň (pokrývá ložiska černého uhlí) a na jeho území celé leží menší CHLÚ Bezděkov pokrývající ložisko vápenců.

Změny proti roku 2016: Beze změn

Tabulka 25: CHLÚ v SO ORP Náchod

Kód	Název CHLÚ	Surovina	Organizace	Plocha v území (ha)
-----	------------	----------	------------	---------------------

Kód	Název CHLÚ	Surovina	Organizace	Plocha v území (ha)
2280000	Bezděkov	Vápence jílovité - stavební kámen	Česká geologická služba	43,68
7493700	Rtyně	Uhlí černé - Radioaktivní suroviny	Česká geologická služba	1 422,69

Zdroj: ÚAP 2020

Jev č. 59 – Chráněné území pro zvláštní zásahy do zemské kůry

Jev se v území nevyskytuje.

Změny proti roku 2016: Beze změn.

Jev č. 60 - Ložisko nerostných surovin

Ložiska nerostných surovin se dají rozdělit na ložiska vyhrazených nerostů (výhradní ložiska), nevyhrazených nerostů (nevýhradní ložiska) a prognózní zdroje.

Dle dat ÚAP se v SO ORP Náchod nachází 12 ložisek na 14 lokalitách, z toho jsou 3 bilancovaná ložiska výhradní, 1 ložisko nevýhradní, 5 nebilancovaných zdrojů, 1 schválený prognózní zdroj a 2 zdroje prognózní ostatní. Nejrozsáhlejší je ložisko černého uhlí mezi Hronovem, Starkovem a Rtyní v Podkrkonoší. Na žádném z ložisek se aktuálně netěží.

Změny proti roku 2016: V datech roku 2016 byla obsažena pouze výhradní ložiska Rtyně a Bezděkov a předpokládané ložisko Malé Svatoňovice. Chyběly prognózní zdroje a nebilancovaná ložiska, což bylo pravděpodobně způsobeno nekompletními dodanými daty, nikoli reálnou změnou v evidenci.

Tabulka 26: Výhradní ložiska (VL), nevýhradní ložiska (NL), nebilancované zdroje (NZ), schválený prognózní zdroj (SPZ) a ostatní prognózní zdroje (OPZ) v SO ORP Náchod

Kat.	Kód	Název ložiska	Surovina		Organizace
VL	3022800	Bezděkov nad Metují	Stav. kámen - Vápenec vápence jílovité	dřívější povrchová	Ladislav Vaněk, Police n. M.
VL	3074937	Rtyně-Svatoňovické sloje	Radioaktivní suroviny - Uhlí černé	dřívější hlubinná	PKÚ, s.p.
VL	3074938	Rtyně-Žacléřské sloje	Uhlí černé	dřívější hlubinná	PKÚ, s.p.
NL	3200500	Veselice	Štěrkopísky	dřívější povrchová	
NZ	5187500	Hoříčky	Štěrkopísky	dřívější povrchová	
NZ	5185400	Malé Poříčí	Štěrkopísky	dřívější povrchová	
NZ	5186000	Říkov	Štěrkopísky	dosud netěženo	
NZ	5186100	Starkoč-Studnice	Štěrkopísky	dosud netěženo	
NZ	5200900	Velké Poříčí	Štěrkopísky	dosud netěženo	
SPZ	9072600	Malé Svatoňovice	Uhlí černé	dosud netěženo	MŽP, Praha 10
OPZ	9416100	Lhota za Červeným Kostelcem	Kámen pro hr. a ušl. kamen. výrobu	dřívější povrchová	
OPZ	9217800	Niva Metuje	Štěrkopísky	dosud netěženo	

Zdroj: ÚAP 2020

[illegible]

Jev č. 61 - Poddolované území

Změny proti roku 2016: Beze změn, pouze v datech ÚAP došlo k homogenizaci bodového a plošného zákresu.

Název	Rozsah	Stáří	Surovina	Plocha v území
-------	--------	-------	----------	----------------

				(ha)
Běloves	ojedinělá	před r. 1945	Železné rudy	lok.
Bohdašín nad Olešnicí	systém	před r. 1945	Uhlí černé - Radioaktivní suroviny	615,93
Brzice 1	ojedinělá	do 19. století	Uhlí černé	lok.
Brzice 2	ojedinělá	do 19. století	Uhlí černé	lok.
Brzice 3	ojedinělá	do 19. století	Uhlí černé	lok.
Bystré u Stárkova 1	ojedinělá	po r. 1945	Radioaktivní suroviny	10,40
Bystré u Stárkova 2	systém	před r. 1945	Uhlí černé	202,06
Dlouhé-Rzy	ojedinělá	neznámé	Železné rudy	4,36
Hronov	systém	před r. 1945	Uhlí černé	163,62
Rtyně v Podkrkonoší 3	ojedinělá	po r. 1945	Radioaktivní suroviny	1,99
Rtyně v Podkrkonoší-Tmavý Důl	systém	po r. 1945	Uhlí černé	330,72
Rtyně v Podkrkonoší-východ	systém	před i po 1945	Uhlí černé - Měděná ruda	49,69
Zbečnick	ojedinělá	před r. 1945	Uhlí černé	lok.
Žďárky	systém	před i po 1945	Uhlí černé	87,05

Zdroj: ÚAP 2020

Jev č. 62 - Sesuvné území a území jiných geologických rizik

Do geologických rizik patří např. plošné neřízené výstupy metanu, radonové riziko, ochranná pásma kolem likvidovaných důlních děl.

Na území SO ORP Náchod se nachází velké množství evidovaných sesuvných území – v datech ÚAP 2020 je evidováno 30 lokalit zakreslených bodově a 243 lokalit zakreslených plošně, přičemž bodové záznamy doplňují záznamy v polygonové vrstvě (zákresy jsou komplementární). Většina plošných sesuvů se nachází v zastavěném území, nicméně pouze zhruba desetina plošných sesuvů je vedena jako aktivní, zbytek je evidována jako dočasně uklidněný nebo (drtivá většina) sesuvy potenciální, u kterých došlo k poslední revizi na začátku 80. let. Bodové se nacházejí spíše mimo zástavbu, u většiny je rok revize též z 80. let, ale na rozdíl od plošných má drtivá většina atribut „aktivní“.

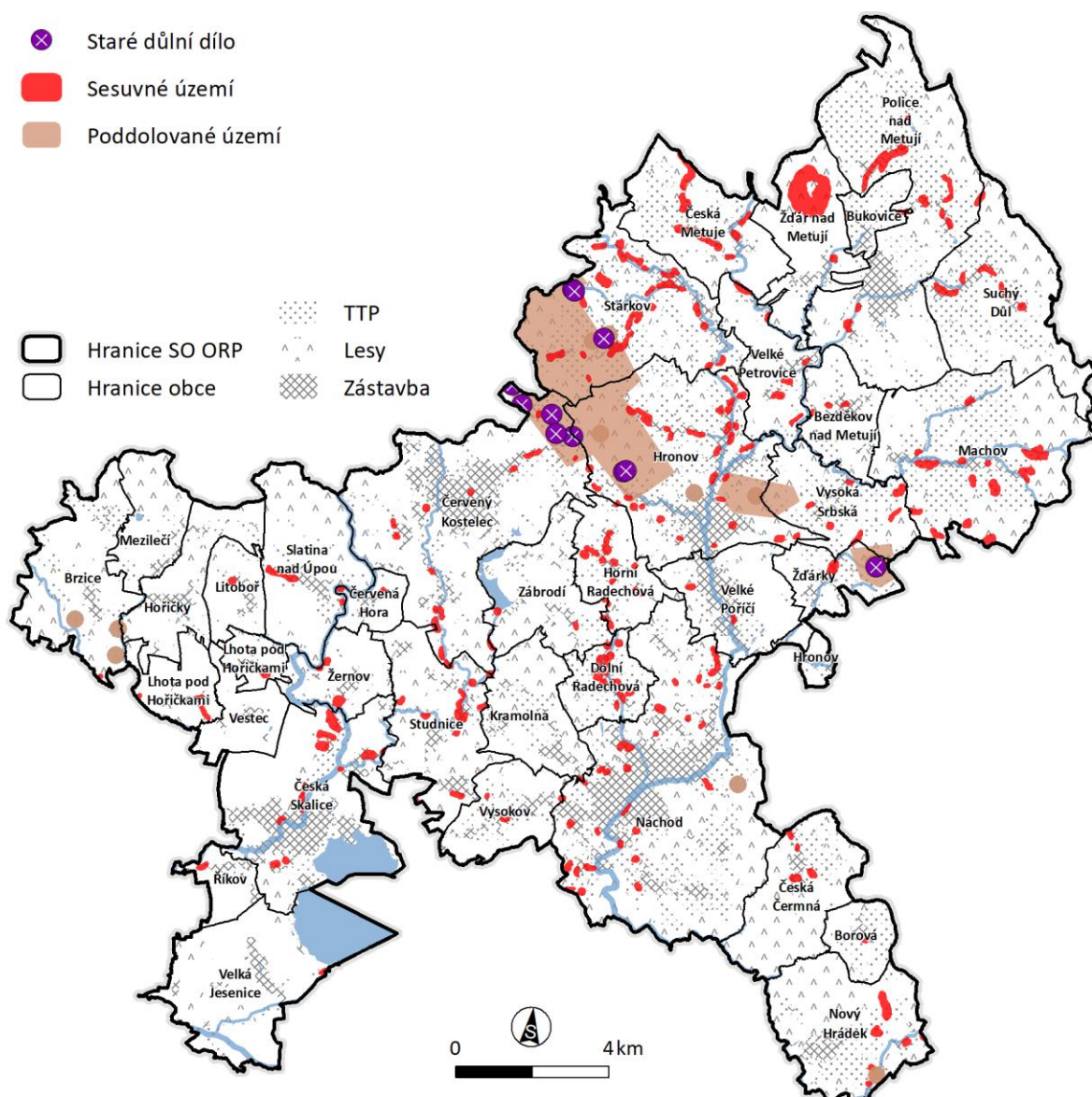
Změny proti roku 2016: Ve vrstvě sesuvů došlo proti datům v roce 2016 k menším změnám. V polygonové vrstvě došlo v několika lokalitách k nevýznamné změně zakresu (např. Česká Skalice, několikrát Náchod), přibýlo malé sesuvné území u Újezdce, a z významnějších změn je to nové rozlehlé sesuvné území na svazích Ostaše. Naopak vypuštěno bylo jedno ze dvou území Bohdašín. U bodových zakresů došlo k doplnění lokality Police nad Metují (v těsné blízkosti lokality Pěkov) a přibyla i jedna dočasně uklidněná lokalita v Náchodě.

Jev č. 63 – Staré důlní dílo

Dle dat ÚAP 2020 je v území evidováno 11 starých důlních děl nacházejících se v pásu mezi Žďárkami, Hronovem a Rtyní v Podkrkonoší a v okolí Stárkova.

Změny proti roku 2016: V roce 2016 byly evidovány pouze tři lokality – dvě u Stárkova a jedna u Žďárek (odpovídají lokalitám v současné evidenci).

Obrázek 15: Sesuvná území, poddolovaná území a stará důlní díla v SO ORP Náchod

Zdroj: ÚAP

3.7 KVALITA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Předmětem hodnocení hygieny životního prostředí je klasifikace kvality jednotlivých složek životního prostředí v daném území, případně negativních faktorů, které ovlivňují nebo mohou ovlivňovat zdraví obyvatelstva a stabilitu ekosystémů v území.

Mezi hlavní charakteristiky patří především zdroje znečišťování a kvalita ovzduší, rozsah znehodnocení půd ve formě starých zátěží a kontaminovaných ploch, produkce a způsob nakládání s odpady, případně další faktory s možnými negativními dopady na životní prostředí.

V tématu jsou řešeny tyto jevy dané vyhláškou č. 500/2006 Sb. (Příloha č. 1, Část A), ve znění pozdějších předpisů:

Číslo jevu	Název jevu	Hodnota	Limit	Jev vstupuje do indikátoru RURÚ
64	staré zátěže území a kontaminované plochy		x	
64a	uzavřená a opuštěná úložná místa těžebního odpadu		x	
65	oblasti s překročenými imisními limity		x	x
65a	hlukové zóny obcí		x	
83	jaderná zařízení		x	
84	objekty nebo zařízení zařazené do skupiny A nebo B s umístěnými nebezpečnými látkami		x	
85	sklárky a jejich ochranná pásma		x	
86	spalovny a zařízení zpracovávající biologicky rozložitelné odpady a jejich ochranná pásma		x	
87	zařízení na odstraňování nebezpečného odpadu a jejich ochranná pásma		x	

Jev č. 64 – Staré zátěže území a kontaminované plochy

Staré ekologické zátěže jsou evidované bodově na celkem 72 místech na území SO ORP Náchod. Vyskytují se zátěže všech 3 kategorií - lokality kontaminované (A), potenciálně kontaminované (P) a nekontaminované (N). V řešeném území se nachází 1 lokalita s potvrzenou kontaminací (priorita A), 7 lokalit potenciálně kontaminovaných (priorita P) a 36 lokalit nevyžadujících žádný zásah (N). Na území je celkem 28 lokalit bez určení kategorie priority.

Tabulka 28: Výběr stávajících SEZ s potvrzenou kontaminací (priorita A) a potenciálně kontaminovaných lokalit (priorita P) evidovaných na území SO ORP Náchod

Obec	ID	k.ú.	Název	Popis	Opatření
Červený Kostelec	21102001	Červený Kostelec	Červený Kostelec – podzemní vody	kontaminovaný areál - průmyslová či komerční lokalita,6; strojírenství	A3.3 – nápravné opatření je bezodkladně nutné
Hronov	4837001	Zbečnick	ČKD Hronov a.s.	kontaminovaný areál - průmyslová či komerční lokalita,6;strojírenství	P1.0 – nutnost institucionální kontroly způsobu využívání lokality
Náchod	10126002	Staré Město nad Metují	Skládka u nemocnice	skládka TKO,2; komunální odpady	P2.1 - nutný je další monitoring vývoje kontaminace v čase
Horní Radechová	4387001	Horní Radechová	Horní Radechová-Studýnka	průmyslová skládka,3;jiné	P2.1 - nutný je další monitoring vývoje kontaminace v čase
Velké Poříčí	4842001	Velké Poříčí	Skládka u letiště Velké Poříčí	skládka TKO,2;jiné	P3.1 - nutný je průzkum kontaminace
Hronov	48396001	Zbečnick	Bývalá sodovkárna Zbečnick	kontaminovaný areál - průmyslová či komerční lokalita,6;komunální odpady	P3.2 - nutný je průzkum kontaminace
Červený	2110001	Lhota za	Červený Kostelec	kontaminovaný areál -	P4.1 - nutný je průzkum

Kostelec		Červeným Kostelcem	obalovna	průmyslová či komerční lokalita	kontaminace
Náchod	10126030	Běloves	Náchod-lázeňské místo Běloves a řeka Metuje	obchodní / logistický areál,17;chemický průmysl (léčiva, gumárenství, plasty, umělá vlákna...)	P4.2 - nutný je průzkum kontaminace

Zdroj: ÚAP, MŽP 2020

Z poskytnutých dat není možné zjistit stav lokalit s blíže nespecifikovanou kategorií priority. Databáze Informačního systému SEKM, zřizovaného Ministerstvem životního prostředí, eviduje na území SO ORP Náchod celkem 94 lokalit starých ekologických zátěží. Staré ekologické zátěže se vyskytují rovnoměrně na celém území ORP, alespoň 1 SEZ se vyskytuje téměř v každé obci. Výjimku, tedy obce bez evidence SEZ, tvoří 9 obcí: Borová, Brzice, Česká Čermná, Litoboř, Lhota pod Hoříčkami, Mezilečí, Velké Petrovice, Vestec a Žernov.

Změny proti roku 2016: V roce 2016 bylo evidováno na území SO ORP Náchod 40 lokalit starých ekologických zátěží, k roku 2020 tedy přibýly 4 lokality (s potvrzenou kategorií priority).

Jev č. 64a – Uzavřená a opuštěná úložná místa těžebního odpadu

Na území SO ORP Náchod je registrováno celkem 29 odvalů. Všechny objekty jsou lokalizovány v pásu obcí Stárvkov, Červený Kostelec, Hronov, Vysoká Srbská a Žďárky.

Tabulka 29: Přehled uzavřených a opuštěných úložných míst těžebního odpadu na území SO ORP Náchod

ID	Název objektu	Lokalita	Druh deponie	Surovina	Poznámka
131	Stárkovská štola - dolní	Stárvkov	odval	uhlí černé	rekultivováno biologicky – lesnický
132	Stárkovská štola - horní	Stárvkov	odval	uhlí černé	není rekultivováno – vegetační kryt tvořen přírodním náletem dřevin
156	štola Františka (1)	Červený Kostelec	odval	uhlí černé	rekultivováno biologicky – lesnický
157	úpadní štola č. 24 býv. Jáchymovských dolů	Červený Kostelec	odval	radioaktivní suroviny	není rekultivováno – vegetační kryt tvořen přírodním náletem dřevin
161	štola Josef (5)	Červený Kostelec	odval	uhlí černé	rekultivováno biologicky – lesnický
162	průzkumná šachtice	Červený Kostelec	odval	uhlí černé	není rekultivováno – vegetační kryt tvořen travinami, keři nebo rumištní flórou
163	průzkumné práce na výchozu sloje	Červený Kostelec	odval	uhlí černé	není rekultivováno – vegetační kryt tvořen travinami, keři nebo rumištní flórou
164	Větrná úpadní jáma	Červený Kostelec	odval	uhlí černé	rekultivováno biologicky – jiné využití
165	úpadní jáma Josef (2), Silbersteinova	Červený Kostelec	odval	uhlí černé	rekultivováno biologicky – jiné využití
166	strojná šachta Josef (1)	Červený Kostelec	odval	uhlí černé	rekultivováno biologicky – lesnický
167	úpadní jáma Barbora (1)	Červený Kostelec	odval	uhlí černé	úpadní jáma Barbora (1)
168	Pokusný důl a Wichterevův důl	Červený Kostelec	odval	uhlí černé	rekultivováno biologicky – lesnický
169	odvodňovací štola Boží požehnání	Červený Kostelec	odval	uhlí černé	rekultivováno biologicky – zemědělský
170	jáma č. 19 býv. Jáchymovských dolů	Stárvkov	odval	radioaktivní suroviny	není rekultivováno – bez vegetačního krytu

ID	Název objektu	Lokalita	Druh deponie	Surovina	Poznámka
171	Bysterská štola	Stárkov	odval	uhlí černé	není rekultivováno – vegetační kryt tvořen přírodním náletem dřevin
172	Důl sv. Kláry (Klára)	Stárkov	odval	uhlí černé	není rekultivováno – vegetační kryt tvořen přírodním náletem dřevin
173	Kaisersteinův důl	Stárkov	odval	uhlí černé	není rekultivováno – vegetační kryt tvořen přírodním náletem dřevin
174	jáma č. 22 býv. Jáchymov. dolů (důl sv. Anny)	Červený Kostelec	odval	uhlí černé	není rekultivováno – vegetační kryt tvořen přírodním náletem dřevin
175	jáma č. 22 býv. Jáchymov. dolů (důl sv. Anny)	Červený Kostelec	odval	radioaktivní suroviny	není rekultivováno – vegetační kryt tvořen přírodním náletem dřevin
176	štola Hermína	Hronov	odval	uhlí černé	není rekultivováno – vegetační kryt tvořen přírodním náletem dřevin
177	důl Anděl Strážný	Hronov	odval	uhlí černé	rekultivováno biologicky – lesnický
178	štola č. 1 a úpadní č. 26 býv. Jáchymov. Dolů	Hronov	odval	radioaktivní suroviny	není rekultivováno – vegetační kryt tvořen travinami, keři nebo rumištní flórou
179	Jiráskův důl	Hronov	odval	uhlí černé	není rekultivováno – vegetační kryt tvořen přírodním náletem dřevin
180	neznámé malé důlní dílo	Hronov	odval	uhlí černé	rekultivováno biologicky – lesnický
181	neznámé malé důlní dílo	Hronov	odval	uhlí černé	rekultivováno biologicky – lesnický
182	Vítův důl	Vysoká Šrbská	odval	uhlí černé	rekultivováno biologicky – lesnický
183	důl Vilemína (2) - dolní halda	Žďárky	odval	uhlí černé	rekultivováno biologicky – lesnický
184	důl Vilemína (2) - horní halda	Žďárky	odval	uhlí černé	rekultivováno biologicky – lesnický
185	důl Vilemína (2) - boční halda	Žďárky	odval	uhlí černé	rekultivováno biologicky – zemědělský

Zdroj: ÚAP

Změna proti roku 2016: Proti roku 2016 přibyla 1 lokalita v Červeném Kostelci, štola Františka (1). V aktuálních datech již nejsou evidovány 2 lokality v obci Hronov (k.ú. Rokytník): DIAMO – štola úpadní č.27 a DIAMO – štola č.26.

Jev č. 65 – Oblasti s překročenými imisními limity

Každoročně jsou vymezovány zóny a aglomerace se zhoršenou kvalitou ovzduší – tzv. oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší (OZKO) ve smyslu zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů, a podle nařízení vlády č. 597/2006 Sb., o sledování a vyhodnocování kvality ovzduší.

Pro ORP Náchod platí (data za rok 2018 - dle poslední dodané aktualizace z MŽP) následující:

1. Překročení imisního limitu **ZdrLV** - překročení imisního limitu LV (SO₂, CO, PM₁₀, PM_{2,5}, NO₂, benzen, Pb) - není na území ORP překročeno.

2. Překročení imisního limitu bez zahrnutí přízemního ozónu **ZdrCA** - překročení imisního limitu LV bez přízemního ozónu (As, Cd, Ni, benzo[a]pyren) - překročeno v obcích Říkov, Česká Skalice, Náchod, Velké

Poříčí, Hronov a okrajově také Vysokov, Kramolna a Dolní Radechová. Ve všech případech došlo k překročení limitu znečišťující látky benzo[a]pyren.

3. Překročení imisního limitu **ZdrCAO3** - překročení imisního limitu LV včetně přízemního ozonu (As, Cd, Ni, benzo[a]pyren, O₃) – překročeno na celém území. Ve všech obcích došlo k překročení limitu pro přízemní ozon O₃.

4. Překročení imisního limitu pro ochranu ekosystémů a vegetace (SO₂ a NO_x) - není na území ORP překročeno.

Změny proti roku 2016: Při měření v roce 2012, ze kterého vychází hodnocení pro ÚAP 2016, nedošlo k překročení limitu ZdrLV, ZdrCA (dříve ZdrTV) ani k překročení imisních limitů pro ochranu ekosystémů a vegetace. Také v roce 2012 došlo k překročení limitu ZdrCAO3 (dříve ZdrTVO3), tedy limitu přízemního ozonu, v roce 2012 však nebylo zasaženo celé území ORP (výjimku tvořila zejména JZ část území ORP - Velká Jesenice, Říkov, Česká Skalice, Lhota pod Hoříčkami, Vestec, Žernov). Celkově lze konstatovat, že došlo ke zhoršení stavu ovzduší, nepříznivý trend je patrný u znečišťujících látek B(a)P a O₃.

Jev č. 65a – Hlukové zóny obcí

Mezní hodnoty hlukových ukazatelů (včetně jejich výpočtů, základních požadavků na obsah strategických hlukových map a akčních plánů a podmínky účasti veřejnosti na jejich přípravě) stanovuje vyhláška č. 523/2006 Sb. Strategické hlukové mapy pořizované v pravidelných 5letých cyklech v hlavních pozemních komunikacích, hlavních železničních tratích, hlavních letištích a v aglomeracích jsou k dispozici na [Portálu veřejné správy České republiky](#) a na stránkách Ministerstva zdravotnictví.

Pro hlukové ukazatele pro den-večer-noc (L_{dvn}) a pro noc (L_n) se stanoví tyto mezní hodnoty:

- a) pro silniční dopravu L_{dvn} se rovná 70 dB a L_n se rovná 60 dB,
- b) pro železniční dopravu L_{dvn} se rovná 70 dB a L_n se rovná 65 dB,
- c) pro leteckou dopravu L_{dvn} se rovná 60 dB a L_n se rovná 50 dB,
- d) pro integrovaná zařízení L_{dvn} se rovná 50 dB a L_n se rovná 40 dB.

K hodnocení hlukových zón obcí byla využita veřejně dostupná data na portálu Ministerstva zdravotnictví. Mezi hlavní zdroje hluku z dopravy na území SO ORP Náchod patří evropská silnice E67, silnice I/14 a silnice II/303. Mezinárodní silnice E67, vedoucí z Prahy do Helsinek, prochází těmito obcemi: Říkov, Česká Skalice, Vysokov a Náchod, hlukem zasažená obec je také Studnice. Silnice I/14, vedoucí severovýchodem České Republiky podél hranice s Polskem, prochází obcemi Náchod, Dolní Radechová, Horní Radechová, Zábrodí a Červený Kostelec. Měření hlukových limitů pro silnici I/14 je k dispozici pouze pro obec Náchod. Silnice II/303 prochází na území ORP obcemi Náchod, Velké Poříčí, Hronov, Velké Petrovice, Police nad Metují a Bukovice. Naměřené hodnoty jsou dostupné pouze pro obce Náchod, Velké Poříčí a Hronov.

Tabulka 30: Naměřené hodnoty hlukových ukazatelů ze silniční dopravy v SO ORP Náchod

Obec	Hlavní zdroj hluku	Limit (dB) den/noc	Nejvyšší naměřené hodnoty (dB) den/noc	Nejvyšší naměřené hodnoty v zastavěném území (dB) den/noc	Počet osob žijících v pásnu s překročeným limitem den/noc
Říkov	E67	70 / 60	<75 / > 70	55-59 / 50-54	119 / 23
Česká Skalice	E67	70 / 60	<75 / > 70	65-69 / 60-64	3 / 3
Studnice	E67	70 / 60	55 - 60 / 50 - 55	-	-
Vysokov	E67	70 / 60	<75 / > 70	70-74 / 65-69	7 / 15
Náchod	E67, I/14, II/303	70 / 60	<75 / > 70	70-74 / 65-69	1084 / 1970
Velké Poříčí	II/303	70 / 60	<75 / 65 - 70	70-74 / 60-64	16 / 48
Hronov	II/303	70 / 60	70 – 75 / 65 - 70	70-74 / 60-64	249 / 334

Zdroj: Ministerstvo zdravotnictví

Překročení hlukových limitů v zastavěných částech obcí bylo naměřeno v obci Česká Skalice (překročení hlukového limitu pro noc s počtem osob žijících v pásnu s překročeným limitem: 3), Vysokov (překročení hlukového limitu pro den i noc s počtem osob žijících v pásnu s překročeným limitem: 7/15), Náchod (překročení hlukového limitu pro den i noc s počtem osob žijících v pásnu s překročeným limitem: 1084/1970), Velké Poříčí (překročení hlukového limitu pro den i noc s počtem osob žijících v pásnu s překročeným limitem: 16/48) a Hronov (překročení hlukového limitu pro den i noc s počtem osob žijících v pásnu s překročeným limitem: 249/334). V srpnu 2019 vznikl dokument Akční plán protihlukových opatření pro hlavní pozemní komunikace ve vlastnictví Královéhradeckého kraje, který zohledňuje překročení mezních limitů v zatížených oblastech.

Jev č. 83 – Jaderná zařízení

Jev se v řešeném území nevyskytuje.

Jev č. 84 – Objekty nebo zařízení zařazené do skupiny A nebo B s umístěnými nebezpečnými látkami

Aktuální data k jevu nejsou k dispozici.

Jev č. 85 – Sklárky a jejich ochranná pásma

Aktuální data k jevu nejsou k dispozici.

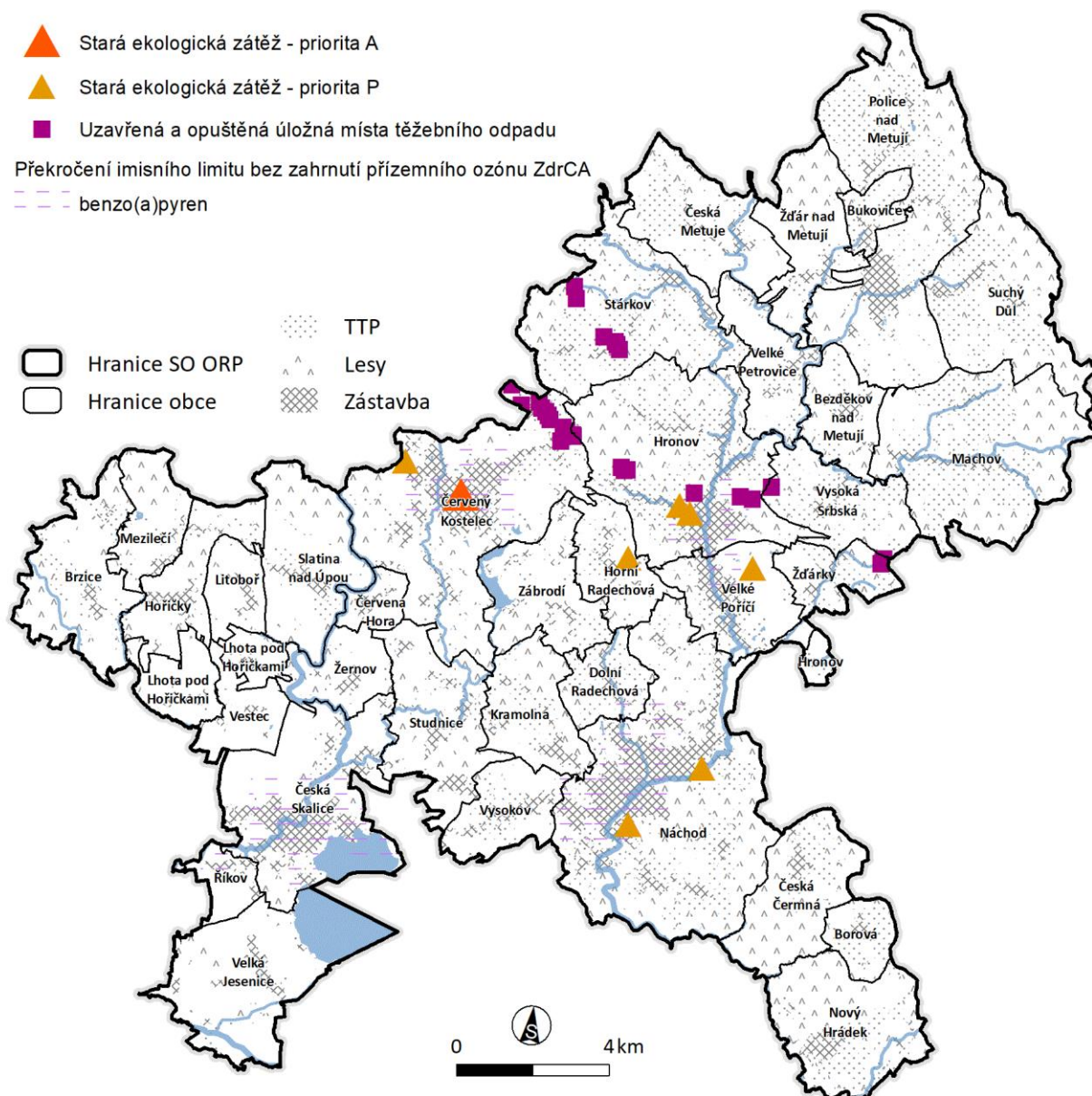
Jev č. 86 – Spalovny a zařízení zpracovávající biologicky rozložitelné odpady a jejich ochranná pásma

Aktuální data k jevu nejsou k dispozici.

Jev č. 87 – Zařízení na odstraňování nebezpečného odpadu a jejich ochranná pásma

Aktuální data k jevu nejsou k dispozici.

Obrázek 16: Kvalita životního prostředí na území SO ORP Náchod

Zdroj: ÚAP 2020

3.8 ZEMĚDĚLSKÝ PŮDNÍ FOND A POZEMKY URČENÉ K PLNĚNÍ FUNKCÍ LESA

3.8.1 Ochrana zemědělského půdního fondu

V tématu jsou řešeny tyto jevy dané vyhláškou č. 500/2006 Sb. (Příloha č. 1, Část A), ve znění pozdějších předpisů:

Číslo	Název jevu	Hodnota	Limit	Jev vstupuje do indikátoru RURÚ
41	bonitované půdně ekologické jednotky	x	x	
42a	plochy vodní a větrné eroze		x	x
43	investice do půdy za účelem zlepšení půdní úrodnosti	x	x	
43a	plochy vhodné k zalesnění, plochy vhodné k zatravnění			

Jev č. 41 – Bonitované půdně ekologické jednotky

Hodnocení bonity půd probíhá na základě vymezení 5 tříd ochrany, které vycházejí z kódů BPEJ - bonitovaných půdně-ekologických jednotek (správcem je SPÚ) a příslušného právního předpisu.

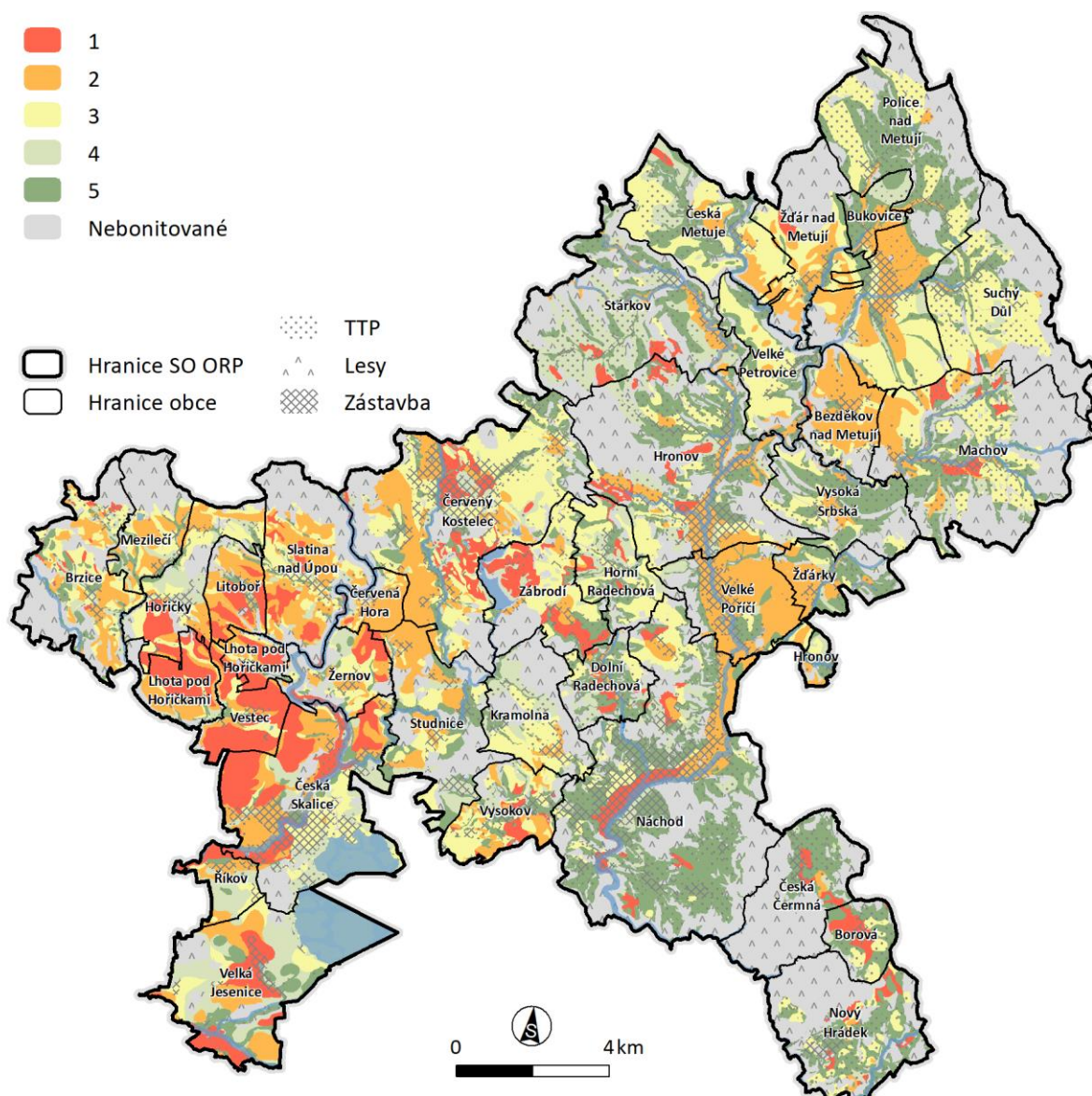
Nepříjemností je zastarání zdrojových dat BPEJ, které byly vymezeny v 70. letech minulého století a od té doby došlo (dle řady výzkumů) k výraznému posunu v kvalitě půd, obvykle k výrazné degradaci profilů zhutněním či erozí, tudíž reálná bonita půd neodpovídá kategorii v BPEJ. K rebonitaci sice dochází, avšak nikoli plošně.

Na mapce je zobrazeno rozložení půd v jednotlivých třídách ochrany. Dle evidence BPEJ se nejvíce bonitně hodnotné půdy I. třídy ochrany vyskytuje v západní části území (Lhota pod Hoříčkami, Litoboř, Vestec, Česká Skalice), na zbytku území ostrůvkovitě. Mimo zástavbu zaujímají 11 % bonitovaných ploch. Bonitní půdy II. třídy ochrany navazují na západě na půdy I. třídy ochrany, dále se vyskytují v okolí Velkého Poříčí, v Bezděkově nad Metují, Polici nad Metují, Žďáře nad Metují a v údolí Metuje a přítoků. Tvoří 21 % bonitovaných ploch mimo zástavbu.

Půdy III.-V. třídy ochrany jsou především v severo- a jihovýchodní části území zatravněné. III. třída ochrany má zastoupení 28 % bonitovaných ploch a IV. třída ochrany 13 % a V. třída zhruba 27 %.

Změny proti roku 2016: V území se nachází řada rozsáhlých ploch, které mají v datech ÚAP 2020 jiné hodnoty třídy ochrany než v datech 2016 (rozsáhlé nivy kolem řeky Úpy, rozsáhlé plochy kolem Zábrodí a Nových Rybníků, sever Červeného Kostelce, okolí Veselice aj.). Tento fakt není obvyklý, byla provedena kontrola a zjištěno, že změna třídy ochrany nastala i přesto, že se jim nezměnil kód BPEJ. Vzhledem k tomu, že poslední legislativní změna přiřazení tříd ochrany proběhla v roce 2011 (resp. drobné úpravy 2013), jedná se O CHYBU v datech BPEJ, resp. tříd ochrany, v ÚAP 2016. Některé tyto plochy neměly vůbec přiřazenou třídu ochrany, některé měli nesprávnou. Srovnávání dat BPEJ z ÚAP 2016 a 2020 dle přiřazených tříd ochrany je tedy zavádějící. Srovnáním kódů BPEJ zjistíme, že v k. ú. Proruby a Červená Hora (a na několika dalších malých lokalitách v k. ú. Metujka, Kramolna, Brzice) došlo v rámci proběhlých pozemkových úprav k přebonitování půd a zpřesnění zákresů BPEJ.

Obrázek 17: Třídy ochrany ZPF v SO ORP Náchod

Zdroj: ÚAP 2020, SPÚ

Jev č. 42a – Plochy vodní a větrné eroze**Plochy vodní eroze**

Oficiálním poskytovatelem vrstvy erozního ohrožení (uvedeným i v aktualizované Metodické příručce ÚAP) je VÚMOP Praha, který disponuje kalkulačí erozního smyvu pro celou republiku a má tudíž homogenní vrstvu. Výpočet aktuálního erozního smyvu - dlouhodobé ztráty půdy (G) byl vytvořen pro MZe za účelem zajištění aktuálnosti vrstvy erozní ohroženosti, která slouží jako zdroj informací o dílech půdních bloků (DPB) a k výběru a správné aplikaci půdoochranných technologií specifikovaných v rámci standardu DZES 5. Kvantifikace erozního smyvu byla provedena metodou USLE. Univerzální rovnice USLE: $G = R \cdot K \cdot L \cdot S \cdot C \cdot P$. Vstupními daty jsou LPIS (MZe), BPEJ (SPÚ), R faktor regionalizovaný

(VÚMOP, ČHMÚ), hydrologicky korektní DMT odvozené z DMR 4G (ČÚZK). Originální vrstvu tvoří rastr v rozlišení 5x5 m pokrývající zemědělskou půdu evidovanou v LPIS.

Vrstva podléhá periodické aktualizaci, ke změnám hodnot dochází především v případě vybudování biotechnického opatření přerušujícího odtok po svahu (změna LS-faktoru) nebo v případě změny kultury (např. zatravnění orné půdy). P-faktor se v globálním výpočtu nezohledňuje, K-faktor a R-faktor jsou relativně stabilní (mění se pouze při rebonitaci nebo při metodické změně). Vrstva vyjadřuje potenciální dlouhodobou ztrátu půdy při průměrné plodině (dle klimatického regionu) bez aplikace půdoochranných opatření. Reálné hodnoty smyvu mohou tedy být odlišné v závislosti na použitých půdoochranných technologiích a zastoupení plodin v osevu, nedá se vztáhnout na jeden daný rok, nicméně vrstva je důležitým podkladem pro realizaci půdoochranných opatření, vyloučení určitých plodin z osevu a nastavení podmínek pro čerpání zemědělských podpor.

Vrstva je v datovém modelu nová, lze z ní identifikovat ohrožené pozemky hodné např. pro umístění biotechnického opatření přerušujícího svah nebo plochy pro realizaci agrotechnických opatření, případně změnu kultury. Během několika posledních let docházelo (a nejspíš bude docházet) k metodickým změnám výpočtu hodnoty G. I přesto, že se nezměnil model výpočtu, změnily se několikrát hodnoty R faktoru (doporučovaná konstanta 20, později 40, případně regionalizovaný faktor), mírně se měnil i LS faktor kvůli zpřesnění datového modelu, mohou se měnit doporučení pro nastavení C-faktoru se změnami kultur.

V delším časovém horizontu tedy budou vrstvy porovnatelné pouze tehdy, když budou zachovány postupy odvození jednotlivých faktorů (viz výše) a SW zpracování.

Interpretace agregovaných dat (např. zastoupení erozně ohrožených ploch v obci) může mít další úskalí ve faktu, že výpočet eroze je realizován v rozsahu ZPF, včetně např. drobných zahrad a sadů. V zahradách a sadech je nastavena vysoká hodnota C-faktoru jako pro kulturu bez ochranného vegetačního pokryvu povrchu půdy, přestože jak zahrady, tak sady mohou být (a obvykle i jsou) zatravněny, tudíž reálně bez erozního ohrožení. Také může být zádrhel v měnících se číselnících kultur, v závislosti na platbách a dotacích dochází k občasným úpravám evidovaných kultur (např. od roku 2015 v souvislosti s greeníngem nově travní porosty na orné půdě, úhor, převedení ostatní půdy a sadů do ostatních trvalých kultur apod.), což může mít vliv na výpočet. Při interpretaci dat je tedy potřeba jistá opatrnost a hlubší znalosti odvození vrstvy.

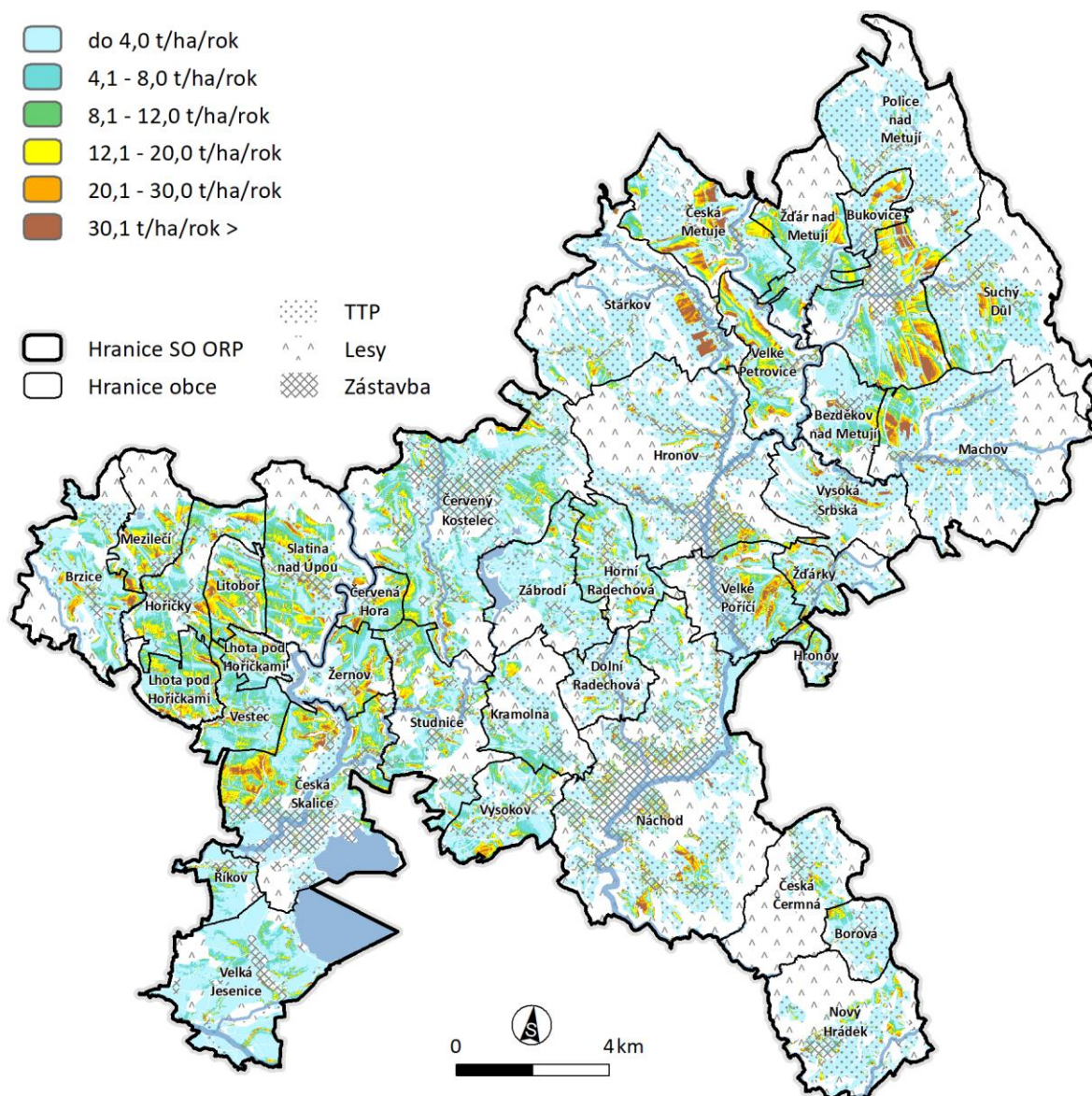
Vrstva v ÚAP 2020 nezohledňuje erozní ohrožení v nestabilizovaných drahách odtoku (DSO), pouze ohrožení plošným povrchovým odtokem. Vrstva potenciálně erozně ohrožených DSO (na orné půdě), jako významného zdroje potenciálního ohrožení erozí i odtokem, není součástí ÚAP 2020. Doporučujeme takovou vrstvu připravit. Sice bude podléhat změnám v čase (např. v případě zatravnění ohrožené DSO), výhodou však bude, že ohrožené DSO by neměly přibývat, pouze ubývat, proto tato vrstva může sloužit jako indikátor pozitivních změn z hlediska protierozních opatření.

Erozní ohrožení plošným odtokem v území odpovídá reliéfu, sklonitostním poměrům a velikosti pozemku, resp. délce svahu. Nejohroženější je severovýchodní cíp území (Police nad Metují, Starkov) a o něco méně členitá západní část území, především okolí Hoříček a Žernova. Ve střední části území

(Červený Kostelec až Náchod) a na jihozápadě (okolí Rozkoše) je erozní ohrožení v ploše zanedbatelné. Zastoupení kategorií erozně ohrožených půd plošným odtokem na orné půdě dle dat ÚAP (MZe) je zhruba následující: silně erozně ohrožené půdy (nad 20 t/ha/rok) – 10,5 %, mírně erozně ohrožené půdy (8-20 t/ha/rok) – 29,5 %, půdy s nízkým až zanedbatelným ohrožením (pod 8 t/ha/rok) – 60 %. Erozním ohrožením na orné půdě se řadí ORP Náchod k průměrně erozně ohroženým ORP.

Změny proti roku 2016: Nelze vyhodnotit, jedná se o novou vrstvu.

Obrázek 18: Erozní ohrožení plošným odtokem v SO ORP Náchod

Zdroj: ÚAP 2020

Ohrožení větrnou erozí

Mapové dílo „Potenciální ohrožení větrnou erozí na základě půdních a klimatických faktorů“ vzniklo na VÚMOP na základě nových poznatků o půdních faktorech ohroženosti těžkých půd větrnou erozí a nových klimatických poznatků napomáhající výskytu větrné eroze (podrobný popis viz https://geoportal.vumop.cz/apps/mapovnik/projects/vetrna_eroze/oprojektu.php).

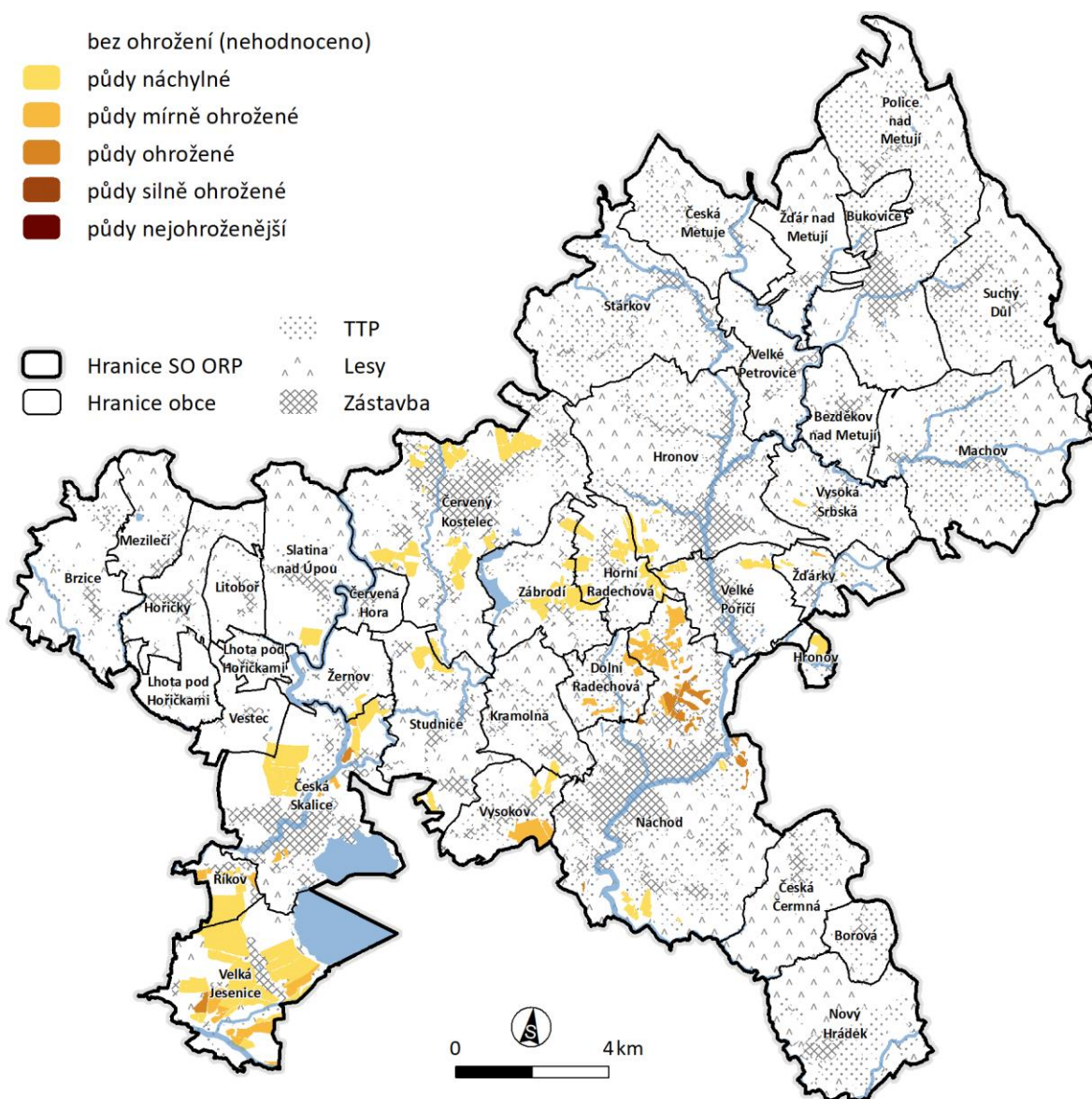
Vrstva potenciálního ohrožení větrnou erozí pokrývá plochy evidované v LPIS, člení jednotlivé bloky do 6 stupňů ohrožení větrnou erozí (0 – bez ohrožení/nehodnoceno, 1 – půdy náchylné až 6 – velmi silně erozně ohrožené). Změna hodnot nastane především z důvodu zpřesnění vstupních dat nebo po úpravě metodiky výpočtu. V druhém z uvedených případů nebudou nová data srovnatelná se staršími, srovnání ani nebude mít velký smysl. Odvození ohroženosti je založeno na velmi pomalu se měnících faktorech (klima, půdní vlastnosti dle BPEJ). Reálně v krátkém časovém úseku na základě uvedených zdrojových dat ke změně ohrožení nedojde, s výjimkou změny kultury (zatravnění pozemku, změna pokryvu), které způsobí přeřazení bloku do kategorie „bez ohrožení/nehodnoceno“. Ani realizace opatření pro zpomalení proudění vzduchu (větrolam) se v tomto výpočtu neobjeví. Pokud nějaké změny ve vrstvě nastanou, budou spíše závislé na způsobu odvození a vstupních faktorech.

Reálné ohrožení větrnou erozí (v užším měřítku) závisí kromě klimatických a půdních i na dalších faktorech, např. na aktuální vlhkosti půdy, zrnitostním složení, výskytu a parametrech překážek proudění, morfologii terénu, použitých půdoochranných postupech po sklizni apod., to jsou však informace v širším měřítku nezjistitelné, a proto do výpočtu nezahrnuté.

Drtivá většina ploch ZPF není potenciálně ohrožena větrnou erozí. Pokud se nějaké ohrožené půdy vyskytují, jedná se převážně o půdy náchylné k větrné erozi (Velká Jesenice, Říkov, Česká Skalice, Zábrodí a ostrůvkovitě ve střední části území), půdy mírně ohrožené se vyskytují ve větší míře především v Pavlišově, Dolní Radechově, Vysokově a Velké Jesenici, a nejvyšší stupeň ohrožení v území, půdy ohrožené, se nacházejí v Babí u Náchoda a Náchodě.

Změny proti roku 2016: Jedná se o novou vrstvu, změny nelze vyhodnotit, nicméně k reálným změnám potenciálního ohrožení pravděpodobně nedošlo.

Obrázek 19: Ohrožení větrnou erozí v SO ORP Náchod

Zdroj: ÚAP 2020

Jev č. 43 – Investice do půdy za účelem zlepšení půdní úrodnosti

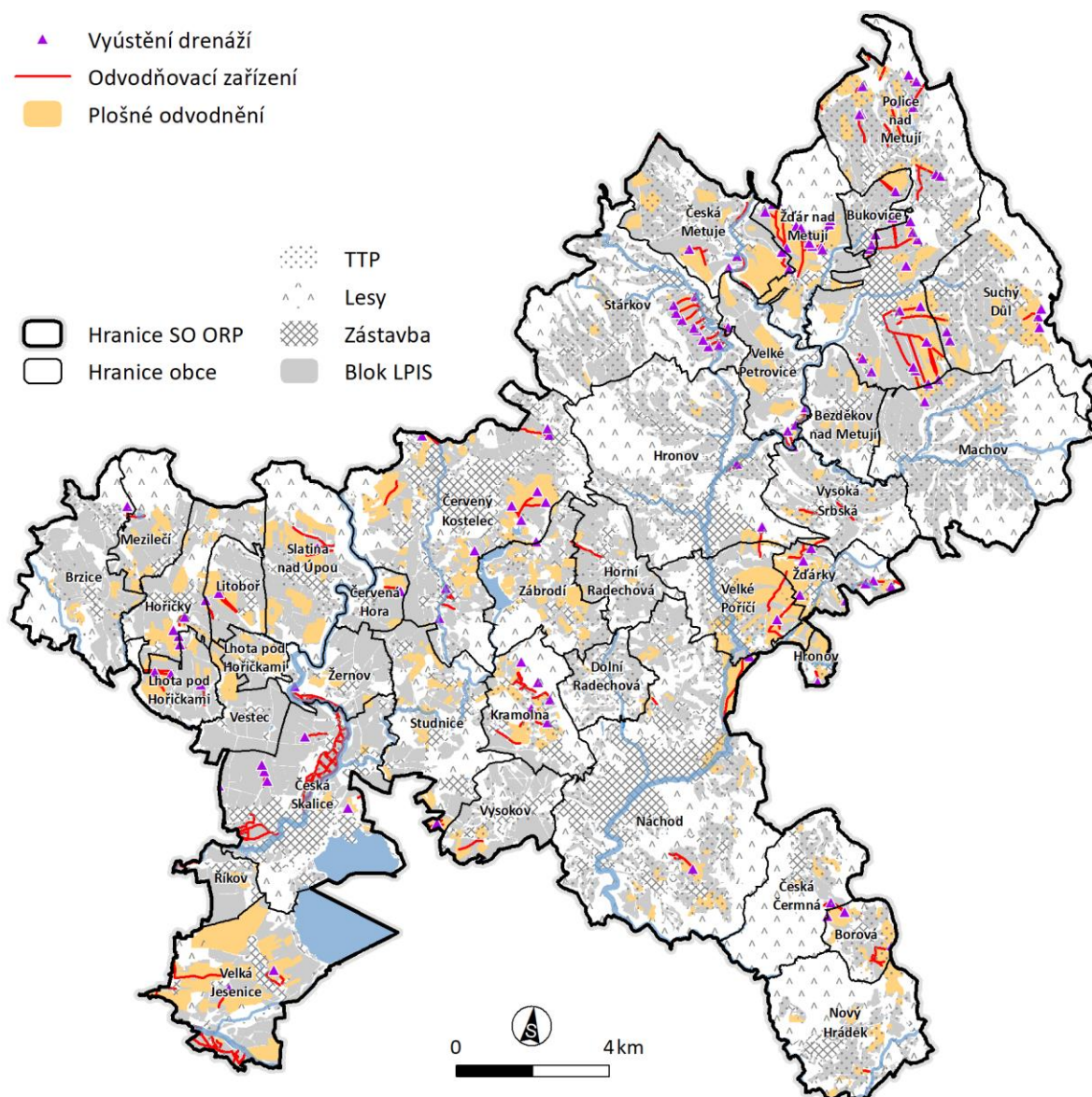
V datech ÚAP 2020 jsou z plošných opatření zastoupeny odvodnění, z liniových hlavnicky meliorací, podrobné odvodnění a zatrubněné toky a z bodových vyústění drenáží. Poskytovatelem dat je SPÚ, který má k dispozici databázi závlah a odvodnění bývalé ZVHS, případně vlastníci těchto zařízení. Dále lze k tématu přiřadit i informaci o revitalizacích toků (podnik Povodí), která však v datech ÚAP není obsažena.

V ORP Náchod jsou evidovány plochy odvodnění, v porovnání s jinými ORP však ne příliš rozsáhlé - 3 402 ha, z toho 2 310 ha na evidované orné půdě, takže pokrývá 21 % v LPIS evidované půdy, resp. 39 % evidované orné půdy. Neznámý je však stav (funkčnost) odvodnění, který je různý a přehled o něm mají

především hospodařící subjekty, a často ani ty ne a databáze odvodnění se téměř neaktualizuje, z čehož vyplývá, že meziroční změny v rozsahu evidovaného odvodnění jsou zanedbatelné nebo žádné.

Změny proti roku 2016: Plošné odvodnění beze změny, bodová vyústění meliorací nebyla součástí dat. Aktuální liniové zákresy se významně liší – v evidenci přibyla síť kanálů v Ratibořicích, České Skalici a u Veselice. V menším rozsahu byly doplněny HMZ a HOZ u Kramolné, v okolí Hoříček, odvodnění u Horní Dřevíče, u České Metuje, Velké Ledhuje, u Bohdašína a lokálně i na dalších místech.

Obrázek 20: Odvodňovací zařízení v SO ORP Náchod

Zdroj: ÚAP 2020

Jev č. 43a – Plochy vhodné k zalesnění, plochy vhodné k zatravnění

V aktualizované Metodice ÚAP z konce roku 2019 je k příslušné vrstvě poznamenáno, že „Při definování půd vhodných ke změně kultury musí být uvažovány i mimoprodukční funkce, protože cílem změny

*kultury není jen přechod na kulturu jinou, ale zároveň zajištění obnovy a údržby krajiny; udržování a zlepšování vodního režimu území; ochrana proti erozi, sesuvům a jiným degradačním činitelům; využití a asanace antropogenně narušených půd; možná údržba ploch bez významného hospodářského využití. Ve vazbě na podmínky poskytování dotací jsou údaje o plochách vhodných k zalesnění a zatravnění evidovány v evidenci využití půdy (LPIS)“. Z uvedeného dle zpracovatele vyplývá, že vrstva dodávaná MZe z LPIS nemusí být a asi by ani neměla být jediným zdrojem, nicméně je zdrojem oficiálním a asi jediným celorepublikovým, byť s pochybným využitím (viz dále). Dále je v metodice poznámka: *Návrh ploch určených k zalesnění či zatravnění je rovněž součástí komplexních pozemkových úprav jako součást návrhu společných zařízení, tyto jsou součástí jevu 116a plán společných zařízení.* To znamená, že plochy určené k zalesnění a zatravnění z PSZ KoPÚ jsou zařazeny v jiné vrstvě.*

Dle názoru zpracovatele by plochy vhodné k zalesnění či zatravnění měly být plochy, na kterých je obvykle splněna jedna či více z následujících podmínek - nelze na nich efektivně zemědělsky hospodařit, navazují na stávající lesní pozemky, leží v nivách toků nebo na podmáčených plochách, mají krajinotvorný význam, mají být součástí ÚSES, budou tvořit větrolam, jsou navrženy pro zpomalení odtoku, eroze, stabilizaci svrchní vrstvy půdy, včetně stabilizace erozně ohrožených drah odtoku. Tyto plochy mohou pocházet z vlastních analýz, z návrhových ploch krajinné zeleně ÚP, z PSZ KoPÚ nebo jiných zpracovaných dokumentací, např. srážko-odtokových studií či územních studií krajiny, a též případně - nikoli však v první řadě - z LPIS (viz dále).

Jedná se o zcela nové vrstvy. Zpracovatel doporučuje doplnit též vrstvy vhodnosti k zatravnění/zalesnění na základě místního šetření, plochy převzaté z relevantních zpracovaných studií a dalších dokumentací, případně vymezené na základě morfologie terénu, erozního ohrožení a půdních vlastností.

Vhodnost k zatravnění

Zdrojem distribuovaných dat je MZe (databáze LPIS). Poskytuje vrstvu vytaženou z LPIS (nepokrývá tedy veškerou zemědělskou půdu), vyfiltrovány byly pouze (celé) bloky evidované zemědělské půdy s pozitivním atributem vhodnosti k zatravnění, které je podporováno v rámci AEO programovacího období 2014-2020, s cílem zajistit účinnou a trvalou ochranu půdy před erozí, vody před znečištěním, zvýšení druhové pestrosti a atraktivity krajiny. Blok musí splňovat několik podmínek – jedná se o DPB s ornou půdou, který nebyl v minulosti travním porostem a (více než 50 % bloku) se nachází se ve zranitelné oblasti dusičnany nebo je mírně či silně erozně ohrožené nebo leží v ochranném pásu vodního zdroje nebo leží do 25 m od vodního toku, případně leží v chráněné oblasti. V případě zatravnění se změnila kultura „orná půda“ na kulturu „travní porost na orné půdě“.

Dle názoru zpracovatele je však pouze tato vrstva z hlediska ÚAP a ochrany půdy nedostačující a výrazně zavádějící, protože není zdaleka vyčerpávající a navíc podléhá změnám nastavení dotačních kritérií, které však vůbec nemusejí reflektovat nějaké změny v ohrožení půdy. Navíc identifikuje pouze (celé) bloky půdy, které splnily parametry pro čerpání dotace z programu AEO na zatravnění, které jsou nastaveny hodně široce a nepřesně (viz 50% podmínka nebo zranitelné oblasti, které jsou definované plochou celých katastrálních území). Tím pádem toto opatření nezohledňuje lokální specifika a jiná zásadní hlediska vhodnosti zatravnění, která by se dala využít a argumentovat, jako jsou např. lokální erozní ohrožení, poloha nad zástavbou či vodní plochou, svažitost půdy, podmáčení, malá hloubka profilu, bonita, lokalizace v nivě apod. Také ignoruje fakt, že zatravněna může (a často by i měla) být i půda, která neodpovídá uvedeným kritériím, nezahrnuje tak plochy v již zpracovaných dokumentacích (ÚP, KoPÚ, odtokové studie, ÚSK) navržené k zatravnění z jiných důvodů. Tato vrstva tedy neidentifikuje

půdu „doporučenou“, „vyžadovanou“ či „chtěnou“ k zatravnění (bez ohledu na dotace), ale pouze půdu vhodnou či spíše přípustnou k zatravnění s ohledem na dotace v rámci podmínek AEO.

Plochy „vhodné k zatravnění“ dle LPIS pokrývají většinu zemědělské půdy v jihozápadním cípu území, roztroušeně se vyskytují především v západní části území a v menším množství i na severovýchodě.

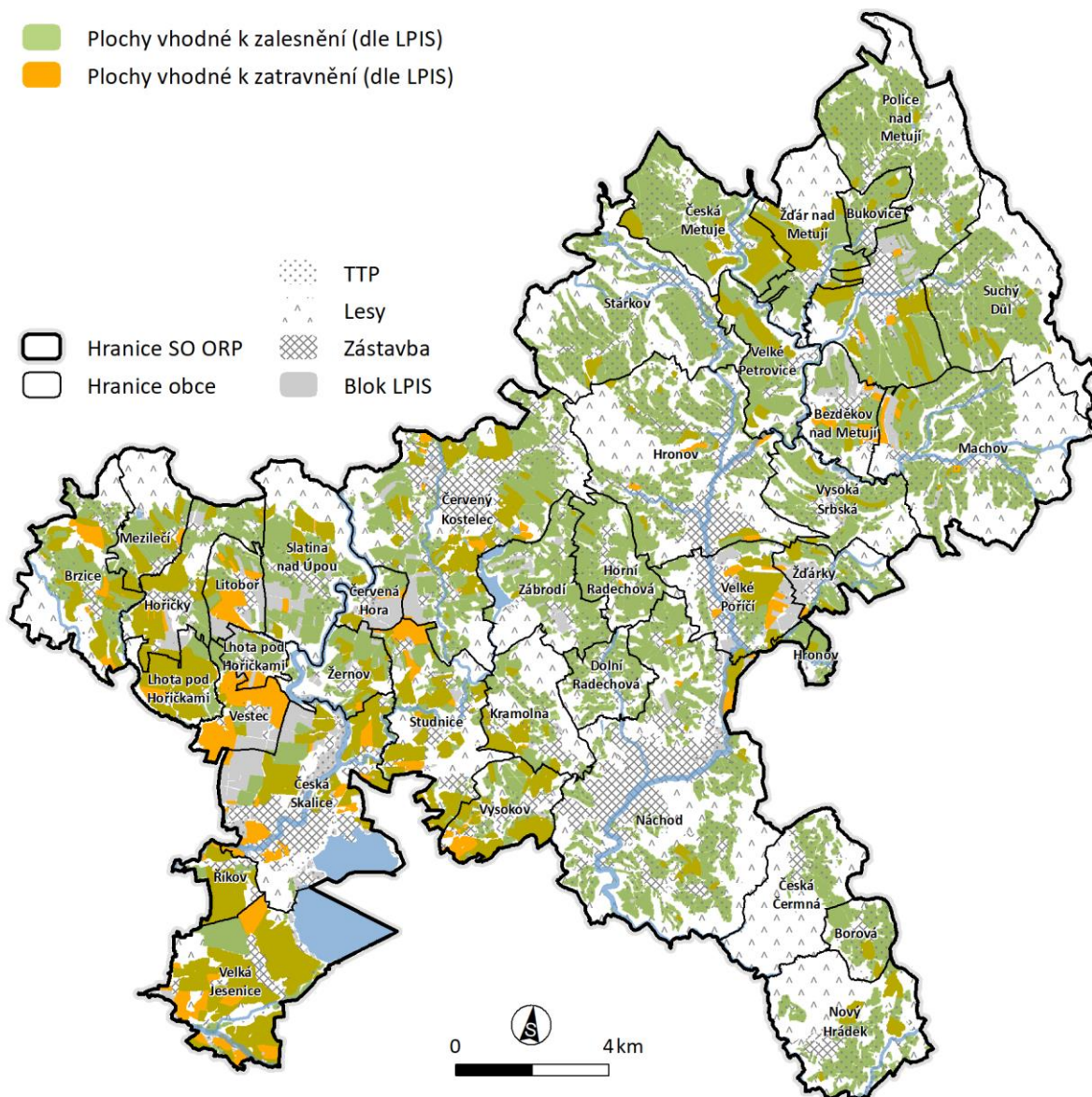
Vhodnost k zalesnění

Podobně jako u předchozí položky, potenciálním zdrojem dat je MZe (databáze LPIS). Stejně jako půda vhodná k zatravnění i tato vrstva je vytažena z LPIS (nepokrývá tedy veškerou zemědělskou půdu a naopak týká se pouze evidované zemědělské půdy), vyfiltrovány jsou pouze bloky s pozitivním atributem vhodnosti k zalesnění, které je podporováno v rámci PRV programovacího období 2014-2020. Území vhodné k zalesnění je vymezeno k roku 2014 na pozemcích se sklonitostí svahu vyšší než 10° nebo bylo stanoveno podle faktorů, které jsou z hlediska ochrany životního prostředí a ekonomických aspektů zásadní – tj. strže (BPEJ 77-78), středně a silně skeletovité půdy, mělké půdy, zamokřené půdy (BPEJ 64-76) a díle musí být splněny podmínky založení porostu dle druhu dřeviny, vhodnosti stanoviště a počtu jedinců na ha. Nicméně – jako u předchozí vrstvy – to nemusí nezbytně znamenat, že uvedené plochy jsou k zalesnění skutečně vhodné či nezbytné, pouze to, že se jedná o pozemky „přípustné“ k zalesnění s ohledem na dotace v rámci dotačních podmínek PRV. Tyto pozemky mohou být například pouze zatravněné a to ne nezbytně v celém jejich rozsahu. V případě zalesnění bloku evidované v LPIS se změní evidovaná kultura bloku LPIS na kulturu „zalesněná půda“.

V případě této vrstvy je definice vhodných pozemků provedena podrobněji (prakticky nad BPEJ), a přesto, že podobně jako předchozí nezohledňuje další hlediska vhodnosti k zalesnění a plochy doporučené k zalesnění ze zpracovaných dokumentací, je přece jen přesnější. Nicméně je opět svázaná s dotacemi, to není pro ÚAP principiálně vhodné, neboť se může rozsah měnit dle závislosti na podmínkách dotačních titulů, nikoli podle změny skutečné vhodnosti k zalesnění.

Plochy „vhodné k zalesnění“ dle LPIS pokrývají většinu zemědělské půdy v území, kromě ostrůvků kolem Vestce, Červené Hory, Slatiny, Žďárek, Bezděkova a Police nad Metují (i z toho je zřejmé, co ve skutečnosti tato vrstva vyjadřuje).

Obrázek 21: Plochy vhodné k zatravnění a zalesnění (dle LPIS) v SO ORP Náchod

Zdroj: ÚAP 2020, MZe

3.8.2 Pozemky určené k plnění funkcí lesa

V tématu jsou řešeny tyto jevy dané vyhláškou č. 500/2006 Sb. (Příloha č. 1, Část A), ve znění pozdějších předpisů:

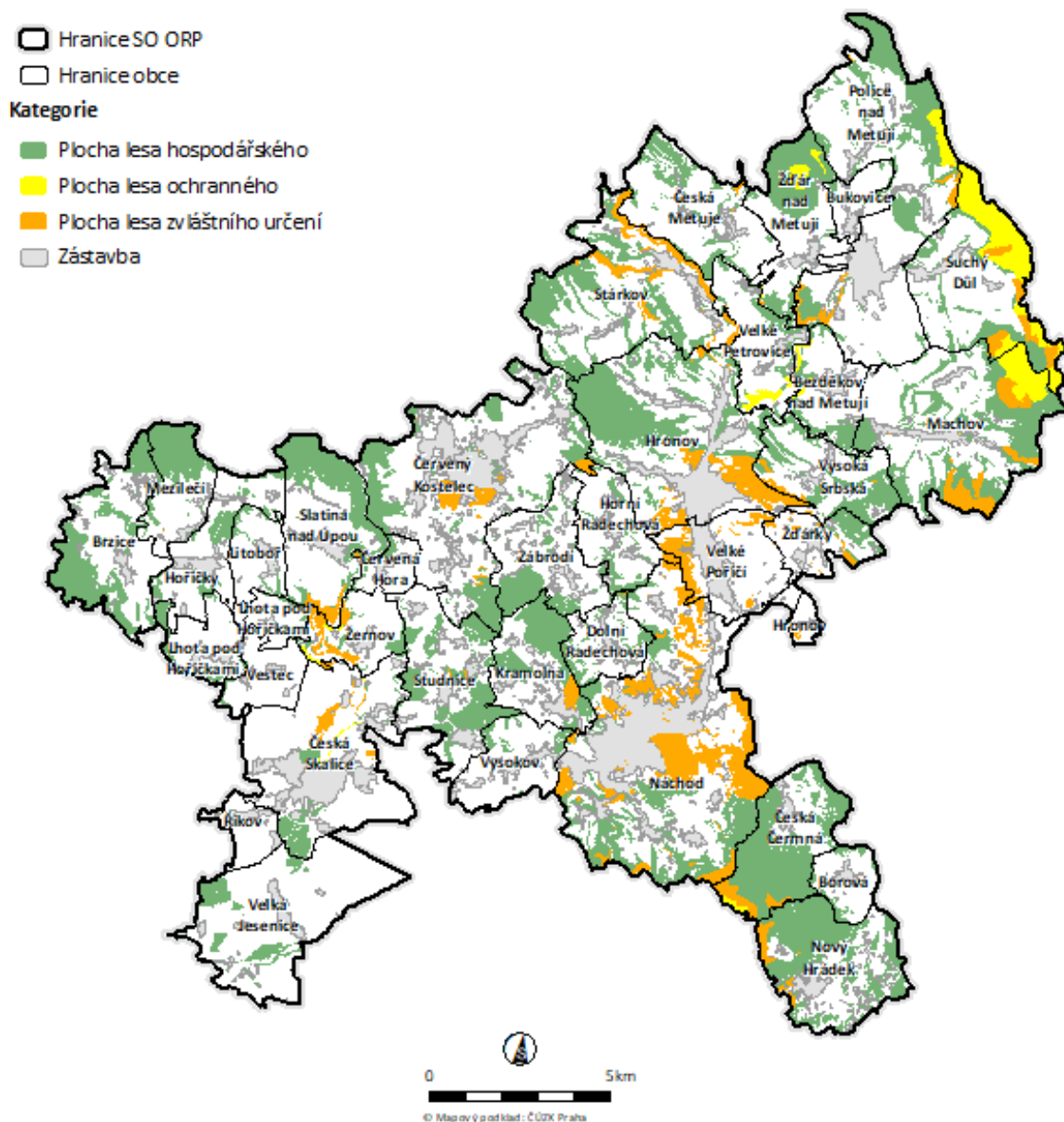
Číslo jevu	Název jevu	Hodnota	Limit	Jev vstupuje do indikátoru RURÚ
37a	lesy, jejich kategorizace a vzdálenost 50 m od okraje lesa	x	x	
43a	plochy vhodné k zalesnění, plochy vhodné k zatravnění			

Jev 37 a - Lesy, jejich kategorizace a vzdálenost 50 m od okraje lesa

Kategorie lesa

Dle § 6, zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (dále jen lesní zákon) se lesy dle převažujících funkcí rozdělují do tří kategorií.

Obrázek 22: Kategorie lesa v SO ORP Náchod

Zdroj: ÚAP Náchod

Lesy hospodářské (LH)

Lesy hospodářské jsou lesy, které nejsou zařazeny v kategorii lesů ochranných nebo lesů zvláštního určení.

Lesy ochranné (LO)

Do lesů ochranných se zařazují lokality na mimořádně nepříznivých stanovištích (sutě, kamenná moře, prudké svahy, strže, nestabilizované náplavy a písky, rašeliniště, odvaly a výsypky apod.) – subkategorie 21 a - Česká Čermná, Vestec, Velké Petrovice, Police nad Metují, Česká Metuje, Česká Skalice, Žďár nad Metují, Náchod, Bezděkov nad Metují, Machov, Lhota pod Hořčickami, Suchý Důl, Hronov, Žernov, Vysoká Srbská, Stárkov.

Dále pak lesy vysokohorské pod hranicí stromové vegetace chránící níže položené lesy (21b) a lesy na exponovaných hřebenech (21c) – tyto subkategorie se v ORP Náchod nevyskytují

Lesy zvláštního určení (LZU)

Mezi lesy zvláštního určení se zařazují především lesy, které nejsou lesy ochrannými a v ORP Náchod se jedná především o:

- Lesy v pásmech hygienické ochrany vodních zdrojů I. stupně - 31a – Nový Hrádek, Červený Kostelec, Machov
- Lesy v ochranných pásmech zdrojů přírodních léčivých a stolních minerálních vod – 31b - Velké Poříčí, Česká Čermná, Náchod, Horní Radechová, Hronov, Žďárky, Vysoká Srbská,
- Lesy na území národních parků a národních přírodních rezervací – 31c – Vysoká Srbská, Machov

Dále zde lze zařadit lesy, u kterých veřejný zájem na zlepšení a ochranu životního prostředí nebo jiný oprávněný zájem na plnění mimoprodukčních funkcí lesa je nadřazen funkcím produkčním. V SO ORP Náchod jde především o tyto lesy:

- Lesy v prvních zónách chráněných krajinných oblastí a lesy v přírodních rezervacích, národních přírodních památkách a přírodních památkách - 32a - Česká Metuje, Žernov, Česká Čermná, Police nad Metují, Česká Metuje, Slatina nad Úpou, Česká Skalice, Náchod, Machov, Suchý Důl, Žernov, Stárkov,
- Lesy lázeňské – 32b - na území SO ORP Náchod se nevyskytují
- Lesy příměstské a další lesy se zvýšenou rekreační funkcí – 32c – Červený Kostelec, Zábrodí, Kramolna, Náchod, Horní Radechová, Hronov
- Lesy sloužící lesnickému výzkumu a výuce – 32d - na území SO ORP Náchod se nevyskytují
- Lesy se zvýšenou funkcí půdoochrannou, vodochrannou, klimatickou nebo krajinotvornou - 32e – Police nad Metují, Machov, Červená Hora, Česká Čermná, Velké Petrovice, Nový Hrádek, Česká Metuje, Dolní Radechová, Žďár nad Metují, Náchod, Hronov, Stárkov,
- Lesy potřebné pro zachování biologické různorodosti – 32f – Velké Petrovice, Česká Metuje, Bezděkov nad Metují, Machov, Mezilečí, Hronov, Stárkov, Vysoká Srbská, Velké Petrovice,
- Lesy v uznaných oborách a v samostatných bažantnicích - 32g - na území SO ORP Náchod se nevyskytují
- Lesy v nichž jiný důležitý veřejný zájem vyžaduje odlišný způsob hospodaření – 32h - Slatina nad Úpou, Česká Skalice, Žernov,

Tabulka 31: Kategorie a subkategorie lesa

Kategorie		Subkategorie	ha
10	Lesy hospodářské		8 404,04
21a	Lesy ochranné	na mimořádně nepříznivých stanovištích	1 370,71
	Lesy zvláštního určení		
31a		v ochranných pásmech vodních zdrojů – I. stupeň	2,98
31b		v ochranných pásmech přírodních léčivých zdrojů a zdrojů přírodních minerálních vod	793,92
31c		na území národních parků a národních přírodních rezervací	1,96

32a	v prvních zónách chráněných krajinných oblastí a lesy v přírodních rezervacích, národních přírodních památkách a přírodních památkách	853,02
32c	příměstské a další lesy se zvýšenou rekreační funkcí	587,54
32e	se zvýšenou funkcí půdoochrannou, vodoochrannou, klimatickou nebo krajinnotvornou	904,43
32f	potřebné pro zachování biologické různorodosti	136,17
32h	lesy v nichž jiný důležitý veřejný zájem vyžaduje odlišný způsob hospodaření	12,16
Celkový součet		13 048,93

Zdroj: ÚAP 2020

Vzdálenost 50m od okraje lesa

Dle § 14, lesního zákona jsou projektanti nebo pořizovatelé územně plánovací dokumentace, návrhů na stanovení dobývacích prostorů a zpracovatelé dokumentací staveb povinni dbát zachování lesa a řídit se přitom ustanoveními tohoto zákona. Dotýká-li se řízení podle zvláštních předpisů zájmů chráněných tímto zákonem, rozhodne stavební úřad nebo jiný orgán státní správy jen se souhlasem příslušného orgánu státní správy lesů, který může svůj souhlas vázat na splnění podmínek. Tohoto souhlasu je třeba i k dotčení pozemků do vzdálenosti 50 m od okraje lesa. To znamená, že les má stanovenou ochranné pásmo 50m přímo ze zákona. Toto ochranné pásmo je uvedeno ve výkresové části jak limit.

Jev 43a – Plochy vhodné k zalesnění, plochy vhodné k zatravnění

Viz kapitola 3.8.1.

3.9 OBČANSKÁ VYBAVENOST VČETNĚ JEJÍ DOSTUPNOSTI A VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ

V tématu jsou řešeny tyto jevy dané vyhláškou č. 500/2006 Sb. (Příloha č. 1, Část A), ve znění pozdějších předpisů:

Číslo jevu	Název jevu	Hodnota	Limit	Jev vstupuje do indikátoru RURÚ
3	zařízení občanského vybavení			x
3a	veřejná prostranství			

Jev č. 3 – Zařízení občanského vybavení

Rozsah sledovaných zařízení občanské vybavenosti je dán především metodickým dokumentem Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury (Certifikovaná metodika TB050MMR01). Jedná se zejména o zařízení veřejné občanské vybavenosti pro vzdělávání a výchovu, sociální péči a péči o rodinu, zdravotnictví, kulturu, veřejnou správu, sport a volný čas. Zařízení občanské vybavenosti jsou rozdělena na základní a vyšší kategorii.

Tento jev je výsledkem zmapování stavu území.

Zařízení občanské vybavenosti základní kategorie

Tabulka 32: Počty sledovaných základních typů zařízení občanské vybavenosti v obcích

Obec	Počet zařízení v obci										
	mateřská škola	základní škola (I. st.)	základ. škola (I. a II. st.)	praktický lékař	prakt. lékař pro děti	zubní lékař	gynekologie	lékárna	knihovna	pošta	dětské hřiště
Bezděkov nad Metují	1	1							1	1	2
Borová									1		1
Brzice											3
Bukovice	1	1									3
Červená Hora	1								1		3
Červený Kostelec	3	2	2	4	1	2	1	2	4	1	9
Česká Čermná	1	1							1	1	1
Česká Metuje	1								1	1	3
Česká Skalice	2		1	4	2	3	1	2	1	1	6
Dolní Radechová	1	1				1			1	1	3
Horní Radechová	1								2	1	2
Hoříčky	2		1	1				1	1	1	3
Hronov	3	1	1	5	2	2	1	2	1	1	6
Kramolna	1								2		1
Lhota pod Hoříčkami											1
Litoboř											1
Machov	1		1	1		1			1	1	3
Mezilečí											2
Náchod	9		7	12	6	18	5	9	3	3	18
Nový Hrádek	1		1	1	1	1			1	1	2
Police nad Metují	2		1	3	1	5	1	3	1	1	2
Říkov									1		1
Slatina nad Úpou									1	1	2
Stárkov	1		1	1		1			1	1	1
Studnice	1	1							2	1	3
Suchý Důl	1	1							1	1	2
Velká Jesenice	1	1							1	1	1
Velké Petrovice	1								1		2
Velké Poříčí	1		1	1		3		1	1	1	1
Vestec											1
Vysoká Srbská											2
Vysokov									1	1	1
Zábrodí									1		2
Žďár nad Metují	1	1							1	1	2
Žďárky	1	1							1	1	2
Žernov									1		1

Zdroj: ÚAP 2020, Dotazníkové šetření ÚAP 2020, Ekotoxa, Národní registr poskytovatelů zdravotních služeb, Mapy.cz, Rejstřík škol MŠMT, RISY

Zařízení občanské vybavenosti vyšší kategorie**Střední školství****Náchod**

- Střední průmyslová škola stavební a Obchodní akademie arch. Jana Letzela (státní)

- Jiráskovo gymnázium (státní)
- Střední odborná škola sociální a zdravotnická - Evangelická akademie (církevní)
- Praktická škola, Základní škola a Mateřská škola Josefa Zemana (státní)
- ACADEMIA MERCURII soukromá střední škola, s.r.o. (soukromá)

Červený Kostelec, Hronov, Velké Poříčí

- Střední průmyslová škola Otty Wichterleho (státní)

Základní umělecké školy

Červený Kostelec, Police nad Metují, Náchod, Hronov

Zdravotnická zařízení

Tabulka 33: Zdravotnická zařízení vyšší kategorie

Zdravotnické zařízení	Červený Kostelec	Česká Skalice	Hronov	Machov	Náchod	Police nad Metují	Studnice	Velké Poříčí	SO ORP Náchod
Nemocnice					1				1
Zdravotnická záchranná služba					1				1
Zdravotnická dopravní služba					2	1			
Samostatná ordinace lékaře specialisty	3	5	3		26	8	1	1	47
Domácí zdravotní péče	1		1		1				3
Hospic	1								1
Celkem	5	5	4	0	31	9	1	1	56

Zdroj: Dotazníkové šetření ÚAP 2020, Národní registr poskytovatelů zdravotních služeb

Zařízení sociálních služeb

Tabulka 34: Zařízení vybraných sociálních služeb

Obec	Denní stacionáře	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	Domovy pro seniory	Azylové domy	Domovy na půl cesty	Sociální poradny	Sociální rehabilitace	Péčovatelská služba	Chráněné bydlení	SO ORP Náchod
Červený Kostelec	1					1		1		3
Česká Skalice		1	1					1		3
Hronov			3					1		4
Náchod	1	1	2	1	1	6	3	2	1	18
Police nad Metují			1					1		2
Celkem	2	2	7	1	1	7	3	6	1	30

Zdroj: Dotazníkové šetření ÚAP 2020, Registr poskytovatelů sociálních služeb

Domovy pro seniory

- Domov seniorů Hronov – Malá Čermná

- Domov důchodců Malá Čermná
- Domov odpočinku ve stáří Justynka, Hronov
- Domov důchodců Náchod
- Domov pro seniory Marie, Náchod
- Domov důchodců Police nad Metují
- Domovy Na Třešňovce, Česká Skalice

Domovy pro osoby se zdravotním postižením

- Diakonie ČCE – středisko BETANIE – evangelický domov v Náchodě
- Domovy Na Třešňovce, Česká Skalice

Domy na půl cesty

- Dům na půli cesty - Náchod

Azylové domy

- Sv. Anna Domov pro matky s dětmi, Náchod

Pečovatelská služba

- Charitní pečovatelská služba Náchod
- Pečovatelská služba Rybářská ul., Náchod
- Pečovatelská služba Česká Skalice
- Pečovatelská služba Hronov
- Město Police nad Metují – pečovatelská služba
- Oblastní charita Červený Kostelec

Denní stacionáře

- Stacionář Cesta Náchod
- Denní stacionář Červený Kostelec

Odborné sociální poradenství

- Centrum pro integraci osob se zdravotním postižením Královéhradeckého kraje, Náchod
- Manželská a rodinná poradna, Náchod
- Občanská poradna Náchod
- TyfloCentrum Hradec Králové, o. p. s., detašované pracoviště Náchod
- Ambulantní centrum Náchod
- Poradna paliativní a hospicové péče Náchod
- Oblastní charita Červený Kostelec

Sociální rehabilitace

- Aspekt z.s., Náchod
- Sociální rehabilitace – středisko Náchod
- Tréninková kavárna Láry Fáry 2, Náchod

Chráněné bydlení

- Domov Dědina, Náchod

Změny proti roku 2016 – je registrováno o 2 zařízení sociálního poradenství více.

Jev č. 3a – Veřejná prostranství

Jev je popsán v kapitole 3.2.

3.10 DOPRAVNÍ A TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA VČETNĚ JEJÍ DOSTUPNOSTI

3.10.1 Dopravní infrastruktura

V tématu jsou řešeny tyto jevy dané vyhláškou č. 500/2006 Sb. (Příloha č. 1, Část A), ve znění pozdějších předpisů:

Číslo jevu	Název jevu	Hodnota	Limit	Jev vstupuje do indikátoru RURÚ
93a	pozemní komunikace, jejich kategorie a jejich ochranná pásma		x	x
93b	terminály a logistická centra			
94a	železniční dráhy, jejich kategorie a jejich ochranná pásma		x	x
98	lanové dráhy a jejich ochranná pásma			
100	tramvajové dráhy a jejich ochranná pásma		x	
101	trolejbusové dráhy a jejich ochranná pásma		x	
102a	letišť a letecké stavby a jejich ochranná pásma a zájmová území		x	
104	sledované vodní cesty		x	
105	hraniční přechody		x	
105a	linky a zastávky veřejné hromadné dopravy			
106	cyklostezky, cyklotrasy, hipostezky, turistické stezky, běžecké trasy, sjezdovky	x		

Jev č. 93a – Pozemní komunikace, jejich kategorie a jejich ochranná pásma

Správním územím ORP Náchod neprobíhá žádná trasa panevropského multimodálního koridoru. Podél západní hranice řešeného území vede v Politice územního rozvoje ČR definovaná rozvojová osa OS4 Praha-Hradec Králové/Pardubice–Trutnov–hranice ČR/Polsko(–Wrocław), která sleduje tah dálnice D11. Připravovaná dálnice D11 je součástí TEN-T s přímou vazbou na polskou silniční síť.

Dálnice

Na území SO ORP se nenachází žádná dálnice.

Silnice I. třídy

Řešeným územím prochází silnice I. třídy I/33 a I/14. Silnice I/33 vede jižní polovinou územím východozápadním směrem. Na ní je významný tranzitní proud vč. těžké nákladní dopravy od Hradce Králové dále do Polska (Kladsko). Silnice I/14 protíná území od jihu k severu a spojující Náchod a Červený Kostelec. Na území města Náchod je komunikace vedena v péři se silnicí I/33.

- **I/14:** Liberec (I/13) - Jablonec n.Nisou (I/65) - Tanvald - Vrchlabí - Trutnov- Červený Kostelec –
- Náchod (I/33) - Vamberk - Ústí n.O. - Č.Třebová - Třebovice
- **I/33:** Hradec Králové (I/11, I/35) - Jaroměř (I/37) - Česká Skalice - Náchod (I/14) – Polsko

Silnice II. a III. třídy

Silnice II. třídy zajišťují především dopravní obslužnost jednotlivých obcí uvnitř území, včetně ochranného pásma. V řešeném území se nacházejí následující silnice II. třídy:

- **II/285** Olešnice v O.h. - Rzy - Nové Město n.M. - Náhořany - Volovka - Jaroměř - Velichovky - II/325
- **II/301** Police n.M. (II/303) - Česká Metuje - Radvanice - Trutnov (I/14)
- **II/303** Náchod (I/33) - V.Poříčí - Hronov - Police n.M. - Broumov (II/302) - Olivětín
- **II/304** Týniště n.O. (I/11) - Opočno - Bohuslavice - Velká Jesenice - Česká Skalice - Hoříčky - Havlovice - Úpice (I/14)
- **II/567** Hronov (II/303) - Horní Kostelec - Rtyň v Podkrkonoší (I/14)

Tento základní systém je dále doplněn sítí silnic III. třídy (včetně ochranného pásma), které zajišťují zpřístupnění ostatních sídel neležících na hlavních trasách a jejich napojení na vyšší komunikační systém.

Dále na silniční síť II. a III. třídy navazují místní a účelové komunikace.

Jev č. 93b - Terminály a logistická centra

Tento jev se v řešeném území nevyskytuje.

Jev č. 94a - Železniční dráhy, jejich kategorie a jejich ochranná pásma

V řešeném území se nachází železniční tratě celostátní. Tyto tratě jsou neelektrizované a jednokolejné.

- **trať č. 26** Týniště nad Orlicí – Náchod – Hronov – Police nad Metují – Česká Metuje – Otovice zastávka.
- **trať č. 32** Jaroměř - Starkoč – Červený Kostelec – Trutnov-Poříčí – Trutnov hl. n.

Bezprostřední obsluha území je zajišťována prostřednictvím železničních zastávek (Z) nebo stanic (S), viz tabulka níže:

Tabulka 35: Přehled železničních zastávek a stanic

Trať	Název	Druh
26	Česká Metuje	Z
	Hronov	S
	Hronov zastávka	Z
	Náchod	S
	Náchod zastávka	Z
	Náchod-Běloves	Z
	Náchod-Malé Poříčí	Z
	Police nad Metují	S
	Velké Poříčí	Z
	Žďár nad Metují	Z
32	Červený Kostelec	S
	Česká Skalice	S
	Olešnice	Z
	Řešetova Lhota	Z

Trať	Název	Druh
	Velká Jesenice	Z
26, 32	Starkoč	S

Zdroj: Ekotoxa 2020

V řešeném území se nachází železniční vlečky, které jsou součástí železničních tratí. Jedná se o železniční stanici Náchod, železniční stanice Hronov, železniční stanice Česká Skalice a dále jedna vlečka u obce Velká Jesenice (zemědělský objekt AGRO Č. Skalice).

Jev č. 98 – Lanové dráhy a jejich ochranná pásma

V jižní části řešeného území v obci Nový Hrádek se nachází lanová dráha (osobní).

Jev č. 100 – Tramvajové dráhy a jejich ochranná pásma

Tento jev se v řešeném území nevyskytuje.

Jev č. 101 – Trolejbusové dráhy a jejich ochranná pásma

Tento jev se v řešeném území nevyskytuje.

Jev č. 102a – Letiště a letecké stavby a jejich ochranná pásma a zájmová území

Na řešeném správním území ORP Náchod jsou lokalizovány dvě letiště. Ve Velkém Poříčí je veřejné vnitrostátní letiště (LKVP) provozované Aeroklubem Hronov s travnatou přistávací plochou v délce 760 metrů a u Náchoda (LKNACH) provozuje tamní aeroklub neveřejnou plochu určenou k využití sportovními létacími zařízeními. Letiště Velké Poříčí má stanovená ochranná pásma.

Do území dále zasahují ochranná pásma veřejného vnitrostátního letiště Nové Město nad Metují (LKNM); ochranné pásmo vnitřní i vnější ornitologické, ochranné pásmo k ochraně před nebezpečnými a klamavými světly a ochranné pásmo letišť s výškovým omezením staveb.

Jev č. 104 – Sledované vodní cesty

Tento jev se v řešeném území nevyskytuje.

Jev č. 105 – Hraniční přechody

V řešeném území se nachází celkem 6 hraničních přechodů mezi ČR a Polskem. Jedná se o přechody silniční (S) a turistické (T), vydané Ministerstvem vnitra ČR.

- (S) Náchod – Kudowa Slone
- (T) Česká Čermná – Brzozowice
- (T) Machovská Lhota – Ostrá Góra
- (T) Machovský kříž - Pasterka
- (T) Malá Čermná - Czermna
- (T) Žďárky – Pstrazna

Jev č. 105a – Linky a zastávky veřejné hromadné dopravy

Celé území SO ORP je integrováno do IREDO a to jak autobusová, tak i drážní doprava. V rámci města Náchod je provozována MHD (do r. 2006 jako MAD placená krajem). Systém IREDO byl na Náchodsku zaveden jako v prvním z regionů kraje v rámci pilotního projektu již od 12. prosince 2004. Byly nastaveny základní principy organizace provozu (taktový jízdní řád, vzájemné přestupní vazby linek, jednotný tarif) a v průběhu roku 2005 se integrovaly také vlaky ČD.

Jev č. 106 – Cyklostezky, cyklotrasy, hipostezky, turistické stezky, běžkařské trasy, sjezdovky

Cyklostezky

V řešeném území se nachází cyklostezka Rozkoš, vede přes obce Česká Skalice a Velká Jesenice.

Cyklotrasy

Náchodsko je pokryto poměrně hustou sítí cyklotras, přičemž za páteřní komunikaci můžeme považovat úsek cyklotrasy č. 22 „Jizersko-krkonošská magistrála“, která v řešeném území propojuje Českou Metují, Polici nad Metují, Hronov, Velké Poříčí, Náchod, Českou Čermnou a Borovou.

Většina cyklotras je ve velké části vedena v rámci běžné silniční sítě. Zejména např. vedení cyklotrasy č. 22 po zatížené silnici II/303 mezi Žabokrký a Policí n/M a na průtahu Hronovem nelze považovat za bezpečné. Jako samostatná cyklostezka jsou vedeny vybrané úseky magistrály č. 22 (Velké Poříčí – Běloves) nebo místních cyklotras (Náchod, Plhovské náměstí – Dolní Radechová; Bražec – Peklo – Lipí; Žďárky – Vysoká Srbská).

V řešeném území se dále nachází cyklotrasy IV. třídy.

Turistické trasy

V řešeném území se nachází turistické trasy poskytované společností Klub českých turistů. Turistické trasy pokrývají téměř celé řešené území, kromě dvou obcí a to obec Říkov a obec Velká Jesenice.

3.10.2 Technická infrastruktura

V tématu jsou řešeny tyto jevy dané vyhláškou č. 500/2006 Sb. (Příloha č. 1, Část A), ve znění pozdějších předpisů:

Číslo	Název jevu	Hodnota	Limit	Jev vstupuje do indikátoru RURÚ
67	technologické objekty zásobování vodou a jejich ochranná pásma		x	
68	vodovodní řady a jejich ochranná pásma		x	x
69	technologické objekty odvádění a čištění odpadních vod a jejich ochranná pásma		x	
70	kanalizační stoky a jejich ochranná pásma		x	x
71	výrobní elektřiny a jejich ochranná pásma		x	
72	elektrické stanice a jejich ochranná pásma		x	
73	nadzemní a podzemní vedení elektrizační soustavy a jejich ochranná pásma		x	
74	technologické objekty zásobování plynem a jejich ochranná pásma		x	
75	vedení plynovodů a jejich ochranná pásma a bezpečnostní pásma		x	x

Číslo	Název jevu	Hodnota	Limit	Jev vstupuje do indikátoru RURÚ
76	technologické objekty zásobování jinými produkty a jejich ochranná pásma		x	
77a	vedení pro zásobování jinými produkty a jejich ochranná pásma		x	
79	technologické objekty zásobování teplem a jejich ochranná pásma		x	
80	teplovody a jejich ochranná pásma		x	x
82a	elektronické komunikace, jejich ochranná pásma a zájmová území		x	
82b	sdružené liniové sítě		x	

Jev č. 67 – technologické objekty zásobování vodou a jejich ochranná pásma

Mezi technologické objekty pro zásobování vodou vedených v datech ÚAP jsou vodojemy, úpravní vody, čerpací stanice a další blíže nespecifikované objekty.

Vodojem

Pod pojmem vodojem se rozumí vodárenský objekt pro akumulaci vody. Vodojemy slouží pro vyrovnání rozdílu mezi přítokem vod z vodního zdroje (limit kapacity zdroje) a odběry spotřebitelů (různá potřeba v průběhu dne). Dále zajišťují potřebný tlak na vodovodní síti. Vodojemy dělíme na podzemní nebo nadzemní.

V SO ORP Náchod se nachází 57 vodojemů (bez bližšího určení). Vodojem se nenachází v obci Velká Jesenice, Říkov, Vestec, Lhota pod Hoříčkami, Žernov, Slatina nad Úpou, Červená Hora, Dolní Radechová, Velké Poříčí, Bezděkov nad Metují a Česká Metuje.

Nedílnou součástí každého vodojemu je ochranné pásmo. To je vymezeno oploceným nebo jinak vyhrazeným pozemkem s kontrolou vstupu a stanoveným speciálním hospodařením. K ochrannému pásmu se dále pojí další územní a technické náležitosti zajišťující bezproblémový provoz a ochranu každého vodojemu.

Změny proti roku 2016 – v datech z roku 2020 chybí po jednom vodojemu v České Metuji, Velkých Petrovích a Červeném Kostelci. V Náchodě schází proti roku 2016 dva vodojemy.

Úpravna vody

Pod pojmem úpravna vody se rozumí objekt sloužící k výrobě pitné vody ze surové odebrané z vodního zdroje. Úpravou se rozumí proces, při kterém se mění fyzikální, chemické a mikrobiologické vlastnosti vody. Výsledkem celého procesu úpravy vody je produkt v podobě pitné vody, která splňuje všechny legislativní požadavky a normy.

V datech ÚAP nejsou tyto plochy evidovány. Lze však předpokládat, že ochranné pásmo každého takového prvku je jeho nejbližší okolí.

V SO ORP Náchod se nachází celkem čtyři úpravní vody, po jedné v obcích Česká Skalice a Nový Hrádek, dvě se nachází v obci Červený Kostelec.

Změny proti roku 2016 – beze změny.

Čerpací stanice

Na soustavě vodovodní sítí bývají také čerpací stanice pro vytvoření požadovaného tlaku v potrubí. Čerpací stanice je tvořena čerpadlem, které zajistí požadované tlakové parametry a bezpečný spolehlivý provoz.

V SO ORP Náchod se nachází celkem 21 čerpacích stanic.

Změny proti roku 2016 – beze změny.

Jev č. 68 – vodovodní řády a jejich ochranná pásma

Vodovodní řády jako takové jsou tzv. sítěmi technického vybavení (technická infrastruktura), kterou lze dělit podle územní působnosti, funkčního a kapacitního významu, ve smyslu ČSN 73 6005. Prostorové uspořádání sítí technického vybavení lze rozdělit na 3 základní kategorie:

- a) vedení dálková – zde patří přiváděcí, výtlačné a zásobní řády,
- b) vedení místní – zde patří hlavní a vedlejší rozvodné řády s přímou funkční vazbou na zásobované objekty,
- c) vodovodní přípojky – ty však nejsou dle platné legislativy vodovodními řády, zajišťují dodávku vody jednotlivým odběrným místům.

Dle územní působnosti se vodárenské soustavy dělí na 3 kategorie:

- a) vodovody místní – lze je charakterizovat jako technicky a provozně jednoduchá zařízení zajišťující zásobování jedné obce nebo města z jednoho případně z více zdrojů pitné vody,
- b) vodovody skupinové – charakteristickým znakem je společné zásobování několika spotřebišť (měst a obcí) z jednoho nebo více vodních zdrojů,
- c) vodovody oblastní – jedná se o vodovody, u kterých je z jednoho strategického vodního zdroje (zpravidla vodárenské nádrže) případně dalších zdrojů zásobováno rozsáhlé území spadající do několika okresů nebo krajů.

Vodovodní síť evidována v datech ÚAP SO ORP Náchod je velmi rozsáhlá. Vzhledem k nedostatku podrobnějších informací nelze tuto vodovodní síť blíže popsat.

Ochranná pásma vodovodních řádů vycházejí ze zákona č.274/2001 Sb. zákon o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů. Ochranné pásmo slouží k bezprostřední ochraně vodovodních řádů před poškozením. Ochranným pásmem se rozumí prostor v bezprostřední blízkosti vodovodních řádů určený k zajištění jejich provozuschopnosti. Ochranná pásma jsou vymezena vodorovnou vzdáleností od vnějšího líce stěny potrubí na každou stranu

- a) u vodovodních řádů do DN 500 včetně, 1,5 m
- b) u vodovodních řádů nad DN 500, 2,5 m
- c) u vodovodních řádů nad DN 200, jejichž dno je uloženo v hloubce větší než 2,5 m pod upraveným povrchem se vzdálenosti podle písmene a) a b) od vnějšího líce se zvyšují o 1,0 m

V ochranném pásmu vodovodních řádů jsou stanovena omezení, která je nutno dodržovat. Udělování výjimek případně sankcí při porušení podmínek ochranného pásma zajišťuje vodoprávní úřad.

V SO ORP Náchod jsou vodovodem vybaveny téměř všechny zastavěné oblasti, s výjimkami v obcích Stárkov, Říkov a Brzice.

Změny proti roku 2016 – došlo k rozšíření vodovodní sítě v obcích Česká Skalice, Velká Jesenice, Mezilečí, Nový Hrádek, Borová, Česká Čermná, Náchod, Machov a Police nad Metují. V dalších obcích se vodovodní síť rozrostla buď vůbec, či minimálně.

Jev č. 69 – technologické objekty odvádění a čištění odpadních vod a jejich ochranná pásma

V datech ÚAP je evidováno celkem deset ČOV, jedna kořenová čistírna Žďár nad Metují a 14 čerpacích stanic odpadních vod.

Ochranné pásmo pro ČOV je stanoveno technickou normou TNV 75 6011 Ochrana prostředí kolem kanalizačních zařízení.

V SO ORP Náchod není evidováno žádné ochranné pásmo.

Změny proti roku 2016 – beze změny.

Jev č. 70 – kanalizační stoky a jejich ochranná pásma

Kanalizace je provozně samostatný soubor staveb a zařízení. Kanalizace je, dle zákona č.254/2001 Sb., zákon o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), vodním dílem. Kanalizace pro veřejnou potřebu se zřizují a provozují ve veřejném zájmu, musí je trvale využívat alespoň 50 fyzických osob nebo musí být do této kanalizace vypouštěno průměrně denně alespoň 10 m³ odpadní vody. Na takové kanalizace se pak vztahuje zákon č.274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu. Podle způsobu odvádění odpadních vod rozlišujeme nejčastěji 3 základní soustavy stokových sítí:

- soustava jednotná – odvádí splaškové i dešťové vody, přičemž dešťové vody se vtokem do kanalizační sítě stávají vodami odpadními
- soustava oddílná – samostatně jsou realizovány stoky pro odvádění splaškových a dešťových vod
- soustava kombinovaná

Dle dat ÚAP je kanalizace evidována ve většině obcí SO ORP Náchod. Z větších obcí kanalizace chybí například v Brzicích, Mezilečí, Slatině nad Úpou nebo Stárkově.

Změny proti roku 2016 – k nejvýznamnějšímu rozšíření kanalizace došlo v obcích Studnice, Vysokov či Machov. V jiných obcích kanalizace byla rozšířena pouze minimálně, nebo vůbec.

Kanalizační přípojky jsou samostatnou stavbou tvořenou úsekem potrubí od vyústění vnitřní kanalizace stavby nebo odvodnění pozemku až k zaústění do stokové sítě. Kanalizační přípojka není, dle zákona č.254/2001 Sb. zákon o vodách a o změně některých zákonů, vodním dílem. Jako stavba se na kanalizační přípojku nahlíží z pohledu zákona č.183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).

Ochranná pásma kanalizačních řádů vycházejí ze zákona č.274/2001 Sb. zákon o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů. Ochranné pásmo slouží k bezprostřední ochraně kanalizačních řádů před poškozením. Ochranným pásmem se rozumí prostor v bezprostřední blízkosti kanalizačních řádů určený k zajištění jejich provozuschopnosti. Ochranná pásma jsou vymezena vodorovnou vzdáleností od vnějšího líce stěny potrubí na každou stranu

- a) u kanalizačních řádů do DN 500 včetně, 1,5 m
- b) u kanalizačních řádů nad DN 500, 2,5 m

- c) u kanalizačních řádů nad DN 200, jejichž dno je uloženo v hloubce větší než 2,5 m pod upraveným povrchem se vzdálenosti podle písmene a) a b) od vnějšího líce se zvyšují o 1,0 m

V ochranném pásmu kanalizačních řádů jsou stanovena omezení, která je nutno dodržovat. Udělování výjimek případně sankcí při porušení podmínek ochranného pásma zajišťuje vodoprávní úřad.

Všechny úseky kanalizace mají v SO ORP Náchod v současnosti zakresleno ochranné pásmo vedoucí podél kanalizace.

Jev č. 71 – Výrobní elektřiny a jejich ochranná pásma

Výrobní elektřiny (elektrárna) nad 1 MW výkonu. V řešeném území se nachází 4 výrobní elektřiny nad 1 MW výkonu.

V řešeném území se dále nachází elektrárny o výkonu v rozmezí 0,1 až 1 MW, celkem 18 výroben elektřiny.

Celkový výkon těchto zařízení dodávajících elektrickou energii do veřejné distribuční sítě ve SO ORP Náchod je cca 16 MW.

Seznam jednotlivých zdrojů elektrické energie, včetně výkonu a typu energie, je uveden níže v tabulce.

Tabulka 36: Zdroje elektrické energie v území SO ORP Náchod nad 0,1 MW instalovaného výkonu

Název subjektu	Obec	Výkon [MW]	Typ energie
ENERGI BB, s.r.o.	Česká Skalice	2,8	fotovoltaický
Photon Power s.r.o.	Vysokov	1,9	fotovoltaický
ABIOGAS s.r.o.	Červený Kostelec	1,6	plynový a spalovací
Zemědělské družstvo OSTAŠ	Česká Metuje	1,2	plynový a spalovací
innogy Energo, s.r.o.	Náchod	1,0	plynový a spalovací
innogy Energetika Plhov - Náchod, s.r.o.	Náchod	1,0	plynový a spalovací
innogy Energetika Plhov - Náchod, s.r.o.	Náchod	1,0	plynový a spalovací
FV Elektrárna Bražec, spol. s r.o.	Náchod	1,0	fotovoltaický
innogy Energo, s.r.o.	Náchod	0,8	plynový a spalovací
Zemědělské družstvo Dolany	Vestec	0,8	plynový a spalovací
VACEK PĚKOV s.r.o.	Police nad Metují	0,5	plynový a spalovací
Zemědělské družstvo Dolany	Česká Skalice	0,5	fotovoltaický
FeMoS s.r.o.	Česká Metuje	0,5	fotovoltaický
SLUNCE Energy s.r.o.	Velké Poříčí	0,2	fotovoltaický
CLITIA, a.s.	Česká Skalice	0,2	fotovoltaický
ERDING, a.s.	Červený Kostelec	0,2	plynový a spalovací
EKOpaliva s.r.o.	Zábrodí	0,2	fotovoltaický
Technické služby Police nad Metují, s. r. o.	Police nad Metují	0,2	kogenerací
LEADERMARK a.s.	Náchod	0,2	fotovoltaický
LK system s.r.o.	Česká Skalice	0,1	fotovoltaický
AGRO CS a.s.	Česká Skalice	0,1	vodní
NEW ENERGY CZ s.r.o.	Kramolna	0,1	fotovoltaický

Zdroj: licence.eru.cz 2020

V řešeném území se také nachází další elektrárny bez rozlišení výkonu. Celkem se jedná o 11 elektráren, včetně ochranného pásma, z toho 3 malé vodní elektrárny (MVE), 2 solární, 2 tepelné a 4 větrné (VTE).

- MVE Velké Poříčí (obec Velké Poříčí), MVE Velké Petrovice-Žaborky (obec Velké Petrovice), MVE Hronov (obec Hronov);

- solární elektrárna ZŠ Skalice (obec Česká Skalice), solární elektrárna SpŠ Hronov (obec Hronov);
- tepelná elektrárna Teplárna Náchod (obec Náchod), tepelná elektrárna sídlištní kotelna Police nad Metují (obec Police nad Metují);
- VTE Nový Hrádek (4x obec Nový Hrádek)

Jev č. 72 – Elektrické stanice a jejich ochranná pásma

V řešeném území se nachází celkem 507 elektrických stanic, včetně ochranného pásma. Jedná se o kompaktní a zděné stanice (104), stožárové stanice (373), venkovní stanice a stanice v budovách (4), vestavěné a věžové (21) a nezařazené (5).

V řešeném území se dále nachází celkem 8 elektrických rozvodů, včetně ochranného pásma. Jedná se o rozvodny společnosti SŽDC v obci Vysokov (1), v obci Velké Petrovice (3), rozvodna vysokého napětí VN 35 kV v obci Náchod (1) a rozvodny velmi vysokého napětí VVN 110 kV v obcích Náchod (1), Police nad Metují (1) a Červený Kostelec (1).

Jev č. 73 – Nadzemní a podzemní vedení elektrizační soustavy a jejich ochranná pásma

Všechny obce řešeného území jsou napojeny na vedení elektrické energie nízkého napětí (NN) a vysokého napětí (VN 10, 35 kV), včetně ochranného pásma.

Vedení velmi vysokého napětí (VVN 110 kV), včetně ochranného pásma, vede přes obce Červený Kostelec, Zábrodí, Dolní Radechová, Náchod, Vysokov, Velké Poříčí, Žďárky, Vysoká Srbská, Bezděkov nad Metují, Police nad Metují, Žďár nad Metují, Česká Metuje, Velké Petrovice, Stárvov.

Jev č. 74 – Technologické objekty zásobování plynem a jejich ochranná pásma

V řešeném území se nachází celkem 65 technologických objektů zásobování plynem. Jedná se o stanice katodové ochrany (3x SKO), regulační stanice STL (41), regulační stanice VTL (17) a objekty nerozlišené (4).

Jev č. 75 – Vedení plynovodů a jejich ochranná pásma a bezpečnostní pásma

Řešené území je pokryto vedením plynovodů nízkotlakého (NTL), středotlakého (STL) a vysokotlakého (VTL). Vedením plynovodu NTL, STL je zásobena asi polovina obcí.

Trasy vedení VTL vedou přes obce:

- Červený Kostelec, Studnice, Česká Skalice;
- Červený Kostelec, Zábrodí, Horní Radechová, Náchod;
- Náchod, Dolní Radechová, Kramolna, Studnice;
- Vysokov;
- Náchod, Horní Radechová, Velké Poříčí, Hronov;
- Náchod, Velké Poříčí, Žďárky, Vysoká Srbská, Bezděkov nad Metují, Police nad Metují, Bukovice.

V řešeném území se nachází také liniové prvky katodové ochrany (jedná se o anodové uzemnění), včetně ochranného a bezpečnostního pásma.

Jev č. 76 – Technologické objekty zásobování jinými produkty a jejich ochranná pásma

Tento jev se v řešeném území nevyskytuje.

Jev č. 77a – Vedení pro zásobování jinými produkty a jejich ochranná pásma

Tento jev se v řešeném území nevyskytuje.

Jev č. 79 – Technologické objekty zásobování teplem a jejich ochranná pásma

V řešeném území se nachází dva technologické objekty zásobování teplem. Jedná se o teplárnu Náchod a kotelna na sídlišti Police nad Metují.

Jev č. 80 – Teplovody a jejich ochranná pásma

Soustava centralizovaného zásobování teplem je v řešeném území vybudována pouze v Náchodě, včetně ochranného pásma. Systém je provozován Teplárnou Náchod, která je součástí firmy původně innogy Energo, s. r.o.

Jev č. 82a – Elektronické komunikace, jejich ochranná pásma a zájmová území

V řešeném území se nachází celkem 225 komunikačních zařízení, jedná se o antény (5), RSS body (21), vysílací zařízení (24), vysílací zařízení radiových směrových spojů (40), vysílače (13), základnové stanice (6) a zařízení nezařazené (116).

Dále se v řešeném území nachází komunikační vedení, včetně ochranného pásma. Jedná se o sdělovací kabely metalické, optické a nezařazené. Poskytovatelem je převážně společnost T-Mobile Czech Republic a.s., dále ČEZ ICT Service, CETIN, ČD Telematika, UPC Česká republika.

Územím prochází radioreleové trasy provozovatelů T-Mobile Czech Republic a.s., České Radiokomunikace a.s., CETIN a.s. a tři trasy MV. Trasa MV CR3 – osa Náchod Dobrošov – Náchod Babí, trasa MV CR4 – osa Náchod Babí – Náchod OŘPČR, trasa MV CR8 – osa Hradec Králové KŘ PČR – Náchod Dobrošov.

Do řešeného území v jeho jižní části zasahují ochranná pásma rádiových směrových spojů (obec Velká Jesenice, Nový Hrádek), dále ochranná pásma antén (MV ČŘ), ochranná pásma os (MV ČR), ochranná pásma vysílacích zařízení radiových směrových spojů (CETIN).

V řešeném území je příjem televizního signálu zajišťován základními TV vysílači: Trutnov, Černá Hora, Liberec, Ještěd, Hradec Králové, Krásné, Rychnov nad Kněžnou, Litický Chlum. Další vysílače v okrese Náchod: Broumov I, chata Hvězda, Nové Město n. Metují, Na Popluží, Police nad Metují, na Havlatce, Teplice nad Metují, vrch nad hotelem Koruna.

Jev č. 82b – Sdružené liniové sítě

Tento jev se v řešeném území nevyskytuje.

3.11 EKONOMICKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PODMÍNKY

V tématu jsou řešeny tyto jevy dané vyhláškou č. 500/2006 Sb. (Příloha č. 1, část B), ve znění pozdějších předpisů:

Číslo	Název jevu	Hodnota	Limit	Jev vstupuje do indikátoru RURÚ
7a	Daňové příjmy rozpočtů obcí a krajů			x
8	Nezaměstnanost			x
37	Další dostupné informace o území			x

Jev č. 7a - Daňové příjmy rozpočtů obcí a krajů

Daňové příjmy rozpočtů obcí upravuje zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávním celkům a některým státním fondům, ve znění pozdějších předpisů. Rozhodující úlohu v daňových příjmech obcí hrají daň z nemovitostí, daň z přidané hodnoty, daň z příjmů právnických osob a daň z příjmů fyzických osob. Daňové příjmy zahrnují tyto položky:

- Daň a poplatky z vybraných činností a služeb
 - Daň, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění v oblasti hazardních her
 - Místní poplatky z vybraných činností a služeb
 - Poplatky a obvody v oblasti životního prostředí
 - Správní poplatky
- Daň z příjmů, zisku a kapitálových výnosů
 - Daň z příjmů fyzických osob
 - Daň z příjmů právnických osob
- Daň ze zboží a služeb v tuzemsku
 - Obecné daň ze zboží a služeb v tuzemsku (DPH)
 - Majetkové daň (Daň z nemovitosti)

V roce 2019 dosáhly daňové příjmy v SO ORP Náchod 1 mld. Kč. Největší daňové výtěžnosti bylo dosaženo v obcích Říkov, Nový Hrádek a Suchý Důl. Naopak nejnižší daňovou výtěžnost vykazují Žernov, Dolní Radechová a Horní Radechová. Daňová výtěžnost vzrostla proti roku 2015 u všech obcí.

Tabulka 37: Daňové příjmy a výtěžnost (v tis. Kč)

Obec	Daňové příjmy* celkem 2019	Daňová výtěžnost na 1 obyv. 2019
Bezděkov nad Metují	8 587	14,63
Borová	2 879	14,18
Brzice	4 095	16,45
Bukovice	5 764	16,19
Červená Hora	2 952	14,62

Obec	Daňové příjmy* celkem 2019	Daňová výtežnost na 1 obyv. 2019
Červený Kostelec	135 903	16,26
Česká Čermná	7 874	15,06
Česká Metuje	4 822	16,63
Česká Skalice	85 861	17,01
Dolní Radechová	10 500	13,60
Horní Radechová	6 876	13,54
Hoříčky	10 063	17,97
Hronov	98 846	16,21
Kramolna	15 170	14,09
Lhota pod Hoříčkami	4 520	14,87
Litoboř	1 782	16,66
Machov	18 298	16,76
Mezilečí	2 148	16,27
Náchod	349 227	17,55
Nový Hrádek	15 580	18,31
Police nad Metují	72 162	17,82
Říkov	4 343	19,13
Slatina nad Úpou	4 792	15,61
Stárvov	11 206	17,06
Studnice	16 444	14,49
Suchý Důl	7 491	18,23
Velká Jesenice	11 800	16,05
Velké Petrovice	6 086	14,19
Velké Poříčí	37 247	15,82
Vestec	2 931	15,93
Vysoká Srbská	4 258	14,99
Vysokov	7 441	14,42
Zábrodí	8 547	14,61
Žďár nad Metují	8 561	15,23
Žďárky	10 320	15,73
Žernov	4 045	14,00
SO ORP Náchod	1 009 423	16,66

Zdroj: ČSÚ

Jev č. 8 - Nezaměstnanost**Podíl nezaměstnaných osob**

Podíl nezaměstnaných osob vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 – 64 let ze všech obyvatel ve stejném věku. Na konci roku 2019 byl podíl nezaměstnaných v SO ORP 2,66%. Nejvyšší podíl nezaměstnaných osob v roce 2019 vykazovaly Lhota pod Hoříčkami, Bezděkov nad Metují a Borová. Nejmenší podíl nezaměstnaných osob vykázaly obce Kramolna, Bukovice a Litoboř. Nejvíce volných pracovních míst nabízely Náchod, Hronov a Česká Skalice.

Mezi lety 2015 – 2019 došlo ve správním obvodu k poklesu nezaměstnanosti ze 3,77% na 2,66 %. Tento trend kopíruje většina obcí. Ve všech sledovaných letech se nezaměstnanost správního obvodu pohybovala pod úrovní ČR a do roku 2017 pod úrovní hodnoty Královéhradeckého kraje, od roku 2018 se hodnota za SO ORP pohybuje nad úrovní Královéhradeckého kraje.

Tabulka 38: Základní ukazatele nezaměstnanosti (k 31. 12. 2019)

Obec	Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce		Podíl nezaměstnaných osob (%)			Pracovní místa v evidenci úřadu práce
	celkem	dosažitelní	celkem	muži	ženy	
Bezděkov nad Metují	16	16	4,35	3,72	5,00	3
Borová	6	6	4,35	5,48	3,08	-
Brzice	2	2	1,53	2,67	-	-
Bukovice	2	2	0,88	0,85	0,92	-
Červená Hora	4	4	3,20	4,69	1,64	-
Červený Kostelec	119	112	2,20	2,71	1,68	91
Česká Čermná	8	8	2,23	2,79	1,67	2
Česká Metuje	5	4	2,22	1,05	3,53	-
Česká Skalice	97	94	2,93	3,63	2,26	117
Dolní Radechová	14	13	2,58	3,83	1,24	7
Horní Radechová	11	10	2,94	3,47	2,40	-
Hoříčky	9	9	2,43	1,00	4,12	-
Hronov	137	129	3,47	4,29	2,63	154
Kramolna	8	8	1,10	1,90	0,28	-
Lhota pod Hoříčkami	10	10	5,03	4,76	5,32	1
Litoboř	-	-	-	-	-	-
Machov	22	21	3,09	3,28	2,88	-
Mezilečí	1	1	1,21	-	2,50	-
Náchod	361	342	2,70	2,81	2,58	749
Nový Hrádek	12	11	2,03	2,54	1,50	12
Police nad Metují	84	76	3,03	3,02	3,05	105
Říkov	2	2	1,41	-	2,53	15
Slatina nad Úpou	6	6	3,30	3,09	3,53	-
Stárvov	11	9	2,24	2,76	1,63	-
Studnice	15	15	2,03	1,59	2,48	12
Suchý Důl	6	5	1,86	2,63	0,86	-
Velká Jesenice	10	10	2,05	1,92	2,21	3
Velké Petrovice	8	7	2,53	2,16	2,90	-
Velké Poříčí	35	32	2,25	2,79	1,70	38
Vestec	3	3	2,34	1,59	3,08	5
Vysoká Srbská	7	6	3,37	3,16	3,61	-

Obec	Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce		Podíl nezaměstnaných osob (%)			Pracovní místa v evidenci úřadu práce
	celkem	dosažitelní	celkem	muži	ženy	
Vysokov	7	7	2,14	1,19	3,15	22
Zábrodí	8	8	2,16	2,00	2,34	8
Žďár nad Metují	7	7	1,91	2,79	1,07	2
Žďárky	14	14	3,23	3,65	2,80	-
Žernov	5	5	2,86	3,16	2,50	-
SO ORP Náchod	1 072	1 014	2,66	2,95	2,36	1 346

Zdroj: ČSÚ, Ministerstvo práce a sociálních věcí

Pozn.: dosažitelní - Jedná se o uchazeče o zaměstnání ve věku 15-64, kteří mohou bezprostředně nastoupit do zaměstnání při nabídce vhodného pracovního místa.

Tabulka 39: Podíl nezaměstnaných osob v letech 2015 – 2019

Obec	2015	2016	2017	2018	2019
Bezděkov nad Metují	2,97	2,59	2,83	2,68	4,35
Borová	2,03	2,82	2,86	3,55	4,35
Brzice	2,96	2,21	1,47	1,52	1,53
Bukovice	3,19	2,44	2,08	0,87	0,88
Červená Hora	3,73	4,44	3,15	1,59	3,20
Červený Kostelec	2,81	2,59	1,95	2,18	2,20
Česká Čermná	2,23	2,83	2,82	1,14	2,23
Česká Metuje	5,44	3,98	3,51	2,30	2,22
Česká Skalice	3,95	3,40	2,36	2,41	2,93
Dolní Radechová	3,58	2,85	2,58	2,58	2,58
Horní Radechová	3,14	3,41	3,18	1,18	2,94
Hořičky	3,62	3,64	2,18	2,21	2,43
Hronov	3,72	3,21	2,53	2,56	3,47
Kramolna	2,81	1,73	1,49	1,94	1,10
Lhota pod Hořickami	5,03	4,33	3,98	4,57	5,03
Litoboř	-	1,43	1,37	-	-
Machov	5,14	3,01	2,91	2,78	3,09
Mezilečí	-	-	2,20	3,41	1,21
Náchod	4,59	3,68	2,74	2,31	2,70
Nový Hrádek	2,65	0,75	0,56	1,11	2,03
Police nad Metují	3,55	3,44	2,25	2,85	3,03
Říkov	3,23	1,58	0,76	2,13	1,41
Slatina nad Úpou	2,56	1,06	1,59	1,69	3,30
Stárvov	2,49	3,90	3,23	1,94	2,24
Studnice	3,18	2,51	2,17	0,95	2,03
Suchý Důl	3,11	3,20	2,87	1,09	1,86
Velká Jesenice	3,98	2,65	1,64	2,05	2,05
Velké Petrovice	5,70	2,28	3,70	2,58	2,53
Velké Poříčí	3,26	3,56	2,60	1,67	2,25
Vestec	4,80	1,55	2,29	2,31	2,34
Vysoká Srbská	6,82	6,94	4,02	5,09	3,37
Vysokov	3,17	2,66	2,10	2,42	2,14
Zábrodí	0,87	2,53	2,24	0,83	2,16
Žďár nad Metují	3,23	4,30	2,51	2,06	3,23

Obec	2015	2016	2017	2018	2019
Žďárky	2,41	2,67	3,93	1,61	1,91
Žernov	1,68	1,14	0,59	3,51	2,86
SO ORP Náchod	3,77	3,21	2,46	2,26	2,66
Královéhradecký kraj	5,14	4,04	2,83	2,19	2,20
Česká Republika	6,24	5,19	3,77	3,07	2,87

Zdroj: ČSÚ, Ministerstvo práce a sociálních věcí

Jev č. 37 – Další dostupné informace o území

Míra podnikatelské aktivity

Míra podnikatelské aktivity vyjadřuje počet podnikatelů – fyzických osob připadajících na 1000 obyvatel. Čím je míra podnikatelské aktivity v obci vyšší, tím lze obec považovat za hospodářsky silnější. Míra ekonomické aktivity v SO ORP proti roku 2019 vzrostla. Počet fyzických osob se zvýšil o 136 osob. V roce 2019 byla míra podnikatelské aktivity nejvyšší v Borové, Suchém Dole a Kramolně, nejmenší v Nové m Hrádku, Starkově a Říkově. Nejvíce míra podnikatelské aktivity vzrostla proti roku 2015 ve Slatině nad Úpou, Suchém Dole a Žďárem nad Metují, nejvyšší pokles byl zaznamenán ve Žďárkách, České Čermné, Lhotě pod Hoříčkami a Žernově.

Tabulka 40: Míra podnikatelské aktivity

Obec	Celkem fyzických osob 2019	Míra podnikatelské aktivity	
		2015	2019
Bezděkov nad Metují	112	185,0	190,8
Borová	54	266,3	266,0
Brzice	51	213,3	204,8
Bukovice	84	235,5	236,0
Červená Hora	40	186,9	198,0
Červený Kostelec	1 729	198,5	206,8
Česká Čermná	96	204,4	183,6
Česká Metuje	51	161,6	175,9
Česká Skalice	1 042	204,0	206,5
Dolní Radechová	192	242,3	248,7
Horní Radechová	123	228,8	242,1
Hoříčky	125	213,9	223,2
Hronov	1 266	199,8	207,6
Kramolna	285	250,7	264,6
Lhota pod Hoříčkami	63	220,7	207,2
Litoboř	25	226,1	233,6
Machov	238	218,0	217,9
Mezilečí	30	220,6	227,3
Náchod	4 429	226,1	222,6
Nový Hrádek	147	164,2	172,7
Police nad Metují	787	187,2	194,4
Říkov	37	156,9	163,0
Slatina nad Úpou	70	179,4	228,0
Stárvkov	112	157,0	170,5
Studnice	272	219,9	239,6
Suchý Důl	109	232,4	265,2
Velká Jesenice	134	182,7	182,3

Obec	Celkem fyzických osob 2019	Míra podnikatelské aktivity	
		2015	2019
Velké Petrovice	102	220,3	237,8
Velké Poříčí	489	199,6	207,7
Vestec	44	219,7	239,1
Vysoká Srbská	58	197,8	204,2
Vysokov	117	236,1	226,7
Zábrodí	142	244,9	242,7
Žďár nad Metují	113	171,0	201,1
Žďárky	132	236,3	201,2
Žernov	67	245,2	231,8
SO ORP Náchod	12 967	210,7	214,0

Zdroj: ČSÚ

3.12 REKREACE A CESTOVNÍ RUCH

V tématu jsou řešeny tyto jevy dané vyhláškou č. 500/2006 Sb. (Příloha č. 1, část A), ve znění pozdějších předpisů:

Číslo	Název jevu	Hodnota	Limit	Jev vstupuje do indikátoru RURÚ
5a	památkové rezervace a památkové zóny a jejich ochranná pásma	x	x	x
8a	nemovitě národní kulturní památky a nemovitě kulturní památky a jejich ochranná pásma	x		x
10	statky zapsané na Seznamu světového dědictví a jejich nárazníkové zóny (jev se v území nevyskytuje)	x	x	x
11	urbanistické a krajinné hodnoty	x		
13a	architektonicky nebo urbanisticky cenné stavby nebo soubory staveb, historicky významné stavby, místa nebo soubory staveb	x	x	
16	území s archeologickými nálezy	x	x	

Popis jednotlivých jevů je uveden v samostatné příloze **Kulturní hodnoty**.

Další jevy, které s tématem souvisejí a jsou zpracovány i v jiných kapitolách:

Číslo	Název jevu	Hodnota	Limit	Jev vstupuje do indikátoru RURÚ (ano/ne)
25a	velkoplošná zvláště chráněná území, jejich zóny a ochranná pásma a klidové zóny národních parků	x	x	x
27a	maloplošná zvláště chráněná území a jejich ochranná pásma	x	x	x
30	přírodní parky	x	x	x
46a	povrchové vody využívané ke koupání	x		x
47	vodní útvary povrchových a podzemních vod, vodní nádrže a jejich ochranná pásma		x	

48a	území chráněná pro akumulaci povrchových vod		x	
55	přírodní léčivé zdroje, zdroje přírodní minerální vody a jejich ochranná pásma	x	x	x
56	lázeňská místa včetně vymezení vnitřních a vnějších území lázeňského místa	x		x
106	cyklostezky, cyklotrasy, hipostezky, turistické stezky, běžecké trasy, sjezdovky	x		x

V úvodu této kapitoly je nutné nejprve objasnit pojmy rekreace, cestovní ruch a turismus.

- rekreace - krátkodobá forma odpočinku obyvatel v prostředí jiném než místo bydliště nevyžadující přenocování,
- cestovní ruch - ekvivalent slova turismus, dlouhodobější forma odpočinku obyvatel mimo místo bydliště spojená s jedním či více přenocováními.

Cestovní ruch a rekreace se v posledních desetiletích stávají stále významnějším jevem promítajícím se do území. Významně ovlivňují jak vlastní rozvoj systému osídlení tak antropogenní transformaci krajiny. V systému osídlení vytvářejí podněty především pro lokalizaci druhého bydlení, ubytovacích a obslužných kapacit.

Rozvoj rekreace je mnohdy spojován i se zásadním hospodářským rozvojem území, jeho prosperitou. Na druhé straně v mnoha případech i s negativními dopady na přírodní podmínky a životní prostředí.

Rozvoj rekreace a cestovního ruchu je založen především na využití jeho lokalizačních a infrastrukturních předpokladů.

3.12.1 Lokalizační předpoklady rekreace a cestovního ruchu

Přírodní předpoklady

Přírodní podmínky území vytvářejí základní lokalizační předpoklady rekreace a cestovního ruchu. Mezi příznivé podmínky pro rekreaci lze zařadit přítomnost lesů, vodních ploch a zeleně obecně. Tyto potenciální rekreační plochy generalizují vliv celkových přírodních podmínek na současný stav a intenzitu funkčně-prostorového využití území a podávají pohled na souhrnný přírodní potenciál území pro jeho rekreační využití.

Podíl potenciálně rekreačních ploch

Největší podíl potenciálně rekreačních ploch mají obce Česká Čermná, Nový Hrádek, Machov a Suchý Důl, nejmenší potom obce Lhota pod Hoříčkami, Vestec a Litoboř. Proti roku 2015 se podíl zvýšil nejvíce u obce Říkov (růst o 1,7 %), největší pokles zaznamenala obec Kramolna (pokles o 2,9%).

Tabulka 41: Podíl potenciálně rekreačních ploch na celkové výměře (za rok 2019)

Obec	Potenciálně rekreační plochy (ha)*	Celková výměra (ha)	Podíl potenciálně rekreačních ploch na celkové výměře v %
Bezděkov nad Metují	306,30	517,10	59,23

Borová	173,50	307,10	56,50
Brzice	673,60	1 051,00	64,09
Bukovice	136,00	243,40	55,88
Červená Hora	80,50	209,80	38,37
Červený Kostelec	1 123,00	2 407,00	46,66
Česká Čermná	810,40	892,30	90,82
Česká Metuje	468,10	969,80	48,27
Česká Skalice	984,60	1 736,30	56,71
Dolní Radechová	326,50	420,40	77,66
Horní Radechová	296,30	555,30	53,36
Hořičky	239,40	665,80	35,96
Hronov	1 647,80	2 203,70	74,77
Kramolna	468,90	698,70	67,11
Lhota pod Hoříčkami	161,30	591,90	27,25
Litoboř	101,70	351,50	28,93
Machov	1 527,50	1 939,10	78,77
Mezilečí	295,70	519,80	56,89
Náchod	2 310,90	3 334,30	69,31
Nový Hrádek	927,10	1 140,20	81,31
Police nad Metují	1 358,90	2 440,90	55,67
Říkov	123,40	247,20	49,92
Slatina nad Úpou	555,10	1 010,90	54,91
Stárkov	1 267,10	1 652,70	76,67
Studnice	537,00	1 037,70	51,75
Suchý Důl	1 044,00	1 328,40	78,59
Velká Jesenice	643,60	1 472,50	43,71
Velké Petrovice	334,70	609,40	54,92
Velké Poříčí	303,60	744,80	40,76
Vestec	107,00	392,60	27,25
Vysoká Srbská	529,60	745,10	71,08
Vysokov	179,50	567,70	31,62
Zábrodí	430,90	821,70	52,44
Žďár nad Metují	515,30	815,90	63,16
Žďárky	297,00	459,80	64,59
Žernov	227,40	470,30	48,35
SO ORP Náchod	21 513,20	35 572,10	60,48

Zdroj: ČSÚ

*patří sem zahrady, ovocné sady, trvalé travnaté porosty, lesní půda a vodní plochy

Přírodní turistické atraktivity

Mezi přírodní atraktivity patří maloplošná zvláště chráněná území, přírodní parky, vyhlídková místa, rybníky a jiné přírodní zajímavosti. Každý prvek vyskytující se v území byl hodnocen 1 bodem, resp. 2 u nadregionálně významných prvků.

Severovýchodní část území leží v Chráněné krajinné oblasti Broumovské. Za nejvýznamnější přírodní atraktivitu lze považovat národní přírodní památku Babiččino údolí (rozkládá se na území obcí Červená Hora, Česká Skalice, Slatina nad Úpou a Žernov), dále pak národní přírodní památku Polické stěny a národní přírodní rezervaci Broumovské stěny., na území se dále nachází dalších 7 přírodních památek a 4 přírodní rezervace. Významná vodní plocha se nachází v obcích Velká Jesenice a Česká Skalice (vodní nádrž Rozkoš), menší vodní plochu nalezneme v obci Zábrodí (vodní nádrž Špinka). V území se také nacházejí vyhlídková místa, skály i vodopády.

Tabulka 42: Přírodní turistické atraktivity

Obec	Přírodní turistické atraktivity	Obec	Přírodní turistické atraktivity
Bezděkov nad Metují	3	Náchod	62
Borová	1	Nový Hrádek	5
Brzice	4	Police nad Metují	54
Bukovice	2	Říkov	0
Červená Hora	3	Slatina nad Úpou	7
Červený Kostelec	12	Stárvkov	12
Česká Čermná	0	Studnice	6
Česká Metuje	2	Suchý Důl	3
Česká Skalice	23	Velká Jesenice	10
Dolní Radechová	0	Velké Petrovice	1
Horní Radechová	2	Velké Poříčí	4
Hoříčky	2	Vestec	2
Hronov	16	Vysoká Srbská	2
Kramolna	3	Vysokov	2
Lhota pod Hoříčkami	2	Zábrodí	0
Litoboř	3	Žďár nad Metují	4
Machov	9	Žďárky	0
Mezilečí	1	Žernov	6

Zdroj: Data ÚAP 2020, mapy.cz

Kulturně – historické předpoklady

Kulturně historické předpoklady zahrnují památky, muzea a další kulturní zařízení, byly zde zahrnuty i rozhledny. Pro hodnocení bylo použito hledisko existence památky a muzeí v daném obci – za každou památku, muzeum byl přidělen 1 bod.

Za významné památky lze považovat Ratibořický zámek v České Skalici (součásti národní kulturní památky Babiččino údolí v Ratibořicích), pevnostní systém Dobrošov, zříceniny Frymburk (v Novém Hrádku) a další. Muzea se nacházejí v České Skalici (např. Muzeum B. Němcové, Staré Bělidlo), v Hronově (např. Jiráskovo muzeum) Náchodě, Polici nad Metují a Červeném Kostelci. V území nalezneme i několik rozhleden – v Horní Radechové, v Náchodě, ve Vysoké Srbské a Žernově.

Tabulka 43: Kulturně – historické předpoklady

Obec	Památky, muzea, rozhledny a jiné	Obec	Památky, muzea, rozhledny a jiné
Bezděkov nad Metují	3	Náchod	62
Borová	1	Nový Hrádek	5
Brzice	4	Police nad Metují	54
Bukovice	2	Říkov	0
Červená Hora	3	Slatina nad Úpou	7
Červený Kostelec	12	Stárvkov	12
Česká Čermná	0	Studnice	6
Česká Metuje	2	Suchý Důl	11
Česká Skalice	23	Velká Jesenice	10
Dolní Radechová	0	Velké Petrovice	1
Horní Radechová	2	Velké Poříčí	4

Obec	Památky, muzea, rozhledny a jiné	Obec	Památky, muzea, rozhledny a jiné
Hoříčky	2	Vestec	2
Hronov	16	Vysoká Srbská	2
Kramolna	3	Vysokov	2
Lhota pod Hoříčkami	2	Zábrodí	0
Litoboř	3	Žďár nad Metují	4
Machov	9	Žďárky	0
Mezilečí	1	Žernov	6

Zdroj: mapy.cz, NPÚ

3.12.2 Infrastrukturní předpoklady rekreace a cestovního ruchu

Infrastrukturní předpoklady jsou dále děleny na turistickou infrastrukturu a ubytovací služby.

Turistická infrastruktura

Pro hodnocení turistické infrastruktury byla zvolena tato kritéria:

Turistické trasy, cyklotrasy, naučné trasy

Bylo provedeno hodnocení napojení obcí z užšího dopravního hlediska a realizace rekreace v území, širší hledisko dopravní dostupnosti obcí je uplatněno v kapitole dopravy. Za každou trasu v území byl přidělen dané obci bod; za trasu, která prochází okrajem území 0,5 bodu.

Koupaliště

Hodnota kritéria je 2, pokud v obci je koupaliště nebo regionálně významné přírodní koupaliště, 1, pokud se v obci nachází přírodní koupaliště nebo 0, když se v dané obci nenachází žádné koupaliště.

Za významné přírodní koupaliště lze považovat vodní nádrž Rozkoš v katastru obce Česká Skalice a Velká Jesenice, další přírodní koupaliště se nachází v katastru obce Zábrodí (rybník Špinka a Brodský rybník). Koupaliště se jsou v Náchodě a v Polici nad Metují.

Sportoviště, agroturistika

Hodnota kritéria je 2, pokud se jedná o sportoviště nadregionálního významu, 1 pokud v obci sportoviště místního významu nebo 0, když se v dané obci nenachází žádné sportoviště. Sportoviště se nachází ve skoro ve všech obcích - nejčastěji se jedná se o hřiště, tenistové kurty. Mezi sportoviště byla zařazena i hřiště u základních škol. V území se nacházejí jízárny, které nabízejí projížďky na koních (např. v Brzicích, v Bukovicích). Lyžařské vleky jsou v Machově, Žďáru nad Metují, v Náchodě a v Novém Hrádku. V Machově se nacházejí skokanské můstky a lyžařský běžecký areál.

Za každý typ sportoviště v území byl přidělen dané obci 1 bod (resp. 2 u nadregionálního významu).

Tabulka 44: Turistická infrastruktura

Obec	Turistická infrastruktura		
	Turistické trasy, cyklotrasy, naučné stezky	Koupaliště	Sportoviště, agroturistika
Bezděkov nad Metují	4	0	1
Borová	3	0	1
Brzice	3	0	3
Bukovice	2	0	3
Červená Hora	3	0	1
Červený Kostelec	10,5	2	2
Česká Čermná	5,5	0	1
Česká Metuje	2,5	0	1
Česká Skalice	8	2	3
Dolní Radechová	1,5	0	1
Horní Radechová	2	0	1
Hořičky	6	0	2
Hronov	9,5	0	5
Kramolna	4	0	2
Lhota pod Hoříčkami	2	0	1
Litoboř	2	0	0
Machov	9,5	0	6
Mezilečí	2	0	1
Náchod	16	2	6
Nový Hrádek	8,5	0	5
Police nad Metují	9,5	2	3
Říkov	0	0	2
Slatina nad Úpou	3	0	0
Stárkov	6	0	4
Studnice	6	0	2
Suchý Důl	11	0	1
Velká Jesenice	1,5	2	2
Velké Petrovice	3,5	0	2
Velké Poříčí	3,5	0	1
Vestec	3,5	0	0
Vysoká Srbská	3	0	1
Vysokov	3	0	2
Zábrodí	4,5	2	2
Žďár nad Metují	4,5	0	4
Žďárky	3	0	2
Žernov	6,5	0	1

Zdroj: data ÚAP 2020, mapy.cz, ZABAGED, NPÚ

Pozn.: Rybník Špínka je započítán i do obce Červený Kostelec, která přímo sousedí s nádrží.

Ubytovací kapacity

Ubytovací zařízení můžeme rozdělit na dva základní typy – na hromadná ubytovací zařízení (HUZ) a objekty individuální rekreace (OIR).

Hromadná ubytovací zařízení lépe vystihují atraktivitu území pro turismus a rekreaci. Jejich rozložení v území je více variabilní a více koncentrované do nejatraktivnějších turistických oblastí, z důvodu vyššího tlaku na jejich rentabilní provoz v porovnání s objekty individuální rekreace.

Objekty individuální rekreace jsou dvojího druhu – jednak jde o chalupy (jejich původní funkcí byla funkce bydlení, až vlivem rozsáhlé migrace do měst a následného opouštění tohoto domovního fondu byla jejich funkce transformována na rekreační) a o chaty (jejich původní funkcí byla již od počátku funkce rekreační).

Nejvíce hromadných ubytovacích zařízení je v Náchodě a v České Skalici, kde je také nejvíce lůžek. Naopak 18 obcí nemá na svém území žádné hromadné ubytovací zařízení.

Největší počet objektů individuální rekreace je v obcích Police nad Metují, Starkov, Machov a Nový Hrádek. Objekty individuálních rekreace se nacházejí v každé sledované obci.

Tabulka 45: Počet a kapacita hromadných ubytovacích zařízení

Obec	Hromadná ubytovací zařízení (HUZ)							Počet lůžek v HUZ
	hotel	penzion	kemp	chatová osada	turistická ubytovna	ostatní	celkem	
Bezděkov nad M.							0	0
Borová							0	0
Brzice							0	0
Bukovice							0	0
Červená Hora							0	0
Červený Kostelec	1	2	2			1	6	496
Česká Čermná							0	0
Česká Metuje					1	1	2	54
Česká Skalice	2	5	1			2	10	1 803
Dolní Radechová		1					1	20
Horní Radechová							0	0
Hoříčky		2					2	93
Hronov		2	1			1	4	267
Kramolna							0	0
Lhota pod H.			1				1	15
Litoboř							0	0
Machov		2					2	37
Mezilečí		1					1	30
Náchod	11	4	1		1		17	707
Nový Hrádek						1	1	100
Police nad Metují	1	4		1	1		7	261
Říkov							0	0
Slatina nad Úpou							0	0
Stárvov						1	1	151
Studnice							0	0
Suchý Důl		1					1	21
Velká Jesenice							0	0
Velké Petrovice							0	0

Obec	Hromadná ubytovací zařízení (HUZ)							Počet lůžek v HUZ
	hotel	penzion	kemp	chatová osada	turistická ubytovna	ostatní	celkem	
Velké Poříčí						1	1	110
Vestec							0	0
Vysoká Srbská				1			1	282
Vysokov							0	0
Zábrodí							0	0
Žďár nad Metují				1			1	54
Žďárky							0	0
Žernov	1						1	38
SO ORP Náchod	16	24	6	3	3	8	60	4 539

Zdroj: ČSÚ k 30. 9. 2020, webové stránky jednotlivých ubytovacích zařízení, vyhledávací servery hotel.cz, penzion.cz, ekempy.cz, dokempu.cz, dopenzionu.cz

Pozn.: Počet lůžek v kempech – jsou započteny místa pro stany a karavany

Tabulka 46: Počet a kapacita objektů individuální rekreace

Obec	Objekty individuální rekreace (OIR)		Počet lůžek v OIR
	Domy k rekreaci*	Chaty**	
Bezděkov nad Metují	41		164
Borová	1		4
Brzice	40		160
Bukovice	19		76
Červená Hora	8		32
Červený Kostelec	138		552
Česká Čermná	8		32
Česká Metuje	56		224
Česká Skalice	36		144
Dolní Radechová	25		100
Horní Radechová	49		196
Hoříčky	53		212
Hronov	111		444
Kramolna	11		44
Lhota pod Hoříčkami	57		228
Litoboř	3		12
Machov	114	30	576
Mezilečí	6	1	28
Náchod	42		168
Nový Hrádek	143		572
Police nad Metují	137	60	788
Říkov	6		24
Slatina nad Úpou	97	44	564
Stárvov	170		680
Studnice	84		336
Suchý Důl	48	20	272
Velká Jesenice	25		100
Velké Petrovice	52	5	228
Velké Poříčí	33	30	252
Vestec	24		96
Vysoká Srbská	65		260
Vysokov	2		8

Obec	Objekty individuální rekreace (OIR)		Počet lůžek v OIR
	Domy k rekreaci*	Chaty**	
Zábrodí	41		164
Žďár nad Metují	35		140
Žďárky	49		196
Žernov	39		156
SO ORP Náchod	1 868		7 472

Zdroj: SLDB 2011; dotazníkové šetření; vlastní výpočty

* počet zařízení v této kategorii je určen na základě předběžných výsledků SLDB 2011 (rodinné domy sloužící k rekreaci), expertním odhadem byl průměrný počet lůžek na jeden apartmán, chalupu apod. stanoven jako 4

** počet zařízení v této kategorii je určen na základě dotazníků s představiteli obcí SO ORP, expertním odhadem byl průměrný počet lůžek na jednu chatu stanoven jako 4

Pozn.: prázdné místo – údaj nebyl v dotazníku vyplněn, popř. daný představitel obce dotazník nevyplnil.

3.13 BEZPEČNOST A OCHRANA OBYVATEL

Bezpečnost a ochranu obyvatel lze chápat jako víceoborovou problematiku, která je v širším pojetí řešena rovněž v tématech Vodní režim a horninové prostředí (ochrana obyvatel před povodňovým ohrožením, sesuvnými a poddolovanými územími) a Kvalita životního prostředí (ochrana obyvatel před znečištěním ovzduší, před působením negativních vlivů starých ekologických zátěží a hlukovou zátěží). V užším smyslu je řešena jako zajištění bezpečnosti státu, vojenské činnosti (vojenské újezdy) a ochrana před událostmi vojenského (obrana státu při vojenském napadení) a nevojenského původu (havárie s únikem nebezpečných látek, požár apod.).

V tématu jsou řešeny tyto jevy dané vyhláškou č. 500/2006 Sb. (Příloha č.1, Část A), ve znění pozdějších předpisů:

Číslo	Název jevu	Hodnota	Limit	Jev vstupuje do indikátoru RURÚ
107	objekty důležité pro obranu státu a jejich ochranná pásma a zájmová území		x	
108	vojenské újezdy a jejich zájmová území		x	
109	vymezené zóny havarijního plánování		x	
110a	objekty civilní a požární ochrany		x	x
112a	stavby důležité pro bezpečnost státu a vymezená území pro zajištění bezpečnosti státu		x	

Jev č. 107 – Objekty důležité pro obranu státu a jejich ochranná pásma a zájmová území

Objektem důležitým pro obranu státu se podle Zákona č. 222/1999 Sb. o zajišťování obrany České republiky rozumí pozemek nebo stavba umístěná ve vojenském újezdu včetně příslušenství, který má z politického, vojenského nebo hospodářského hlediska význam pro zajišťování obrany státu, zejména pro zabezpečení základních funkcí státu a zabezpečení ozbrojených sil, a dále:

- pozemky a stavby, k nimž výkon vlastnického práva státu a jiných majetkových práv státu vykonává ministerstvo nebo právnická osoba jím zřízená nebo založená;
- pozemky a stavby určené k ochraně obyvatel;
- pozemky, stavby a další objekty strategického významu, které určí vláda;

d) pozemky a stavby, které za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu mohou mít strategický význam a které určí vláda.

Do objektů důležitých pro obranu státu z důvodu veřejného zájmu nebo z důvodu bezpečnosti fyzických osob může být statutárním orgánem nebo jím pověřenou osobou, do jehož působnosti objekty důležité pro obranu státu náleží, vstup omezen nebo zakázán.

Mezi objekty důležité pro obranu státu nacházející se v zájmovém území patří pět objektů, nacházející se v území obcí Borová, Náchod a Velká Jesenice. V okolí těchto objektů byla stanovena i ochranná pásma.

Jev č. 108 – Vojenské újezdy a jejich zájmová území

Vojenským újezdem se podle Zákona č. 222/1999 Sb. o zajišťování obrany České republiky rozumí vymezená část území státu určená k zajišťování obrany státu a k výcviku ozbrojených sil. Újezd tvoří územní správní jednotku. Způsob evidování nemovitostí na území újezdu a označování hranic újezdu stanoví zvláštní právní předpis.

Jev se v řešeném území nevyskytuje.

Jev č. 109 – Vymezené zóny havarijního plánování

Zóna havarijního plánování je území v okolí objektu nebo zařízení, kde je umístěna nebezpečná látka, v němž krajský úřad uplatňuje požadavky havarijního plánování formou vnějšího havarijního plánu a v němž zajišťuje veřejné projednávání stanovených dokumentů.

Zónu havarijního plánování stanoví krajský úřad v bezprostředním okolí provozovatelů zařazených do skupiny B (zákon č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi). V tomto území jsou krajským úřadem uplatňovány požadavky havarijního plánování formou havarijního plánu. Vnitřní zónu havarijního plánování obvykle tvoří areál objektu. Vnější zóna havarijního plánování je stanovena dle výše zmíněného zákona, §26–30 (Hlava IV, Díl 3 „Vnější havarijní plán a zóna havarijního plánování“).

Jev se v řešeném území nevyskytuje.

Jev č. 110a – Objekty civilní a požární ochrany

Objektem civilní ochrany se rozumí stavba civilní ochrany určená k ochraně obyvatelstva při mimořádných událostech. Jedná se o:

- a) stálý úkryt obyvatelstva, který centrálně eviduje HZS kraje,
- b) improvizovaný úkryt obyvatelstva v evidenci obcí a
- c) sklad civilní ochrany.

Objektem požární ochrany se rozumí:

- a) sklady a zařízení Ministerstva vnitra – generálního ředitelství HZS ČR,
- b) požární stanice a zařízení HZS kraje,
- c) objekty jednotek sboru dobrovolných hasičů
- d) další objekty a zařízení (např. koncové prvky varování a vyrozumění, místa poskytovatelů zdravotnických služeb podle „Traumatologického plánu“) a
- e) plochy pro jímání vody k hašení požárů.

Následující tabulka zobrazuje vybavenost obcí objekty civilní ochrany.

Tabulka 47: Vybavenost obcí objekty civilní ochrany

Název obce	Objekty civilní ochrany								
	Zdroj ÚAP					Zdroj dotazníky			
	Žádný	Sklad CO	Úkryt CO - stálý	Úkryt CO - impro.	Bez rozlišení	Žádný	Sklad CO	Úkryt CO - stálý	Úkryt CO - impro.
Bezděkov nad Metují	x					-	-	-	-
Borová	x					-	-	-	-
Brzice	x					-	-	-	-
Bukovice	x					x			
Červená Hora	x					-	-	-	-
Červený Kostelec	x					x			
Česká Čermná	x					x			
Česká Metuje	x					-	-	-	-
Česká Skalice	x					x			
Dolní Radechová	x					-	-	-	-
Horní Radechová	x					-	-	-	-
Hoříčky	x					-	-	-	-
Hronov			x			x			
Kramolna	x					x			
Lhota pod Hoříčkami	x					x			
Litoboř	x					x			
Machov	x					x			
Mezilečí	x					x			
Náchod			x	x		-	-	-	-
Nový Hrádek	x					-	-	-	-
Police nad Metují	x					x			
Říkov	x					x			
Slatina nad Úpou	x					x			
Stárvov	x					-	-	-	-
Studnice	x					x			
Suchý Důl	x					x			
Velká Jesenice	x							x	
Velké Petrovice	x					x			
Velké Poříčí				x		x			
Vestec	x					x			
Vysoká Srbská	x					-	-	-	-
Vysokov	x					-	-	-	-
Zábrodí	x					-	-	-	-
Žďár nad Metují	x					x			
Žďárky	x					-	-	-	-
Žernov	x					-	-	-	-

Legenda: - obec se v dotazníkovém šetření nevyjádřila

Zdroj: ÚAP, dotazníky

Následující tabulka zobrazuje vybavenost obcí objekty požární ochrany.

Tabulka 48: Vybavenost obcí objekty požární ochrany

	Objekty požární ochrany
--	-------------------------

Název obce	Zdroj ÚAP					Zdroj dotazníky				
	Žádný	Objekt HZS	Objekt SDH	Požární nádrž	Systém varování obyvatel	Žádný	Objekt HZS	Objekt SDH	Požární nádrž	Systém varování obyvatel
Bezděkov nad Metují			x			-	-	-	-	-
Borová			x			-	-	-	-	-
Brzice			x			-	-	-	-	-
Bukovice			x					x	x	x
Červená Hora			x			-	-	-	-	-
Červený Kostelec			x					x		x
Česká Čermná			x			x				
Česká Metuje			x			-	-	-	-	-
Česká Skalice			x					x		x
Dolní Radechová			x			-	-	-	-	-
Horní Radechová			x			-	-	-	-	-
Hořičky			x			-	-	-	-	-
Hronov			x			x				
Kramolna			x					x		
Lhota pod Hoříčkami			x					x	x	x
Litboř			x					x		
Machov			x			x		x	x	x
Mezilečí			x			x				
Náchod		x	x			-	-	-	-	-
Nový Hrádek			x			-	-	-	-	-
Police nad Metují			x					x	x	x
Říkov			x					x		
Slatina nad Úpou			x							x
Stárvkov			x			-	-	-	-	-
Studnice			x					x	x	x
Suchý Důl			x					x		x
Velká Jesenice			x					x	x	x
Velké Petrovice			x				x			x
Velké Poříčí			x				x	x		x
Vestec			x					x		x
Vysoká Srbská			x			-	-	-	-	-
Vysokov			x			-	-	-	-	-
Zábrodí			x			-	-	-	-	-
Žďár nad Metují			x					x		x
Žďárky			x			-	-	-	-	-
Žernov			x			-	-	-	-	-

Legenda: - obec se v dotazníkovém šetření nevyjádřila

Zdroj: ÚAP, dotazníky

Jev č. 112a – Stavby důležité pro bezpečnost státu a vymezená území pro zajištění bezpečnosti státu

Stavby důležité pro bezpečnost státu jsou objekty určené k zajištění bezpečnosti státu před vnitřními i vnějšími vlivy. Vymezená území pro zajištění bezpečnosti státu jsou území stanovená Ministerstvem obrany nebo Ministerstvem vnitra, v nichž lze umístit a povolit stavbu jen na základě jejich závazného stanoviska. Jev má právní podklad v zák. č. 273/2008 Sb. (o Policii České republiky) a zák. č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, § 175). Z těchto kategorií se v řešeném území vyskytují objekty důležité pro plnění úkolů Policie ČR a zájmová území Ministerstva vnitra ČR.

Na území SO ORP Nová Paka se nachází celkem 15 objektů důležitých pro obranu státu, a to v obcích Červený Kostelec, Česká Čermná, Česká Skalice, Hronov, Machov, Náchod a Police nad Metují.

4 ZJIŠTĚNÍ A VYHODNOCENÍ STAVU A VÝVOJE HODNOT A LIMITŮ VYUŽITÍ ÚZEMÍ

4.1 HODNOTY V ÚZEMÍ

Všechny hodnoty jsou znázorněny v samostatném výkrese hodnot.

4.1.1 Kulturní hodnoty

Kulturní hodnoty dané vyhláškou č. 500/2006 Sb. (Příloha č. 1, Část A), ve znění pozdějších předpisů:

Číslo jevu	Název jevu
5a	památkové rezervace a památkové zóny a jejich ochranná pásma
8a	nemovitě národní kulturní památky a nemovitě kulturní památky a jejich ochranná pásma
10	statky zapsané na Seznamu světového dědictví a jejich nárazníkové zóny
11	urbanistické a krajinné hodnoty
13a	architektonicky nebo urbanisticky cenné stavby nebo soubory staveb, historicky významné stavby, místa nebo soubory staveb
16	území s archeologickými nálezy

Podrobný tabulkový přehled jevů je vzhledem k rozsahu uveden v samostatné příloze **Kulturní hodnoty**.

Jev č. 5a - Památkové rezervace a památkové zóny a jejich ochranná pásma

Zdroj: <https://pamatkovykatalog.cz>, data ÚAP 2020

Městská památková zóna Náchod – rejst. č. ÚSKP 2015, vyhlášena roku 1990. Středověké lokační hradební město pod hradem v urbanisticky i krajinně dominantní podobě. Zámek je krajinnou dominantou, městu dominuje kostel sv. Vavřince a věž nové radnice. Převažuje zástavba konce 19. a z 20. století.

Městská památková zóna Police nad Metují – rejst. č. ÚSKP 2016, vyhlášena roku 1990. Malé lokační městečko, vzniklé při benediktinském proboštví a přirozeně rozšiřované podél komunikací a na vhodných plochách. Charakteristický soubor maloměstské a lidové zástavby s výjimečným monastickým areálem.

Městská památková zóna Stárkov – rejst. č. ÚSKP 2430, vyhlášena roku 2003. Poddanské městečko s typickou zástavbou podsíňových roubených domů s velkými bedněnými štíty lokované jako centrum nevelkého podhorského panství.

Vesnická památková zóna Skalka (Česká Metuje) – rejst. č. ÚSKP 2466, chráněno od roku 2005. Údolní ves s rozvolněnou zástavbou, na levé straně selské zemědělské usedlosti, na pravé drobné domky chalupníků a řemeslníků.

Jev č. 8a - Nemovité národní kulturní památky a nemovité kulturní památky a jejich ochranná pásma

Dle dat ÚAP 2020 se v obcích SO ORP nachází 3 nemovité národní kulturní památky (Babiččino údolí v Ratibořicích, Pevnostní systém Dobrošov a Zámek Náchod). Seznam nemovitých kulturních památek je uveden zvlášť v příloze Kulturní památky.

Jev č. 10 - Statky zapsané na Seznamu světového dědictví a jejich nárazníkové zóny

Statky zapsané na Seznamu světového dědictví se ve SO ORP Náchod nevyskytují.

Jev č. 11 – Urbanistické a krajinné hodnoty

Dle Metodiky sledovaných jevů (MMR) tento jev zahrnuje:

- **regiony lidové architektury** - území se zvýšeným výskytem hodnotných objektů lidové architektury, dochovaných ve svém tradičním výrazu v rámci hmotové a urbanistické skladby nebo materiálové charakteristiky,
- dochovaná **historická kulturní krajina a historické krajinné struktury** (např. uspořádání sídel, cestní sítě a zemědělsky využívaných ploch, lesních komplexů a vodních útvarů vycházejících z přírodních podmínek a historického vývoje osídlení), **komponovaná krajina** (záměrné propojení přírodních a kulturních hodnot),
- **významné krajinné dominanty** – typické znaky, které mají v dané krajině zásadní význam, určují její charakter a hodnotu, změna takové přírodní (např. geologické útvary, významné prvky krajinné zeleně) či kulturní dominanty obvykle znamená změnu celého krajinného rázu v daném místě,
- **urbanistické a přírodní osy, kompoziční osy v krajině** - linie, která dává prostoru logický řád; urbanistická osa je formována zástavbou, kompoziční osa v krajině nejčastěji stromořadím, přírodní osa je tvořena např. řekou, údolím,
- **významné stavební dominanty** – stavby a jejich soubory, včetně staveb zapsaných na Ústřední seznam kulturních památek, jejichž umístění v terénu či charakter je činí výrazně viditelné a do velké míry ovlivňující vizuální charakter sídla i krajiny,
- **pohledově exponovaná místa** – místa dobře viditelná (častých pohledů), místa v pohledové ose; mohou, ale nemusí být zdůrazněna dominantou,
- **významné vyhlídkové body** – veřejně přístupná místa, jejichž vyvýšené umístění v terénu (vrchol kopce, úbočí) nebo v rámci stavby (rozhledna, věž) umožňuje přehlédnout významnou a atraktivní část okolního území, nebo naopak veřejně přístupná místa s výhledem ze sídla ven do krajiny, měl by být uveden též úhel / směr výhledu,
- **horizonty** – přirozená linie v krajině, která pohledově uzavírá část území vůči vzdálenějším částem sídel či krajiny; typicky navazující hřebeny kopců či hor,
- **pohledové osy** – záměrně vedené pohledy na dominanty, na pohledově exponovaná místa,
- **průhledy** - pohled na význačný cíl skrze urbanistické či přírodní osy (údolím, komponovanou osou v krajině).

V datech ÚAP 2020 jsou obsaženy následující hodnoty:

- Regiony lidové architektury
- Urbanistické hodnoty

- Vyhlídkové body

Ze zpracované Územní studie krajiny jsou do dat ÚAP 2020 doplněny také následující hodnoty:

- Objekty drobné lidové architektury – dodatky z DPR
- Významné vyhlídkové body – dodatky z DPR

Jev č. 13a - Architektonicky nebo urbanisticky cenné stavby nebo soubory staveb, historicky významné stavby, místa nebo soubory staveb

Dle Metodiky sledovaných jevů (MMR) tento jev zahrnuje:

- **architektonicky cenné stavby** - jedinečné stavby a jejich soubory nezapsané v Ústředním seznamu kulturních památek (např. stavby významných architektů, slohově čisté budovy, dochované stavby lidového stavitelství).
- **historicky významné stavby nebo místa** - budova nebo soubor staveb, lokalita nebo i rozsáhlejší území významné svou minulostí, např. spojené s narozením či pobytem známé osobnosti nebo jako dějiště historické události (bojiště, místa národopisných slavností, místa, která inspirovala umělecká díla) nezapsané v Ústředním seznamu kulturních památek.
- **urbanisticky či architektonicky zvláště cenné soubory** – urbanistické celky charakteristické jednotnou urbanistickou či architektonickou koncepcí, nepodléhající památkové ochraně.
- jako historicky významné stavby nebo soubory staveb je v případě potřeby vhodné zařadit také (bývalé) vojenské hřbitovy.

V datech ÚAP 2020 jsou obsaženy následující hodnoty:

- Významné stavby
- Místa významných událostí

Jev č. 16 - Území s archeologickými nálezy

Počet území s archeologickými nálezy se od roku 2016 v datech ÚAP 2020 nezměnil.

Ze zpracované Územní studie krajiny jsou do dat ÚAP 2020 doplněny také následující hodnoty:

- Vojenské památky – soustava opevnění 1935-38

4.1.2 Civilizační hodnoty

Civilizační hodnoty dané vyhláškou č. 500/2006 Sb. (Příloha č. 1, Část A), ve znění pozdějších předpisů:

Číslo jevu	Název jevu
1a	plochy s rozdílným způsobem využití
11a	struktura a výška zástavby
43	investice do půdy za účelem zlepšení půdní úrodnosti
54a	stavby, objekty a zařízení na ochranu před povodněmi a území určená k řízeným rozlivům povodní
93a	pozemní komunikace, jejich kategorie a jejich ochranná pásma
94a	železniční dráhy, jejich kategorie a jejich ochranná pásma
102a	letišť a letecké stavby a jejich ochranná pásma a zájmová území
106	cyklostezky, cyklotrasy, hipostezky, turistické stezky, běžecké trasy, sjezdovky

119	naučné stezky
-----	---------------

Všechny civilizační hodnoty jsou podrobněji popsány v jednotlivých tématech zprávy Podklady pro RURÚ, s výjimkou jevu 11a, struktura a výška zástavby. Tento jev vyžaduje podrobný průzkum území a bude potřeba ho v příštích aktualizacích ÚAP 2020 doplnit.

Za civilizační hodnoty v území jsou považovány také jevy související se stavem a reprodukcí obyvatelstva a s jeho chováním ve společnosti. Jde především o sociodemografické podmínky, bydlení, občanskou vybavenost a dopravní infrastrukturu. Tyto údaje již byly také podrobně popsány v předchozích kapitolách.

4.1.3 Přírodní a krajinné hodnoty

Mezi přírodní hodnoty patří především zvláště chráněná území a všeobecná ochrana přírody a krajiny, která je vyjádřena limity využití území.

Přírodní hodnoty dané vyhláškou č. 500/2006 Sb. (Příloha č. 1, Část A), ve znění pozdějších předpisů:

Číslo jevu	Název jevu
11	urbanistické a krajinné hodnoty
17a	krajinný ráz
21	územní systém ekologické stability
23a	významné krajinné prvky
24	přechodně chráněné plochy
25a	velkoplošná zvláště chráněná území, jejich zóny a ochranná pásma a klidové zóny národních parků
27a	maloplošná zvláště chráněná území a jejich ochranná pásma
30	přírodní parky
32	památné stromy a informace o jejich ochranném pásmu
33	biosférické rezervace UNESCO, geoparky UNESCO, národní geoparky
34	NATURA 2000 - evropsky významné lokality
35	NATURA 2000 - ptačí oblasti
35a	smluvně chráněná území
36	lokality výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů s národním významem
36a	mokřady dle Ramsarské úmluvy
36b	biotop vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců
37a	lesy, jejich kategorizace a vzdálenost 50 m od okraje lesa
41	bonitované půdně ekologické jednotky a třídy ochrany zemědělského půdního fondu (půdy I. a II. třídy ochrany)
44	vodní zdroje pro zásobování pitnou vodou a jejich ochranná pásma
45	chráněné oblasti přirozené akumulace vod
46a	povrchové vody využívané ke koupání
47	vodní útvary povrchových a podzemních vod, vodní nádrže a jejich ochranná pásma
55	přírodní léčivé zdroje, zdroje přírodní minerální vody a jejich ochranná pásma
56	lázeňská místa včetně vymezení vnitřních a vnějších území lázeňského místa
58	chráněná ložisková území
60	ložiska nerostných surovin

Všechny přírodní hodnoty jsou podrobně popsány v příslušných tématech zprávy Podklady pro RURÚ – Příroda a krajina, Vodní režim a horninové prostředí, Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa.

4.2 LIMITY VYUŽITÍ ÚZEMÍ

Přehled všech limitů využití území, které se ve SO ORP Náchod vyskytují, je vzhledem k velikosti uveden v samostatné tabulce v příloze. Podrobněji jsou limity popsány v každém tématu v kapitolách Zjištění a vyhodnocení stavu a vývoje území a Hodnoty v území. V tabulce jsou uvedeny pouze limity, které jsou obsaženy v datech ÚAP 2020.

5 ZÁMĚRY NA PROVEDENÍ ZMĚN V ÚZEMÍ

Záměry z dotazníkového šetření 2020:

Tabulka je vzhledem k velikosti uvedena v samostatné příloze ve formátu XLS (stav k 30.10. – vyplnilo 20 obcí).

Záměry z územních plánů:

Součástí výkresu záměrů jsou zastavitelné plochy (plochy pro bydlení, občanskou vybavenost, výrobu, rekreaci a sport), plochy přestavby a plochy změn v krajině. Data byla převzata z platných ÚP (2020) a byla vytvořena jedna souvislá vrstva jevu č. 1b zastavitelné plochy, plochy přestavby a plochy změn v krajině.

Záměry oborové (z dat ÚAP 2020):

Dopravní infrastruktura

Návrh:

- silnice I/14 Červený Kostelec – křižovatka I/33 – varianta B, C, C1 (dle studie ŘSD);
- silnice I/14 Vysokov – Vrchoviny (dle ŘSD aktualizace k ÚR);
- přeložka sil II/303 (dle ŘSD);
- silnice I/33 Náchod – obchvat – přeložka MK (dle ŘSD aktualizace k ÚR);
- silnice I/33 Náchod – obchvat; silnice I/14 Vysokov – Vrchoviny (dle ŘSD, Valbek – DÚR 9/2009)
- ZÚR DS13p – silnice II/303 - v prostoru Hronova.
- ZÚR DS14p – silnice II/303 - v úseku mezi Náchodem a Velkým Poříčím (s novým napojením na silnici I/33).
- ZÚR DS16p – silnice II/614 - v prostoru Červeného Kostelce.
- ZÚR DS31 – silnice II/303 - v prostoru Police nad Metují (rozšíření o stoupací pruh na "Pasa").
- ZÚR DS5p – silnice I/14 - z prostoru Vysokova po Červený Kostelec.
- ZÚR DS6p – silnice I/33 - v prostoru Jaroměře (od dálnice D11 za Dolany), Dolan (jižní obchvat Svinišťan) a České Skalice.
- ZÚR DS7p – silnice I/33 - v prostoru Náchoda
- modernizace a elektrizace trati č. 031 (SŽDC s.p.);
- ZÚR DZ1 – dle ZÚR KHK se počítá s návrhem optimalizace trati č. 032 Jaroměř – Náchod s výstavbou tzv. Vysokovské spojky.

Výhled:

- výhled přetrasování silnice II/304 (dle SÚS Náchod aktualizace ÚAP);
- výhled přeřazení silnice I/33 do II., III. třídy (dle SÚS Náchod aktualizace ÚAP);
- ZÚR DS2pr – silnice II/303 - v prostoru Pěkova.

Změna proti roku 2016

- v řešeném území se v r. 2016 počítalo s návrhem silnice III. třídy III/3049 – již zrealizováno

Technická infrastruktura

Návrh:

- v obci Česká Skalice se počítá s návrhem 1 MVE Česká Skalice, bez uvedení výkonu.
- návrh 23 nových elektrických stanic (kompaktní a zděné stanice; stožárové stanice; vestavěné a věžové stanice), včetně ochranného pásma.
- návrh nového elektrického vedení NN a VN.
- návrh nového elektrického vedení VVN (110 kV) v obci Náchod, Velké Poříčí, Žďárky, Vysoká Srbská, Bezděkov nad Metují a Police nad Metují.
- návrh (dle ZÚR KHK po vydání aktualizace č.1) regulační stanice VTL/STL v obci Česká Skalice
- návrh plynového vedení NTL, STL (jedná se o menší větve vedení), včetně ochranného pásma.
- návrh plynového vedení VTL (jedna z tras povede z obce České Skalice do obce Velký Třebešov a druhá kratší trasa je plánována v obci Vysokov)
- ZÚR TP1 – přeložka VTL plynovodu Česká Skalice.
- ZÚR TP1r – propojovací plynovod VTL s tlakem nad 40 bar DN 500 PN 63, vedoucí z okolí obce Olešná v kraji Vysočina na hranici ČR – Polsko, a to do okolí hraničního přechodu Náchod – Kudowa Zdrój.